

BELEIDSPLAN VTH

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Gooise Meren 2017-2020

Versie concept 1.0
2 februari 2017

Kerngegevens

Dit beleidsplan VTH geeft invulling aan de wettelijke plicht van de gemeente om een vastgesteld beleidsplan te hebben voor vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht. Daarnaast geeft het de visie en ambitie weer van het college op de VTH-taken van de gemeente en hoe dit is doorvertaald naar doelen, maatregelen en uitvoering. Het beleidsplan vormt de basis van het jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma.

Projectleider	Hennie Toonen
Afdeling	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Datum	2 februari 2017
Behandeling	College
Planstatus	Concept
Projectnummer	266068
Opdrachtgever	MT
Identificatie	Versie 1.0

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding

Laten we er niet omheen draaien: vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn geen onderwerpen waarop je bestuurlijk gezien je als gemeente heel erg populair kunt maken. Vaak vindt men het vervelend en een hoop gedoe om een vergunning aan te vragen. Toezicht is lastig en kost een hoop tijd. En als er dan nog handhaving uit voortvloeit en je bent daarvan het "slachtoffer" is diegene al helemaal niet blij. De term deregulering klinkt bij iedereen een heel stuk positiever in de oren. Daar kom je politiek gezien een stuk beter mee voor de dag. Toch zijn die regels er niet voor niks. Blijkbaar is het nodig dat er regels zijn, om de waarden waar we voor staan, een schone, veilige, leefbare en duurzame leefomgeving, te behouden. Dat geldt zowel voor de landelijke als de lokale regels. Bovendien klinkt keer op keer dat als er zich weer een incident heeft afgespeeld de roep om regelgeving. Waarom was dat niet geregeld?

Voor u ligt het beleidsplan Vergunningen, Toezicht en Handhaving Gooise Meren 2016-2019. Dit plan richt zich op de fysieke leefomgeving van de gemeente Gooise Meren. Binnen dit vakgebied komt de nadruk steeds meer te liggen op integraal en programmagericht werken. Elementen die daarbij steeds terugkeren zijn effectievere en efficiëntere handhaving, vermindering van de administratieve lasten, minder vergunningplichtige activiteiten en in plaats daarvan meer algemene regels. Ook in Gooise Meren wordt een beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven. Tegelijkertijd vraagt de samenleving dat vergunningverlening, toezicht en handhaving eenduidiger, uniform en transparant zijn.

Deze nota geeft de bestuurlijke uitgangspunten en beleidskeuzes weer over de regelgeving op het gebied van het omgevingsrecht. Daaronder vallen bouwen, milieu en brandveiligheid. Daarnaast is ook een aantal taken opgenomen die voortkomen uit bijzondere wetten, zoals de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), de Drank- en Horecawet en de Wet op de Kinderopvang. Ook de werkzaamheden van de buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's) zijn meegenomen in dit plan. Op grond van de uitgangspunten, beleidskeuzes en een omgevingsanalyse zijn prioriteiten en operationele doelstellingen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving geformuleerd.

Gooise Meren wil een veilige, schone en gezonde woon-, werk- en leefomgeving zijn voor haar inwoners, bedrijven en instellingen. Dit wil zij bereiken door veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid te vergroten en te waarborgen. Een servicegerichte, professionele en transparante dienstverlening op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving levert hieraan een belangrijke bijdrage. Vakkundigheid, betrokkenheid, behoorlijk bestuur, samenwerking en klantgerichtheid zijn daarbij kernwaarden. Daarnaast is het hebben van een omgeving met een hoge ruimtelijk kwaliteit een belangrijk speerpunt in het beleid van de gemeente. Daaraan draagt deze beleidsnota in hoge mate bij. Tenslotte wordt er ook wat van inwoners en bedrijven verwacht. In eerste instantie zijn zij zelf verantwoordelijk voor het in stand houden van een schone, veilige en leefbare leefomgeving.

Beleidsplan

Om vanuit de gemeente hieraan bij te dragen is dit beleidsplan opgesteld. Met deze nota legt het college de basis voor de programmatische en integrale uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van het omgevingsrecht en het bereiken van de doelstellingen uit het collegeprogramma en wordt invulling gegeven aan de visie van de nieuwe gemeente Gooise Meren. Namelijk het creëren van een woon- en leefomgeving waarin de inwoners niet alleen veilig zijn, maar zich veilig voelen en inwoners bescherming geboden wordt tegen eventuele risico's.

Deze beleidsnota bevat een risicoanalyse met prioriteiten van alle taken op het gebied van omgevingsrecht. De prioritering bepaalt de mate van toetsing, toezicht en handhaving. Met deze beleidsnota stellen we uitgangspunten voor onze werkzaamheden vast zoals op welk niveau we vergunningaanvragen toetsen, op welke punten we controleren bij verschillende bouwprojecten en welke toezichts- en handhavingsmiddelen we

inzetten. Op het gebied van vergunningverlening zijn doelstellingen en prestatie indicatoren opgenomen ten aanzien van de afhandeling. Daarbij zijn risico's in kaart gebracht en is aan de hand daarvan en op basis van landelijke normen het niveau van toetsing vastgelegd. Voor toezicht en handhaving zijn prestatie indicatoren vastgelegd.

Overigens gaan de vereisten voor wat betreft het VTH-beleid omgevingsrecht verder dan het maken van een omgevings- en probleemanalyse, prioriteiten en doelen stellen en het opstellen van vergunningenbeleid en strategieën voor toezicht en handhaving. Ook moet vergunningverlening en toezicht en handhaving strikt gescheiden worden, dient er een regeling te zijn voor wat betreft de 24-uurs bereikbaarheid bij klachten en meldingen, dient duidelijk te zijn hoe de gemeente omgaat ten aanzien van toezicht en handhaving van de eigen organisatie, hoe de samenwerking gezocht wordt met anderen, zowel intern als extern, etc. Met dit beleidsplan wordt voldaan aan alle eisen die gesteld worden aan het wettelijk verplicht VTH-beleid en daarmee aan de procescriteria van de kwaliteitscriteria 2.1.

Beleidscyclus

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet verbetering vergunningen, toezicht en handhaving (Wet VTH) bepalen dat het college beleid opstelt voor zowel vergunningverlening als voor toezicht en handhaving. Dit beleid vormt de basis van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma. Hiervan wordt jaarlijks verslag gedaan aan de gemeenteraad. Hierin worden de inspanningen op het gebied van het omgevingsrecht weergegeven. Met behulp van het jaarverslag wordt het beleid geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Op die manier ontstaat een sluitende beleidscyclus, de zogenaamde BIG 8.

Bestuurlijke rolverdeling

Het college stelt het VTH-beleidsplan vast en legt dit ter kennisname voor aan de gemeenteraad. Ook stelt het college jaarlijks een uitvoeringsprogramma vast. Na afloop wordt hiervan een jaarverslag gemaakt. Beiden worden ter kennisname voorgelegd aan de gemeenteraad. Op grond van de inmiddels vastgestelde Wet VTH dient de gemeenteraad in een verordening de kwaliteit vast te stellen van taken die gekoppeld zijn aan de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht. Dit dient gebaseerd te zijn op de kwaliteitscriteria 2.1.

In deze kwaliteitscriteria is vastgelegd waaraan onze organisatie op het gebied van VTH-taken ten aanzien van het personeel (kritieke massa), het proces en de inhoud (deskundigheid) moet voldoen. Het is dus een wezenlijke vraag of Gooise Meren robuust genoeg is als organisatie om te voldoen aan de wettelijke eisen. Het college heeft laten onderzoeken in hoeverre Gooise Meren voldoet aan de kwaliteitseisen voor wat betreft de kritieke massa en de inhoudelijke kennis. Daaruit is gebleken dat slechts op een drietal punten niet voldaan wordt. In paragraaf 4.4 wordt dit nader toegelicht. Hiervoor zal in regionaal verband naar een oplossing gezocht worden. In de kwaliteitscriteria is ook bepaald dat er zogenaamde outputcriteria vastgelegd moeten worden in het beleid: concreet moet omschreven worden wat de te behalen doelen van het beleid zijn.

Voor wat betreft de milieutaken, die Gooise Meren (deels verplicht) heeft ondergebracht bij de regionale uitvoeringsdienst Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV) geldt dat de gemeenteraad reeds een verordening heeft vastgesteld waarin de kwaliteitscriteria 2.1 voor de OFGV van toepassing worden verklaard. Na vaststelling van deze beleidsnota zal een verordening ter vaststelling van de kwaliteitscriteria 2.1 voor de eigen taken en aan de gemeenteraad van Gooise Meren ter besluitvorming worden voorgelegd. Daarmee heeft de raad een handvat om de kwaliteit te bepalen van de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De verordening die wordt vastgesteld vormt het juridische kader voor het beoordelen, borgen en verbeteren van de kwaliteit van deze taken.

Hoe verder?

Na vaststelling van deze beleidsnota zal een verordening kwaliteitscriteria 2.1 aan de gemeenteraad ter besluitvorming worden voorgelegd. Ook zal, met deze nota als uitgangspunt, zo snel mogelijk een uitvoeringsprogramma 2017 worden vastgesteld. Het college dient, naar aanleiding van en in aansluiting op deze beleidsnota, een aantal beleidsregels en –stukken vast te stellen. Het gaat hierbij onder andere om de beleidsregels gedoogkader, het stappenplan handhaving Drank- en Horecawet en de richtlijnen dwangsommen en begunstigingstermijnen. Deze stukken zullen zo snel mogelijk na vaststelling van deze nota vastgesteld.

Door middel van dit beleidsplan wordt inhoud gegeven aan de uitvoering van regelgeving, zowel wat betreft vergunningverlening, toezicht als handhaving op het gebied van omgevingsrecht. Vaak gaat het om de uitvoering van landelijke wetgeving, en in minder mate om lokale regelgeving. Dat is niet altijd even leuk, maar daarmee levert dit plan wel een wezenlijke bijdrage aan datgene wat Gooise Meren graag wil zijn en behouden: een gemeente met een fijne, schone en veilige leefomgeving voor iedereen.

CONCEPT

Inhoud

Bestuurlijke samenvatting	1
Inhoud	4
Afkortingen	6
1 Inleiding	7
1.1 Algemeen	7
1.2 Afbakening	7
1.3 Leeswijzer en opbouw	8
2 Aanleiding VTH-beleid	9
2.1 Achtergrond	9
2.2 Terugblik en evaluatie: Gooise Meren voor de fusie	10
2.3 Definities VTH	11
2.4 Beleidscyclus	11
2.5 Beleidsdoelstellingen	13
2.6 Wettelijke kaders van het beleid en ontwikkelingen	13
2.7 Toekomstige ontwikkelingen	14
3 Visie, uitgangspunten en ambities	15
3.1 Visie op taken omgevingsrecht	15
3.2 Kernwaarden en uitgangspunten	16
3.3 Ambities	17
3.4 VTH-beleid: leuker kunnen we het niet maken	18
4 Organisatie van vergunningen, toezicht en handhaving	19
4.1 Structuur en organisatie	19
4.2 Scheiding VTH-taken	19
4.3 Middelen	21
4.4 Kwaliteitscriteria	21
4.5 Bereikbaarheid	22
5 Relevante wet- en regelgeving	24
5.1 Wabo/omgevingsrecht	24
5.2 Milieu	24
5.3 Brandveiligheid	25
5.4 Algemene Plaatselijke Verordening	25
5.5 Drank- en Horecawet	25
5.6 Wet op de kinderopvang	26
5.7 Overige	26
6 Omgevings- en probleemanalyse, prioriteiten en doelen	28
6.1 Omgevings- en probleemanalyse	28
6.2 Prioriteitenstelling	31

6.3	Operationele doelen	32
6.4	Landelijke prioriteiten.....	32
7	Vergunningenstrategie	34
7.1	Visie op vergunningverlening	34
7.2	Uitgangspunten en doelstellingen	35
7.3	Toetsingskaders vergunningaanvragen	36
7.4	Wet Bibob	40
8	Nalevingstrategie.....	41
8.1	Preventiestrategie.....	41
8.2	Toezichtstrategie.....	42
8.3	Toezichtstrategie per VTH-taakveld.....	43
8.4	Handhavingstrategie	45
8.5	Gedoogstrategie	47
9	Samenwerking	49
9.1	Externe samenwerking.....	49
9.2	Interne samenwerking	51
10	Programmering, monitoring en evaluatie.....	53
10.1	Programmering	53
10.2	Monitoring	53
10.3	Evaluatie	54
	Bijlagen	55
	Bijlage 1: Toekomstige en andere (wettelijke) ontwikkelingen.....	56
	Bijlage 2: Korte samenvatting Landelijke Handhavingstrategie (LHS).....	59
	Bijlage 3: Prioriteitenmatrix vergunningverlening	65
	Bijlage 4: Prioriteitenmatrix toezicht en handhaving	68
	Bijlage 5: Toelichting prioriteitenmatrixen.....	71
	Bijlage 6: Vormen van toezicht	73
	Bijlage 7: Basiswerkwijze toezicht.....	75

Afkortingen

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
BGV	Brandweer Gooi en Vechtstreek
Boa	Buitengewoon opsporingsambtenaar
Bor	Besluit omgevingsrecht
BRZO	Besluit Risico Zware Ongevallen
BW	Burgerlijk Wetboek
CJIB	Centraal Justitieel Incassobureau
College	College van burgemeester en wethouders van Gooise Meren
DHW	Drank- en Horecawet
IBT	Interbestuurlijk toezicht
IPO	Interprovinciaal Overleg
KCC	Klant Contact Centrum
LHS	Landelijke Handhavingsstrategie
Mor	Ministeriele regeling omgevingsrecht
OFGV	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek
Raad	Gemeenteraad van Gooise Meren
SER	Sociaal Economische Raad
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wko	Wet op de kinderopvang
Wm	Wet milieubeheer
Wob	Wet openbaarheid bestuur
Wok	Wet op de kansspelen
Wro	Wet ruimtelijke ordening
Wvo	(voormalige) Wet verontreiniging oppervlaktewater
Ww	Woningwet

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In dit beleidsplan Vergunningen, Toezicht en Handhaving Gooise Meren 2017-2020 (hierna: VTH-beleid) wordt het integrale beleid van de gemeente Gooise Meren op het gebied van de fysieke leefomgeving voor de komende vier jaar vastgelegd. Onder de fysieke leefomgeving vallen in ieder geval de VTH-taken die voortvloeien uit wet- en regelgeving op het gebied van het omgevingsrecht (bouwen, milieu, ruimtelijke ordening).

De beleidsmatige keuzes ten aanzien van de taken die de gemeente de komende vier jaar uitvoert worden in dit beleid gemaakt. Deze keuzes worden grotendeels bepaald door het uitvoeren van een omgevingsanalyse (probleem- en risicoanalyse). Bij deze analyse is een inschatting gemaakt van de ernst van mogelijke effecten die overtredingen van regels kunnen hebben en de verwachte overtredingskans hiervan. Door de risico's op deze manier in kaart te brengen is het mogelijk om de VTH-taken risicogericht aan te sturen. Ook kan hierdoor de beschikbare capaciteit ingezet worden op die gebieden waar de risico's het grootst zijn. Tegelijkertijd wordt duidelijk welke taken een hoge, gemiddelde of lage prioriteit hebben. Op grond hiervan kan gemotiveerd worden waarom bepaalde taken minder intensief uitgevoerd worden. Dit wil overigens niet zeggen dat het bestuur geen keuzevrijheid meer heeft om bepaalde zaken ondanks hun lage prioriteit toch uit te voeren. Daarbij dient men zich echter wel te realiseren dat het maken van andere keuzes gevolgen heeft voor de capaciteit of dat deze ten koste gaan van de uitvoering van taken met een hogere prioriteit.

1.2 Afbakening

De fysieke leefomgeving kent veel aspecten die impact kunnen hebben op de openbare ruimte en daardoor de kwaliteit van die omgeving kunnen beïnvloeden. Het beleid in deze nota richt zich specifiek op de VTH-taken die voortvloeien uit het omgevingsrecht zoals dat in wetten en andere regelgeving is vastgelegd. Te denken valt aan bouwen, ruimtelijke ordening, brandveiligheid, de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en bijzondere wetten zoals de Drank en Horecawet (DHW) en de Wet op de kansspelen (Wok). De uitvoering van de Wet op de kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko) is ondergebracht bij de afdeling VTH. Om die reden is ook deze taak in deze beleidsnota opgenomen. De uitvoering van taken op het gebied van sociale wetgeving, leerplicht, belastingen en heffingen en de bevolkingsadministratie vallen niet onder het omgevingsrecht en zijn ook niet bij de afdeling VTH ondergebracht. Ze vallen om die reden niet onder deze nota.

Op 1 januari 2013 is de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV) van start gegaan. De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV) is een regionale uitvoeringsorganisatie, werkzaam op het gebied van milieu. Dit geldt voor groene wetten, geluid, bodemsanering, luchtvaart, vuurwerk, toezicht op zwembad, Wabo en het omgevingsrecht. Gooise Meren heeft al haar milieutaken ondergebracht bij de OFGV. Deze organisatie is dan ook verantwoordelijk voor vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuwetgeving. Ook adviseert zij bij diverse ruimtelijke onderwerpen en andere vergunningprocedures, bijvoorbeeld ten aanzien van geluid (ook bij evenementen), externe veiligheid en bodemkwaliteit. De OFGV voert taken uit voor twee provincies (Flevoland en Noord-Holland) en voor alle gemeenten uit zowel Flevoland als de Gooi en Vechtstreek. De OFGV is gevestigd in Lelystad.

Voor het opstellen van het beleid op milieugebied wordt aangesloten bij het gemeenschappelijk beleidskader dat de partners die aangesloten zijn bij de OFGV ontwikkelen. Dit beleid zal in 2017 ter besluitvorming worden voorgelegd aan alle aangesloten besturen ter vaststelling. Het thema milieu maakt om bovenstaande reden geen onderdeel van dit beleidsplan. Dit beleidskader, dat overigens eveneens wordt opgesteld conform het gestelde in het Besluit omgevingsrecht (Bor), bevat een preventie-, toezicht-, sanctie- en gedoogstrategie. Er vindt regelmatig overleg plaats, op zowel accounthouders- als werkvloerniveau. Daarnaast is er een zogenaamd opdrachtgeversoverleg OFGV en een ambtelijk omgevingsoverleg Flevoland, waarbij ook de gemeenten uit de Gooi en Vechtstreek aansluiten. Tenslotte is Gooise Meren met een wethouder vertegenwoordigd zowel in het

Algemeen Bestuur als het Dagelijks Bestuur van de OFGV. Ten aanzien van de OFGV is door de gemeenteraad van Gooise Meren een verordening vastgesteld waarin bepaald is dat de OFGV voor wat betreft haar taken dient te voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1.

1.3 Leeswijzer en opbouw

- In hoofdstuk 2 wordt de aanleiding en het wettelijk kader van het VTH-beleid besproken. Ook worden algemene doelstellingen gepresenteerd, alsmede de relevante definities. Daarnaast wordt ook de relevante beleidscyclus weergegeven.
- In hoofdstuk 3 zullen visie en uitgangspunten en ambities besproken met betrekking tot de uitvoering van VTH-taken.
- In hoofdstuk 4 zal worden ingegaan op de organisatie van vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen de gemeente Gooise Meren
- In hoofdstuk 5 wordt de relevante wet- en regelgeving waarop deze nota betrekking heeft nader toegelicht.
- In hoofdstuk 6 wordt een omgevings- en probleemanalyse en risicoanalyse uitgevoerd. Aan de hand daarvan worden prioriteiten gesteld en worden ook operationele doelen benoemd.
- In hoofdstuk 7 wordt de vergunningenstrategie besproken.
- In hoofdstuk 8 wordt ingegaan op de nalevingstrategie. Deze kent vier deel strategieën die hier besproken worden: de preventiestrategie, de toezichtstrategie, de handhaving- en sanctiestrategie en tenslotte, als er niet gehandhaafd wordt, de gedoogstrategie.
- In hoofdstuk 9 is de samenwerking beschreven, zowel intern tussen gemeentelijke afdelingen als met externe partners zoals de OFGV, de brandweer, politie en het Waterschap
- In hoofdstuk 10 tenslotte wordt ingegaan op de wijze van monitoring en evaluatie van de VTH-taken.

2 Aanleiding VTH-beleid

2.1 Achtergrond

Op 1 januari 2016 zijn de gemeenten Bussum, Muiden en Naarden gefuseerd en opgegaan in de nieuwe gemeente Gooise Meren. Op grond van de Wet algemene regels herindeling (Arhi) dient gemeentelijke beleid en regelgeving van de voormalige gemeente binnen twee jaar na de ingang van herindeling te zijn bekrachtigd dan wel aangepast. Na deze periode vervallen ze van rechtswege. Dit is een eerste en belangrijke reden voor het vaststellen van deze beleidsnota.

De tweede reden is minstens zo belangrijk. Op grond van het Besluit omgevingsrecht (Bor) zijn gemeenten verplicht om ten aanzien van toezicht en handhaving op het gebied van het omgevingsrecht beleid op te stellen. Dit betreft een beleidsnota die vier jaar geldig is en waaraan eisen zijn gesteld in het Bor. Gebaseerd op de beleidsnota dienen gemeenten jaarlijks een uitvoeringsprogramma op te stellen. Eveneens dient jaarlijks hierover verslaglegging aan de gemeenteraad plaats te vinden. Nieuw is dat door de inwerkingtreding van de Wet VTH, op 14 april 2016, ook beleid vastgesteld dient te worden ten aanzien van vergunningverlening. Met de vaststelling van dit beleidsplan wordt aan deze wettelijke verplichtingen voldaan. De Wet VTH beoogt verder tevens de vorming van een landelijk netwerk van regionale uitvoeringsdiensten, het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van VTH-taken en de verbetering van de samenwerking en informatie-uitwisseling, zowel bestuurs- als strafrechtelijk. De Wet VTH vervangt paragraaf 5.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) door een nieuwe paragraaf over kwaliteitsbevordering en samenwerking bij de uitvoering en handhaving. Op termijn wordt overigens de Wet VTH, samen met de hele Wabo, overgeheveld naar de Omgevingswet.

Een laatste reden voor dit beleid is gelegen in het feit dat, los van het gegeven dat beleid geharmoniseerd dient te worden, gebleken is dat het hier boven genoemde toezicht- en handhavingsbeleid zoals dat was uitgewerkt door de voormalige gemeenten in geen enkel geval volledig was. Hierover is door de provincie Noord-Holland, in haar rol als toezichthouder in het kader van het Interbestuurlijke Toezicht (IBT), enkele malen gerapporteerd. In aansluiting op het bovenstaande vormt dit des te meer reden om een geheel nieuwe beleidsnota omgevingsrecht op te stellen, waarbij uiteraard waardevolle elementen uit het verleden wel als input hiervoor gebruikt kunnen worden.

Tenslotte zijn er nog een aantal andere ontwikkelingen die het opstellen van deze beleidsnota noodzakelijk maken.

Landelijke Handhavingsstrategie

In 2014 hebben het IPO en het Openbaar Ministerie een Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) vastgesteld. Achtergrond van deze strategie is dat alle handhavende instanties (overheden, omgevingsdiensten, OM en politie) op een zelfde manier optreden bij geconstateerde overtredingen, waardoor een gelijk speelveld ontstaat. Hierdoor wordt het rechtsgevoel gerespecteerd en blijft de leefomgeving veilig, schoon en gezond. Implementatie van de LHS betekent dat de bevoegde overheden de LHS vaststellen als eigen strategie of dat zij hun eigen strategie in lijn brengen met de LHS en ook als zodanig toepassen. Gooise Meren sluit in deze beleidsnota aan bij de LHS door de eigen strategie overeenkomstig de LHS in te vullen. Een korte samenvatting van de LHS is als bijlage in dit beleidsplan opgenomen.

Drank en Horecawet (DHW)

Op 1 januari 2013 is de Drank- en Horecawet zodanig gewijzigd dat de toezichts- en handhavingstaken die uit deze wet voortvloeien overgeheveld zijn naar de gemeente. Meer specifiek geldt dat de burgemeester het bevoegd gezag is voor de DHW. De taken op het gebied van vergunningverlening lagen reeds bij de gemeente. Met de wetwijziging werden de toezichtstaken overgeheveld van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) naar de gemeente. Bovendien is op 1 januari 2014 de DHW opnieuw gewijzigd in die zin dat de

leeftijdsgrens voor de verkoop van alcoholische drank aan jongeren verhoogd is van 16 naar 18 jaar. Ook is het verboden voor personen jonger dan 18 jaar om in de openbare ruimte alcoholische drank in hun bezit te hebben.

Gooise Meren telt circa 210 zogenaamde verstrekpunten waar alcoholische dranken verkocht worden. Dit betreft cafés, supermarkten, slijterijen, kantines bij sportverenigingen, etc. Aangezien het hier gaat om gespecialiseerd toezicht, waarbij de betreffende toezichthouder verplicht is een speciale opleiding te volgen, is vanaf het begin in de regio Gooi en Vechtstreek door de burgemeesters ingezet op regionale samenwerking. Dit heeft geresulteerd in een samenwerkingsovereenkomst waarbij de gemeente Hilversum gespecialiseerde Boa's in dienst heeft om de toezichtcontroles uit te voeren. Een door alle gemeenten identiek vastgesteld handavingsstappenplan voorziet in de wijze waarop gehandeld wordt in het geval van overtredingen. Dit beleidsplan borgt het vastleggen van deze werkwijze.

Wet op de kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko)

De gemeente is verantwoordelijke voor vergunningverlening en toezicht en handhaving bij kinderopvang en peuterspeelzalen. Op grond van de wet is de directeur van de regionale GGD aangewezen als toezichthouder. De gemeente voert bij geconstateerde overtredingen handhaving uit door middel van het geven van aanwijzingen en, indien deze niet opgevolgd worden, door het opleggen van een bestuurlijke boete. De GGD is hierin dus een belangrijke samenwerkingspartner waar uiteindelijk alle expertise aanwezig is. Hoewel dit strikt genomen geen omgevingsrecht is, wordt deze taak toch in deze beleidsnota opgenomen omdat deze onderdeel uitmaakt van de afdeling VTH, waardoor het hele werkveld van deze afdeling gedekt is door vastgesteld beleid.

2.2 Terugblik en evaluatie: Gooise Meren voor de fusie

Reeds voor de fusie gold dat gemeenten op grond van het Bor verplicht waren om beleid op te stellen voor toezicht en handhaving omgevingsrecht. Gebleken is dat de drie voormalige gemeenten slechts gedeeltelijk voldeden aan de gestelde eisen uit Bor, Mor en Wabo, en dan ook nog op wisselende terreinen: de ene gemeente had een deel wel en een ander deel niet, de andere gemeente kon juist het tegenovergestelde hebben. Zonder in detail hierop in te gaan komen de tekortkomingen in het kort op het volgende neer:

- Ontbreken van risicoanalyse en/of prioriteitenstelling;
- Verouderd (handavings)beleid waarvan het bovendien onduidelijk is of dit na vaststelling door het college ook naar de gemeenteraad is gestuurd;
- Prioriteiten zijn niet gebaseerd op een risicoanalyse;
- Geen heldere en meetbare doelen;
- Personele en financiële middelen zijn niet inzichtelijk gemaakt;
- Geen jaarlijkse verslaglegging (vastgesteld door colleges en voorgelegd aan de gemeenteraad) en in aansluiting daarop ook geen evaluatie en vaststelling of doelen bereikt zijn;
- Onduidelijkheid of beleidskaders ten aanzien van milieu voor de uitvoering van taken aan de OFGV zijn meegegeven en ook onduidelijkheid;
- Geen afstemming van uitvoeringsprogramma's met andere (externe) partners;
- Protocollen, werkprocessen en instructies ontbreken of zijn slechts in beperkte mate aanwezig.

Het is niet zinvol gebleken om elementen uit oud beleid over te hevelen naar deze beleidsnota. Met een nieuwe omgevingsanalyse en prioriteitenstelling, in een geheel nieuwe gemeente, is er voor gekozen om een geheel nieuwe beleidsnota op te stellen die actueel is en voldoet aan de hiervoor gestelde regelgeving. Dit betekent dat ook vergunningverlening hierin is opgenomen.

Met de vaststelling van deze beleidsnota vervallen alle eerder vastgestelde beleidsstukken en uitvoeringsprogramma's omgevingsrecht van Bussum, Muiden en Naarden en wordt voldaan aan de kwaliteitseisen ten aanzien van de procescriteria uit de Wet VTH.

2.3 Definities VTH

Ter definiëring van dit beleid wordt gebruik gemaakt van de termen vergunningen, toezicht en handhaving. In dat kader worden deze begrippen in deze nota als volgt gedefinieerd.

Vergunningverlening

In het omgevingsrecht wordt onder vergunningverlening verstaan het beoordelen en toetsen van aanvragen aan geldende wet- en regelgeving. Belangrijk is dat men zich hierbij realiseert dat het vaak gaat om het toetsen aan landelijke wetgeving. Uiteindelijk moet dit resulteren in een kwalitatief goed besluit, eventueel onder voorwaarden en met voorschriften, binnen de hiervoor geldende proceduretijd.

Toezicht

Onder toezicht verstaat men het uitvoeren van controles en het naar aanleiding van klachten of meldingen verzamelen van informatie, teneinde te beoordelen of een handeling of zaak voldoet aan de daaraan gestelde eisen in wet en/of regelgeving. Van toezicht gaat een preventieve werking uit. Het resultaat van toezicht kan zijn dat voorschriften, zonder inzet van verder handhavingsmiddelen, worden nageleefd. Toezicht omvat een breed scala aan activiteiten, niet zelden in een voorlichtende, meedenkende en adviserende rol. Op deze wijze kan al in een vroeg stadium worden voorkomen dat een met wet- of regelgeving strijdige situatie ontstaat. Door middel van aansporing, overreding of een waarschuwing kan eventueel worden bereikt dat de voorschriften alsnog worden nageleefd. Indien ondanks dit voorgaande het gewenste effect niet bereikt wordt zal overgegaan worden tot handhaving.

Handhaving

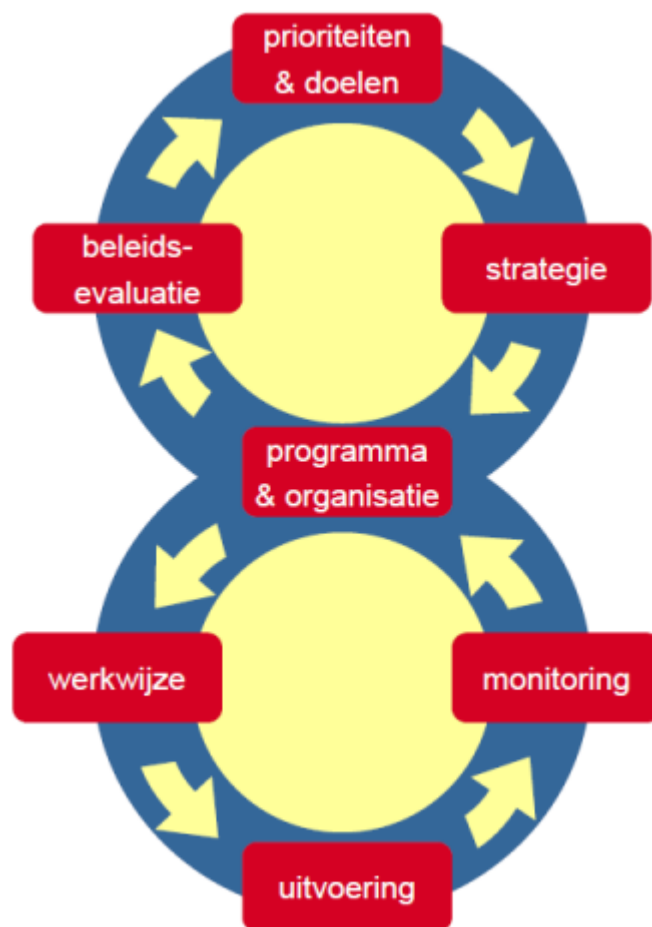
Bij handhaving wordt gebruik gemaakt van de bestuursrechtelijke middelen die de gemeente, op grond van artikel 125 van de Gemeentewet, tot haar beschikking staan om de overtreding ongedaan te (laten) maken. De handhavingsmiddelen die tot de beschikking staan zijn het opleggen van een last onder dwangsom, het toepassen van bestuursdwang, het geheel of gedeeltelijk intrekken van een vergunning of ontheffing en, waar dit mogelijk is, het opleggen van een bestuurlijke boete. Bestuursrechtelijke handhaving is, met uitzondering van de bestuurlijke boete, niet gericht op straffen maar op het opheffen van de strijdige situatie. Waar nodig kan met samenwerkingspartners echter ook besloten worden om, naast het bestuursrechtelijke traject, ook strafrechtelijk op te treden.

2.4 Beleidscyclus

Het beleidsplan is gebaseerd op de zogenaamde BIG-8. Dit model is door KPMG ontworpen voor overheden in het kader van kwaliteitsmanagement. Het maakt vanuit een strategisch kader de vertaling naar operationeel beleid ten behoeve van kwaliteitsborging, samen met een sluitende planning en control cyclus. De BIG-8 is een dubbele *plan-do-check-act* cyclus waarbij beleid en uitvoering twee cirkels vormen die in elkaar grijpen en daardoor verbonden zijn. Hierdoor worden werkzaamheden doelmatig en planmatig uitgevoerd.

Het evaluatieonderdeel van de cyclus zorgt ervoor dat het beleid steeds blijft aansluiten op de uitvoeringspraktijk en andersom. Bij voorgenomen nieuwe regelgeving (zoals het opstellen van een nieuw bestemmingsplan, bij dereguleringsvoorstellen of ander nieuw beleid) waarbij sprake is van gevolgen voor uitvoering en handhaving vindt toetsing plaats naar uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. De aanpak conform de BIG-8 is verplicht op grond van hoofdstuk 5 van de Wabo voor wat betreft toezicht en handhaving. In de Wet VTH is bepaald dat er ook ten aanzien van (omgevings)vergunningen een dergelijk beleid vastgesteld dient te worden. Het Bor zal hiervoor aangepast worden. Vooruitlopend hierop, en op de Omgevingswet waarin dit uiteindelijk ook geregeld zal worden, is hier ook het vergunningenbeleid al opgenomen en uitgewerkt. Deze werkwijze wordt ook doorgevoerd bij de taakvelden Drank- en Horecawet en de APV, hoewel het hiervoor niet verplicht is.

De strategische doelen, prioriteiten en de jaarlijkse operationele doelen vormen het kader voor programmering van de activiteiten van de afdeling VTH. Deze programmering wordt concreet en zichtbaar in het jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma VTH, dat bestuurlijk wordt vastgesteld en ter informatie aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. In dit programma wordt aangegeven welke activiteiten in dat jaar worden uitgevoerd.

Aan de hand van de doelen en budgetten uit de programmabegroting, de omgevings- en probleemanalyse, de gestelde prioriteiten, de incidentele bestuurlijke prioriteiten en het naleefgedrag wordt het jaarlijkse uitvoeringsprogramma opgesteld. Daarbij wordt zoveel mogelijk aangegeven wat de beoogde productie is in termen van aantal te verlenen vergunningen, afwijkingen van vergunningen, uit te voeren controles en het aantal afgehandelde klachten en meldingen.

In het uitvoeringsprogramma VTH worden de volgende elementen opgenomen:

- een inschatting van het soort en aantal vergunningen en meldingen;
- de voorgenomen uit te voeren toezichts- en handhavingsactiviteiten voor dat jaar;
- de te realiseren productie in termen van controles en handhavingsacties;
- de relatie met de gestelde ambities en doelen en prioriteiten.

Monitoring is het stelselmatig en systematisch verzamelen, bewerken en verstrekken van gegevens om na te gaan of en in hoeverre het gevoerde beleid effect heeft en/of de gestelde doel- en taakstellingen zijn of worden gehaald. Om verantwoording te kunnen afleggen over de inspanningen en resultaten zijn verschillende gegevens nodig. Deze gegevens moeten periodiek opvraagbaar zijn voor zowel managementdoeleinden (voortgang van de uitvoering) als voor periodieke verantwoording naar het gemeentebestuur en de gemeenteraad. Ook de provincie dient hiervan, in het kader van het interbestuurlijk toezicht, op de hoogte gesteld te worden. Voor alle taken op het gebied van de omgevingsvergunning (vergunningverlening en toezicht) wordt gebruik gemaakt van het registratiesysteem Squit XO, dat een integrale behandeling van omgevingsdossiers mogelijk maakt. De gegevens worden gebruikt als input van het jaarverslag en ter evaluatie en dienen op die manier ook als input voor het nieuwe uitvoeringsprogramma. Op grond van evaluatie kan het beleid zo nodig bijgesteld worden, zodat dit effectiever en efficiënter wordt.

2.5 Beleidsdoelstellingen

Met dit beleidsplan wil Gooise Meren de volgende algemene beleidsdoelstellingen realiseren.

Kwaliteitseisen

Er moet worden voldaan aan de wettelijke eisen die door Wabo, Bor, Mor en de Wet VTH worden gesteld aan vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht.

Risicogericht

Vergunningverlening, toezicht en handhaving vindt risicogericht plaats. Dit betekent dat er een omgevings- en risicoanalyse wordt uitgevoerd en prioriteiten gesteld worden. Deze activiteiten richten zich op die gebieden en onderwerpen waar de risico's het grootst zijn en het naleefgedrag laag is. De gegevens van de risicoanalyse worden jaarlijks gebruikt bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma. Hierin worden voor het betreffende jaar, op basis van de risicomatrix, de prioriteiten bepaald. Overigens betekent dit niet dat er voor het bestuur geen keuzevrijheid meer bestaat, maar dat men zich wel moet realiseren dat het maken van andere keuzes gevolgen heeft voor de beschikbare capaciteit. Met andere woorden: daardoor kunnen andere, misschien meer risicovolle zaken, niet uitgevoerd worden.

Efficiënte, heldere en transparantere uitvoering van taken

Vergunningverlening, toezicht en handhaving vindt zoveel mogelijk gestandaardiseerd plaats. Dit betekent dat er gebruik gemaakt wordt van protocollen, werkprocessen en instructies. Op die manier dient een uniforme werkwijze gegarandeerd te worden. Vergelijkbare situaties worden op gelijke wijze afgehandeld: willekeur en rechtsongelijkheid wordt voorkomen en het proces is voorspelbaar. Dit betekent ook dat er vanuit de gemeente op een actieve manier gecommuniceerd moet worden. Dit moet bijdragen aan een verbeterd naleefgedrag. Op die manier kan ook worden overgedragen hoe de gemeente haar taken op het gebied van VTH uitvoert.

Integraal werken

Door het integrale karakter van dit beleidsplan wordt benadrukt dat uitvoering van taken op het gebied van VTH niet per deelaspect plaats vindt, maar dat alle van belang zijnde aspecten worden meegewogen. Zo nodig wordt bijvoorbeeld bij toezicht en handhaving ook op basis van verschillende wet- en regelgeving samen opgetreden. Vergunningverleners, toezichthouders en juristen werken zoveel mogelijk samen met interne en externe partners, zoals de OFGV, de brandweer, Waternet en politie.

Programmatisch, planmatig en cyclisch

Jaarlijks worden de algemene doelstellingen uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma en vastgesteld door het college. Hierin wordt opgenomen welke concrete doelstellingen er zijn, gebaseerd op welke prioriteiten. Dit is ook gerelateerd aan de aanwezig capaciteit en (financiële) middelen. De prioriteiten zijn gebaseerd op de in dit beleid vastgestelde prioriteiten. Jaarlijks wordt een jaarverslag gemaakt, waarin het uitvoeringsprogramma en het beleid worden geëvalueerd. De resultaten hiervan dienen als input voor het nieuwe uitvoeringsprogramma.

Verbeterd naleefgedrag

Het verbeteren van het naleefgedrag door burgers, bedrijven en instellingen is een niet onbelangrijk onderdeel van dit beleid, dat uiteindelijk moet leiden tot een veiligere en schone leefomgeving.

2.6 Wettelijke kaders van het beleid en ontwikkelingen

De wettelijke kaders van het VTH-beleid worden bepaald door de gestelde vereisten in de Wabo, het Bor, Mor en de Wet VTH. De uitvoering van de VTH-taken draagt bij aan de veiligheid, gezondheid en duurzaamheid binnen de gemeente. Dat begint bij wet- en regelgeving. De regelgeving rond de Wabo, Drank- en Horecawet en de Wet op de Kinderopvang is voor het overgrote deel landelijk bepaald en daarmee weinig beïnvloedbaar. Uit de landelijke regelgeving vloeien echter ook lokale regels voort. Deze zijn vastgelegd in verordeningen, beleid, etc. Daarbij kan men denken aan de Bouwverordening, de Drank- en Horecawetverordening en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Het uitgangspunt is dat deze lokale regelgeving noodzakelijk is en bijdraagt aan de algemene missie en visie van Gooise Meren. Bovendien moet deze duidelijk, praktisch en uitvoerbaar zijn.

2.7 Toekomstige ontwikkelingen

De landelijke wetgeving op het gebied van het omgevingsrecht is voortdurend in beweging. Het van kracht worden van de Wabo had grote gevolgen voor de uitvoeringspraktijk. Bij de inwerking treding van deze wet, in 2010, was al duidelijk dat dit niet de laatste wetswijziging zou zijn. Voor de komende tijd zijn de volgende wetswijzigingen (met gevolgen voor de taakuitvoering) te voorzien. De verwachte ontwikkelingen worden hieronder kort aangegeven. In bijlage 1 worden ze nader toegelicht.

Omgevingswet

De Omgevingswet is op 16 maart 2016 door de Eerste Kamer aangenomen. Doel van de wet is wetgeving op het gebied van het omgevingsrecht vergaand te bundelen, waardoor dit inzichtelijker wordt en er veel meer sprake is van integraliteit. De wet geeft meer ruimte voor lokale bestuurlijke afweging. De verwachte inwerking treding is in 2019. Momenteel wordt de wet nader uitgewerkt, onder andere in een viertal AMvB's en een ministeriele regeling.

Wet private kwaliteitsborging

Dit wetsvoorstel heeft betrekking op bouwvergunningverlening en –toezicht. Het wetsvoorstel is in april 2016 naar de Tweede Kamer gestuurd en ligt daar nu voor ter besluitvorming. Het wetsvoorstel voorziet erin dat er vanuit de gemeente geen technisch inhoudelijke toets plaatsvindt bij de aanvraag om bouwvergunning. Ook zal de gemeente op dit punt geen toezicht meer uitvoeren. Begonnen wordt met de minst risicovolle bouwwerken. Private partijen ontwikkelen methodes voor kwaliteitsbewaking om te zorgen dat aannemers zich houden aan de bouwtechnische eisen uit het Bouwbesluit 2012. Datzelfde geldt ook voor de bouw aanvraag. Deze (gecertificeerde) aanbieders moeten, na afronding van de werkzaamheden, een certificaat afgeven dat overlegd moet worden aan de gemeente. Zonder een dergelijk certificaat mag het bouwwerk niet in gebruik genomen worden. Het wetsvoorstel beoogt een betere bescherming van de consument en heeft als uitgangspunt dat door deze marktwerking de kwaliteit van bouwen beter wordt. Het wetsvoorstel kan uiteraard ook gevolgen hebben voor de benodigde formatie op het gebied vergunningverlening bouwen en bouwtoezicht en ook voor de legesinkomsten.

Verdere deregulering

In de afgelopen jaren zijn door wetswijzigingen de mogelijkheden van vergunningsvrij bouwen vergroot. Ook is het brandveilig gebruik van bouwwerken meestal niet vergunningplichtig meer, net als milieu gerelateerde activiteiten. Het aantal bedrijven in Gooise Meren dat nog (milieu)vergunningplichtig is bedraagt op dit moment negen! Het lijkt erop dat het bouwvergunningvrij bouwen nog verder uitgebreid gaat worden. Ook de Omgevingswet zou hiervoor mogelijkheden kunnen gaan geven. Ook binnen de eigen gemeente bestaat een wens naar deregulering. Door uit te gaan van een zogenaamde waardevolle bomenlijst, en de rest vrij te laten, is het aantal verleende kapvergunningen spectaculair gedaald. Op het gebied van de APV bestaat ook de wens om steeds minder zaken vergunningplichtig te maken.

Energietransitie

Eind december 2015 is in Parijs het Klimaatakkoord afgesloten. Inmiddels is het door voldoende landen geratificeerd, zodat dit in werking kan treden. Doel van het akkoord is de klimaatverandering af te remmen, zodanig dat de opwarming van de aard beperkt blijft. Daartoe moet de CO₂ uitstoot drastisch omlaag. Nederland loopt in Europa op dit gebied ver achter. De verwachting is dat er in de komende jaren grote stappen gezet moeten worden om de ambities waar te kunnen maken. Ook in Nederland zal de uitstoot flink naar beneden moeten. Een van de maatregelen kan zijn dat de bestaande woningvoorraad energieneutraal gemaakt moet worden. Dit betekent dat er ook op bouwgebied veel zal moeten gaan gebeuren, ook zaken die in strijd zijn met de huidige regelgeving op het gebied van omgevingsrecht. Verder zal duurzaamheid en energie in alle besluitvorming een steeds grotere rol gaan spelen. Overigens is reeds in 2013 in Nederland door de SER een Energieakkoord afgesloten. Daarin is aan gemeenten gevraagd prioriteit aan de energiebesparingsverplichting in de Wet milieubeheer te geven.

3 Visie, uitgangspunten en ambities

3.1 Visie op taken omgevingsrecht

In de voorbereiding op de fusie hebben de drie gemeenteraden van Bussum, Muiden en Naarden een visie en missie vastgesteld voor de nieuwe gemeente op basis waarvan vorm gegeven kan worden aan het gemeentelijk beleid. De visie kan als volgt worden samengevat:

Gooise Meren is een gemeente met een aantrekkelijke woonomgeving en een hoog voorzieningenniveau. De identiteit en eigenheid van de kernen Bussum, Muiden, Muiderberg en Naarden blijven behouden. Gooise Meren zet structureel in op duurzaamheid. Inwoners, ondernemers en anderen worden nauw betrokken bij het gemeentelijk beleid en dragen ook zelf verantwoordelijkheid voor hun leefomgeving en voor elkaar.

De hieruit voortvloeiende missie bestaat uit borging, versterking en ontwikkeling van de hoge kwaliteit van wonen, werken en samenleven in een groots gebied. De schaalvergroting ten gevolge van de fusie biedt nieuwe kansen om deze missie te realiseren, door meer kwaliteit van bestuur en organisatie, minder kwetsbaarheid en meer mogelijkheden om kosteneffectief diensten aan te bieden. De nieuwe gemeente moet vanaf 2016 keuzes maken op het gebied van strategie, beleid en financiën. Daarbij geldt dat niet alles tegelijk kan. Het moet bovendien met minder financiële middelen. De behoeften en aspiraties van inwoners verminderen echter niet. Er ligt dus een uitdaging om de in de samenleving aanwezige kennis en capaciteiten te benutten, zodanig dat dit als hefboom en hulpmiddel dient om de taken goed uit te kunnen voeren.

Eind 2015 vonden de gemeenteraadsverkiezingen plaats voor de nieuwe gemeente Gooise Meren. Na de vorming van het college is het coalitieakkoord 2016-2018 vastgesteld, met de titel "Verbonden in verscheidenheid". Voortbordurend op de bovenstaande visie en missie kiest het college voor de volgende speerpunten:

- Burgerparticipatie: de visie reflecteert het belang van een lokale samenleving waarin iedereen mee kan doen. Dit betreft ook het proces van gemeentelijke beleids- en besluitvorming. Er worden initiatieven ondernemen om burgerparticipatie verder te ontwikkelen;
- Economie en toerisme: in het belang van economische ontwikkeling is het belangrijk de toeristische mogelijkheden te benutten;
- Duurzaamheid: er moet op een verantwoorde wijze omgegaan worden met natuurlijke hulpbronnen. Inzet is een energie neutrale gemeentelijke organisatie in 2030 en dit voor heel Gooise Meren te realiseren in 2050;
- Preventie: er is veel aandacht voor preventie om ongewenste situaties te voorkomen;
- Regio: door de fusie ontstaat een gemeente met een stevige positie, niet alleen binnen de regio Gooi en Vechtstreek maar ook daar buiten. Die positie kan benut worden om de belangen van de inwoners goed te behartigen.

Het coalitieakkoord bevat een aantal programma's, waarin telkens een doelstelling is geformuleerd. Op het gebied van het omgevingsrecht zijn met name de volgende thema's relevant: een leefbare en veilige woonomgeving voor iedereen en het creëren van een harmonieuze en leefbare omgeving voor nu en in de toekomst.

In de eerste Programmabegroting (2016-2019) van de gemeente Gooise Meren heeft het college duidelijk aangegeven dat deze begroting niet meer kan zijn dan een basis om uitvoering te geven aan de activiteiten van de nieuwe gemeente. De meer inhoudelijke keuzes voor de langere termijn, zowel qua beleid als financieel, zullen pas later volgen. De programmabegroting bevat een negental programma's, waarbij telkens speerpunten en reguliere taken zijn benoemd. Vervolgens worden onder het kopje "Wat gaan we daarvoor doen?" de speerpunten nader uitgewerkt, gevolgd door enkele indicatoren en een kostenplaatje.

In de programmabegroting is geen eenduidige en concrete taak neergelegd die direct aan vergunningen, toezicht en handhaving gekoppeld kan worden. De taken moeten geconcretiseerd worden door deze te filteren in de speerpunten en reguliere taken van de diverse programma's. Het belangrijkste accent ligt bij programma 2: Veiligheid. Dit bevat onder anderen de volgende twee sub programma's:

- het creëren van een woon- en leefomgeving waarin de inwoners niet alleen veilig zijn, maar zich veilig voelen;
- bescherming van inwoners tegen risico's en het bieden van nazorg.

Als relevant speerpunt wordt het harmoniseren van verschillende beleidsnota's en een verordening op het gebied van APV, Wabo en Drank – en Horecawet genoemd. Als reguliere taak wordt genoemd de sturing op inzet van

(horeca-)Boa's, het updaten van het horecavergunningenbestand en het vergroten van de brandveiligheid. Een ander relevant punt komt aan de orde in programma 4: Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen, Economie en Toerisme. Concreet wordt hier het hebben van een omgeving met een hoge ruimtelijke kwaliteit die tegemoet komt aan de behoeften van onze inwoners genoemd. Tenslotte is een belangrijk punt terug te vinden in programma 5: Duurzaamheid en Water. Als programmapunt wordt hier een kwalitatief hoogwaardig woon-, leef- en werkmilieu in evenwicht met economische en ecologische ontwikkelingen aangegeven. Als speerpunt is het ontwikkelen van een integraal duurzaamheidsbeleid opgenomen.

3.2 Kernwaarden en uitgangspunten

Gooise Meren streeft ernaar om in ieder geval te voldoen aan de minimale eisen die in wet- en regelgeving gesteld worden en hiervoor de eigen bedrijfsvoering op orde te hebben. Belangrijke kernwaarden om dit te bereiken zijn de volgende:

- Vakkundigheid: de medewerkers hebben de gelegenheid zich te (blijven) ontwikkelen op hun vakgebied en worden hiertoe ook gestimuleerd;
- Betrokkenheid: medewerkers van de gemeente zijn betrokken bij hun werk, organisatie, bestuur en elkaar;
- Behoorlijk bestuur: medewerkers zijn integer en werken vanuit de principes van behoorlijk bestuur en de bijbehorende normen en waarden. Ze voelen zich verantwoordelijk, zijn betrouwbaar en werken doelgericht en doelmatig;
- Samenwerken: medewerkers zoeken actief de samenwerking, zowel intern als met externe partners om op die manier zo efficiënt en effectief mogelijk doelen te bereiken;
- Klantgerichtheid: er wordt gewerkt vanuit het oogpunt van de klant, zonder dat daarbij het algemeen belang uit het oog verloren wordt.

Uit het bovenstaande worden voor de taken op het gebied van VTH de volgende uitgangspunten gedestilleerd. In de eerste plaats voert de gemeente Gooise Meren de taken op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving op een professionele wijze en op een kwalitatief adequaat niveau uit. Het huidige niveau van taakuitvoering geldt daarbij als uitgangspunt. Op de tweede plaats geldt dat bij de uitvoering van taken op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving het uitgangspunt is dat gekeken wordt naar mogelijkheden, in plaats van te denken in beperkingen.

Transparantie is een ander belangrijk uitgangspunt. Het helder, eenduidig en begrijpelijk formuleren van regels en deze uitdragen en uitleggen, om het op die manier voor burgers, bedrijven en instellingen makkelijker te maken hun eigen verantwoordelijkheid te nemen om de regels ook na te leven draagt bij aan begrip en een betere naleving. Daarbij geldt dat nadrukkelijk aandacht wordt besteed aan het voorkomen van overbodige regels en handhaafbare gemeentelijke regelingen en vergunningen. Ook is er aandacht voor de gevolgen van de uitvoering van regels voor zowel gemeente als initiatiefnemer.

De wet- en regelgeving op het gebied van VTH is omvangrijk en het is onmogelijk om overal op in te zetten. Het doel is risico's voor de leefomgeving zoveel mogelijk te beperken. Hiervoor maken we onderbouwde keuzes ten aanzien van wat we doen en hoe we dat uitvoeren. Op die manier wordt de aanwezige capaciteit zo effectief en efficiënt benut. Dit gebeurt door middel van een omgevings- en probleemanalyse en door risico's te inventariseren en deze te wegen in een prioriteitenmatrix. Veiligheids- en gezondheidsrisico's zijn daarbij zwaar wegende elementen. Het uitgangspunt is dat de grootste risico's de meeste aandacht krijgen door deze prioriteit te geven. Op die manier wordt bepaald wat we gaan doen.

Een goede naleving is belangrijk voor het beperken van de risico's. Naleving wordt bevorderd door inzet van diverse middelen en een combinatie van preventieve (communicatie, vooroverleg, vergunningverlening en toezicht) en repressieve instrumenten (handhaving). Preventieve instrumenten hebben de voorkeur boven repressieve instrumenten. Indien het uiteindelijk komt tot een handhavingstraject, dan volgt Gooise Meren de Landelijke Handhavingsstrategie. Er kunnen echter omstandigheden of belangen zijn waardoor het gerechtvaardigd is om af te wijken van deze strategie. Indien dit het geval is, zal dit nadrukkelijk gemotiveerd worden.

Het huidige budget voor VTH voor wat betreft vergunningverlening, toezicht en handhaving en de op dit moment aanwezige formatieomvang vormt het vertrekpunt voor dit beleid. Binnen deze randvoorwaarden wordt de omvang van het vergunningenpakket inzichtelijk gemaakt, bepaald op welke onderwerpen toezicht en handhaving zich richt, welke doelen zijn gesteld en welke werkwijze is gekozen om deze te realiseren. Binnen deze capaciteit kan echter flexibel ingespeeld worden op incidenten en ontwikkelingen die vooraf niet voorzien zijn waardoor een herprioritering noodzakelijk is. Het uitgangspunt is dat vooraf de benodigde inzet inzichtelijk gemaakt is, maar dat voorkomen wordt dat er niet op incidenten en gewijzigde omstandigheden kan worden ingespeeld.

Naast de hierboven genoemde inzet door de gemeente ten aanzien van de VTH-taken blijft een initiatiefnemer altijd zelf verantwoordelijk voor zijn project en de gevolgen daarvan. De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor uitvoering van haar taken, maar neemt daarmee niet de eindverantwoordelijkheid over van de initiatiefnemer. Bewoners, bedrijven en instellingen die initiatieven ontplooiën zijn zelf verantwoordelijk voor naleving van de regels. Dit kan soms op gespannen voet staan met de veranderende rol van de gemeente om initiatieven vanuit de samenleving mogelijk te maken. Hier is bij de uitvoering van de VTH-taken binnen de integrale belangenafweging die de gemeente daarbij moet maken oog voor.

3.3 Ambities

Op basis van het bovenstaande kent Gooise Meren de volgende ambities.

Voldoen aan de kwaliteitseisen: de taken op het gebied van VTH worden op een professionele wijze en op een kwalitatief adequaat niveau uitgevoerd. Er wordt voldaan aan de eisen die hieraan gesteld worden in wet- en regelgeving. Ten aanzien van de kwaliteitseisen voor de kritische massa stelt de gemeenteraad een verordening vast. Voor de taken die zijn ondergebracht bij de OFGV (milieutaken) is dit reeds gebeurd.

Mogelijk maken: de ontwikkelingen en initiatieven in de samenleving gaan vaak snel. Soms staat regelgeving daarbij in de weg, terwijl er wel de intentie is om ruimte te geven aan initiatieven uit de samenleving. Met de komst van de Omgevingswet in de nabije toekomst wordt ook beoogd om beter op deze ontwikkelingen in te kunnen spelen. Bij de uitvoering van taken op het gebied van omgevingsrecht betekent dit een omslag in het denken en een andere grondhouding: van alleen toetsen van een initiatief aan geldende regels naar meedenken om eventuele hindernissen te nemen. Hierin zit wel een spanningsveld. Regels zijn er uiteraard niet om initiatieven onmogelijk te maken, maar om, in het kader van het algemeen belang, derden te beschermen en rechtszekerheid te bieden. Daarnaast blijft de landelijke wetgeving altijd maatgevend en bepalend.

Betrouwbare dienstverlening: medewerkers van Gooise Meren stellen zich dienstbaar op. Vragen worden deskundig en tijdig beantwoord en er wordt meegedacht met initiatiefnemers in mogelijke oplossingen. Maar waar een initiatief echt niet mogelijk is leggen zij ook helder uit waarom dit het geval is. Aangevraagde vergunningen en ontheffingen worden binnen de wettelijke termijnen verleend. Bewoners en bedrijven die

overlast in hun omgeving ervaren kunnen hiermee bij de gemeente terecht. Klachten kunnen een indicatie zijn dat regels niet goed worden nageleefd. Deze klachten worden altijd onderzocht en klagers krijgen een terugkoppeling. Naast een klacht of melding, kunnen burgers of bedrijven ook een verzoek tot handhaving indienen. Hierop dient de gemeente een besluit te nemen dat open staat voor bezwaar en beroep. Besluiten op verzoeken tot handhaving worden binnen de wettelijke termijn genomen.

Digitale dienstverlening: steeds meer aanvragen om vergunning of ontheffing worden digitaal ingediend. Dit geldt zeker voor de omgevingsvergunning, die via het landelijke Omgevingsloket (OLO) worden ingediend. Digitaal ingediende aanvragen worden door Gooise Meren ook geheel digitaal be- en afgehandeld. Dit betekent dat de aanvrager ook de gevraagde vergunning digitaal krijgt toegestuurd. Bij bouwtoezicht wordt gebruikt gemaakt van digitale tools. Dat geldt ook voor de Boa's: het toezicht op fiscaal parkeren en op de Wegenverkeerswet (voornamelijk parkeren) vindt volledig digitaal plaats. Op het gebied van de APV en de Drank- en Horecawet geldt dit nog niet. Echter, er wordt aan gewerkt om ook op deze werkvelden de aanvragen zoveel mogelijk te digitaliseren en te registreren. Onderzocht wordt in hoeverre het mogelijk is om ook hier over te gaan naar digitale verstrekking van vergunningen en ontheffingen.

3.4 VTH-beleid: leuker kunnen we het niet maken.....

Het college beseft heel goed dat vergunningverlening, toezicht en handhaving onderwerpen zijn die door betrokkenen als onprettig ervaren worden. Vergunningen vraag je niet voor je plezier aan, toezichtcontroles zorgen voor overlast en als er handhaving op je wordt toegepast is dat vaak al helemaal niet leuk. Maar het zijn noodzakelijke instrumenten die ingezet worden omdat Gooise Meren een veilige, gezonde, aantrekkelijke, duurzame en leefbare omgeving moet zijn voor iedereen. Soms kan het gedrag van individuele burgers, bedrijven of instellingen dit streven bedreigen en een risico opleveren voor de leefomgeving. De gemeente is verantwoordelijk voor het algemeen belang en dat kan soms in strijd zijn met het individuele belang van een burger of bedrijf. Het is aan de gemeente om hierin een afweging te maken en ervoor te zorgen dat de risico's waarin we leven in Gooise Meren beheersbaar blijven en de leefbaarheid gegarandeerd is.

Er is echter een grens aan de middelen die de gemeente hiervoor kan en wil inzetten. Het is vanwege de capaciteit in termen van personeel en financiële middelen onmogelijk om alles 100% te toetsen en ten aanzien van alle activiteiten toezicht uit te voeren. De kern van het gemeentelijke VTH-beleid is dan ook om de risico's van niet-naleving van wetgeving en beleid op het vlak van de fysieke leefomgeving tot een minimum te beperken, gegeven de beperkt beschikbare middelen en met een minimum aan overlast voor inwoners en bedrijven.

De inschatting van de risico's voor de leefomgeving zijn doorslaggevend voor de prioriteiten die gesteld worden bij het stimuleren en/of afdwingen van het naleefgedrag. Omdat de beperkte capaciteit niet overal ingezet kan worden wordt prioriteit gegeven aan die onderwerpen waarin de risico's van niet naleving het grootst zijn. Dit betekent dat op grond van een prioriteitenstelling keuzes gemaakt worden. Er wordt nadrukkelijk gekozen voor deze pragmatische aanpak en niet voor een meer principiële aanpak waarbij het uitgangspunt "regel is regel" geldt.

Dit brengt echter ook een aantal onvermijdelijke nadelen met zich mee:

- Niet alles wordt getoetst of gecontroleerd. Als uit de risicoanalyse blijkt dat een bepaalde activiteit weinig tot geen risico's met zich meebrengen en/of het naleefgedrag heel goed is zal hier geen of minder aandacht aan geschonken worden. Dat geldt evenredig omgekeerd ten aanzien van risicovolle activiteiten;
- Bij constatering van overtredingen zal niet in alle gevallen handhaving volgen, ondanks de beginselplicht tot handhaving. In sommige gevallen zal het bij een verzoek blijven om vrijwillig de overtreding ongedaan te maken.

Voor alle duidelijkheid: zodra er een handhavingsverzoek wordt ingediend dat betrekking heeft op een activiteit met een lage prioriteit moet er natuurlijk wel gehandhaafd worden. De heersende jurisprudentie is hier duidelijk over.

4 Organisatie van vergunningen, toezicht en handhaving

4.1 Structuur en organisatie

Het college is op het gebied van de Wabo het bevoegde bestuursorgaan voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dat geldt ook voor de kinderopvang. Binnen het college zijn portefeuillehouders aangewezen. Daarmee zijn zij bestuurlijk verantwoordelijk voor het gevoerde beleid en de uitvoering van taken die binnen hun portefeuille vallen. Vergunningverlening, toezicht en handhaving vallen in Gooise Meren onder de portefeuille van één wethouder. Uit de Drank- en Horecawet vloeit rechtstreeks voort dat niet het college, maar de burgemeester het bevoegd gezag is ten aanzien van vergunningverlening, ontheffingen en toezicht en handhaving. De burgemeester is ook het bevoegd gezag voor wat betreft een aantal bepalingen uit de APV. Hij zorgt er als coördinerend bestuurder ook voor dat waar nodig op bestuurlijk niveau afstemming plaatsvindt zodat er eenduidig en slagvaardig wordt opgetreden en gehandeld. Het management heeft regelmatig overleg met bestuurders om beleidsmatige en lopende zaken te bespreken.

Het beleid wordt afgestemd op de beschikbare capaciteit waardoor prioritering plaats zal moeten vinden. De verantwoording voor de prioritering en de bewaking van voldoende (adequaat) toezicht is terug te vinden in het jaarlijks op te stellen VTH-uitvoeringsprogramma. De formatieplaatsen die binnen de organisatie van de gemeente Gooise Meren betrokken zijn bij de uitvoering van de VTH-taken, zijn grotendeels werkzaam op de afdeling VTH. Slechts enkele VTH-taken worden uitgevoerd door medewerkers op andere afdelingen. Het maken van beleid op het gebied van ruimtelijke ordening, het opstellen van bestemmingsplannen en het adviseren bij afwijken van ruimtelijke regels vindt plaats op de afdeling ROB (Ruimtelijke Ordening en Beheer). Bij de afdeling BORG (Beheer Openbare Ruimte en Gebouwen) zijn twee medewerkers die zich bezig houden met de adviseren bij kapvergunningen. Hier is ook de marktmeester werkzaam. Binnen het Klant Contact Centrum (KCC) zijn medewerkers betrokken bij kleine APV vergunningen en ontheffingen. Tenslotte zijn er binnen de afdeling ROB nog drie medewerkers werkzaam die zich bezig houden met verkeer en die ook adviseren bij VTH-taken waar verkeersaspecten een rol spelen, zoals bij een in- en uitritvergunningen en bij grootschalige evenementen. Ook de medewerkers groene wetgeving en cultureel erfgoed zijn bij deze afdeling ondergebracht.

4.2 Scheiding VTH-taken

Vergunningverlening en toezicht en handhaving is binnen Gooise Meren, en binnen de afdeling VTH in het bijzonder, strikt gescheiden. Dit is nodig, niet allen om te voorkomen dat belangverstremgeling kan ontstaan, maar ook omdat het ongewenst is dat een vergunningverlener zijn of haar eigen vergunning zou kunnen controleren. Deze scheiding is op drie manieren gerealiseerd, namelijk door:

- een duidelijke functieomschrijving;
- alleen en uitsluitend de toezichthouders als zodanig door het college aan te wijzen;
- de betreffende medewerkers in teamverband te organiseren

De taken op het gebied van vergunningverlening, meldingen en ontheffingen worden uitgevoerd door de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH). Dat geldt niet alleen voor de Wabo-taken, maar ook voor de APV, de Kinderopvang en de Drank- en Horecawet. Een aantal APV-vergunningen en ontheffingen (met name kleinere zaken zoals collectevergunningen) die snel afgehandeld kunnen worden, worden in behandeling genomen door het KCC. Ook parkeeronthefingen worden door deze afdeling verstrekt. Aanvragen voor milieuvergunningen, meldingen in het kader van het Activiteitenbesluit, ontheffingen in het kader van het Besluit mobiel puin breken en andere milieu gerelateerde zaken worden in mandaat uitgevoerd en afgehandeld door de OFGV.

Het behandelen van aanvragen om een omgevingsvergunning bouwen en variaties daarop, vindt plaats door het team bouwvergunningen. Het toezicht op uitvoering en naleving van bouwregelgeving, ruimtelijke ordening, etc. wordt uitgevoerd door het team bouwtoezicht. Vergunningverlening op basis van de Drank- en Horecawet en de APV gebeurt door het team bijzondere wetgeving. Het juridisch/beleidsteam is verantwoordelijk voor advisering bij bouwaanvragen, het voeren van juridische procedures en het uitvoeren van bestuursrechtelijke handavingsprocedures. Tenslotte is er een team Boa's. Zij zijn verantwoordelijk voor toezicht in de openbare ruimte (APV, DHW), de Wegenverkeerswet en betaald parkeren. De afdeling wordt geleid door het afdelingshoofd.

Team bouwvergunningen

Aanvragen om omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen en soortgelijke aanvragen worden behandeld door het team bouwvergunningen. Dit team bestaat uit 5 medewerkers (4 Fte) en 2,89 fte inhuur (op 1 januari 2017). Tevens is er een secretaris (0,6 fte) voor de welstandscommissie (CRK&E). Aanvragen om een omgevingsvergunningen voor het vellen van een houtopstand (de kapvergunning) worden ook door dit team be- en afgehandeld. Daarbij is wel overleg noodzakelijk met de afdeling BORG. Hier zijn twee collega's werkzaam die adviseren moeten ten aanzien van de aanvraag omdat zij over de benodigde (bomen)kennis beschikken. Hetzelfde geldt voor aanvragen om in- en uitritvergunningen. In dit geval is men onder andere voor advisering aangewezen op een drietal collega's van de afdeling ROB die kundig zijn op verkeersgebied. Bij aanvragen om een omgevingsvergunning brandveilig gebruik (gebruiksvergunning) of melding wordt de regionale brandweer om advies gevraagd, waarna de afdeling VTH de procedure afrondt. Ook aanvragen om in- en uitritvergunningen worden door het team bouwvergunningen in behandeling genomen.

Team bijzondere wetgeving

Aanvragen in het kader van de Drank- en Horecawet en de Algemene Plaatselijke Verordening worden door de vier medewerkers (3,56 fte) van het team bijzondere wetgeving in behandeling genomen. Kleine APV-vergunningen en meldingen worden door het KCC afgehandeld. Voor advisering rond aanvragen om een DHW-vergunning is het team afhankelijk van onder andere de politie voor wat betreft antecedenten, van bouwtoezicht in verband met controle op de inrichtingseisen en van de brandweer in verband met de brandveiligheid. Datzelfde geldt voor APV-vergunningen en dan met name bij evenementen. Daar speelt ook verkeersveiligheid een rol. Ook komt dan de GHOR in beeld als het gaat om grote evenementen. Voor het toezicht op de kinderopvang is per 1 januari 2017 0,5 fte beschikbaar. Deze taak wordt uitgevoerd door twee personen.

Team bouwtoezicht

De toezichtstaken op bouwgebied worden uitgevoerd door het team bouwtoezicht. Dit team bestaat uit vier medewerkers (3,45 fte), die controleren of er conform de verleende vergunningen gebouwd wordt. Ook houden zij algemeen toezicht, in die zin dat zij in hun surveillances en rondes ook oog hebben voor zaken als bouwen zonder vergunning, vergunningsvrij bouwen en gebruik in strijd met het bestemmingsplan. Ook houden ze toezicht bij bestaande gebouwen, zoals verzorgingshuizen en zwembaden. Zo nodig vindt daarbij afstemming met interne en/of externe partners plaats, zoals de OFGV en de brandweer. Bij voortdurende overtredingen zorgen zij voor input voor de juristen, zodat deze een handavingsprocedure kunnen starten.

Team juridisch/beleid

Dit team bestaat uit 5 medewerkers, waarvan vier juristen (3,01 fte) en 1 beleidsmedewerker (1 fte). Twee van de juristen (1,34 fte) houden zich bezig met juridische procedures rond vergunningverlening (bezwaar en beroep). Ook geven zij juridisch adviezen in vergunningprocedures. Twee andere juristen (1,67 fte) houden zich bezig met de procedures rond handhaving. Deze kunnen opgestart worden naar aanleiding van eigen constatering, klachten en melden. Ook komt het regelmatig voor dat er besluiten genomen moeten worden naar aanleiding van verzoeken tot handhaving. De beleidsmedewerker draagt zorg voor de advisering op het gebied van beleid op allerlei voor de afdeling relevante onderwerpen.

Team Boa's

In totaal werken er in Gooise Meren 9 Buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's). Vier hiervan (3,89 fte) zijn werkzaam in domein 2. Zij houden zich voor het merendeel van hun tijd bezig met milieu en groene wetgeving. Daarnaast zijn ze ook inzetbaar op het gebied van de openbare ruimte en voor het toezicht bij evenementen. Vijf andere Boa's (4,5 fte) zijn zogenaamde domein 1 Boa's. Zij houden zich bezig met het toezicht in de

openbare ruimte. Meer specifiek gaat het dan om de APV en de Wegenverkeerswet. Vanuit hun rol als gemeentelijk toezichthouder hebben zij ook een rol in het toezicht in verband met betaald parkeren. Al deze Boa's zijn ook bevoegd om op te treden in het kader van de DHW (het in het bezit hebben en gebruiken van alcoholische dranken door jongeren onder de 18 jaar in de openbare ruimte). Tenslotte is er nog één toezichthouder (0,89 fte) die uitsluitend bevoegd is in het kader van betaald parkeren.

4.3 Middelen

De kosten die binnen Gooise Meren bestaan voor de VTH-taken bestaan voornamelijk uit personele kosten van medewerkers, de gemeentelijke bijdrage aan de OFGV en de veiligheidsregio (voor de taken van de brandweer). Daarnaast zijn er overige kosten zoals het automatiseringssysteem Squit XO (omgevingsvergunningen), de kosten voor de uitvoering van toezichtstaken op het gebied van de Drank- en Horecawet door toezichthouders van Hilversum en de applicaties waarmee de Boa's werken, te weten BySpy in het kader van toezicht fiscaal parkeren en Wet Mulderfeiten (parkeerovertradingen) en het registratiesysteem BRS, waarin zij hun bevindingen opnemen en rapporteren. Er is een budget voor uit te voeren onderzoeken in het kader van toezicht en handhaving zoals bodem- en akoestische onderzoeken. Een bijzondere kostenpost is ook de inzet van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit & Erfgoed (CRK&E). Daarnaast zijn er uiteraard nog diverse overheadkosten, zoals automatisering (Mozard), financiën, gebouwen, postregistratie, etc.

Tegenover de uitgaven staan de legesinkomsten. Deze mogen over een langere periode niet meer dan kostendekkend zijn. Overigens komen niet alle taken in aanmerking voor legesdekking. Dit geldt voor alle milieutaken, bezwaar- en beroepsprocedures, meldingen en toezicht en handhaving.

Er dienen voldoende middelen ter beschikking te zijn om de risico's die met de uitvoering van de VTH-taken worden tegengegaan tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. Zoals in paragraaf 3.2 als uitgangspunt is geformuleerd vormen het huidige budget en de formatieomvang voor VTH voor het college het vertrekpunt. Indien de taakuitvoering ten tijde van de looptijd van deze beleidsnota wijzigt, bijvoorbeeld door wetswijziging of anderszins, worden de budgettaire effecten daarvan meegenomen in de reguliere begrotingscyclus. De financiële kaders worden opgenomen in de begroting die aan de raad in de reguliere planning- en control cyclus wordt aangeboden. De daadwerkelijke uitvoering, vastgelegd in de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's, vindt plaats binnen de in de begroting opgenomen kaders voor personeelskosten en directe budgetten.

Ontwikkelingen zoals bezuinigingen, deregulering, minder administratieve lasten en uitbreiding van het vergunningsvrij bouwen hebben uiteraard invloed op de begroting. Zo heeft de economische crisis van 2008 en in de jaren daarna een duidelijke invloed gehad op het aantal aanvragen om bouwvergunningen en daardoor ook op de legesinkomsten. Meer vergunningvrij bouwen betekent eveneens minder legesinkomsten, terwijl er wel duidelijk veel meer vakinhoudelijke vragen gesteld worden aan medewerkers die voortkomen uit de onduidelijkheid rond dat vergunningvrij bouwen, waar geen leges tegenover staan.

Voor het uitvoeren van VTH-beleid is deskundigheid nodig. Op technisch gebied wijzigt de regelgeving de laatste jaren voortdurend en dit zal de komende jaren ook zo blijven. Bij de voortgangsgesprekken met medewerkers wordt besproken welke opleidingsbehoefte er is om deze taken goed uit te kunnen (blijven) voeren.

4.4 Kwaliteitscriteria

Er is enkele jaren gewerkt aan het ontwikkelen van kwaliteitscriteria op het gebied van omgevingsrecht. In 2009 hebben het Rijk, IPO en de VNG (onder begeleiding van KPMG) een set kwaliteitscriteria vastgesteld. Op dit moment is versie 2.1 hiervan actueel. Deze criteria hebben als doel de kwaliteit van de VTH-processen en de inhoud van VTH-taken te waarborgen. In de criteria is opgenomen dat de gemeente zichzelf voor wat betreft de VTH-taken doelen stelt, hoe deze doelen bereikt worden en op welke wijze de taken uitgevoerd worden. Dit alles dient vooraf gegaan te worden door een omgevings-, probleem en prioriteitenanalyse. Ook dient het proces gemonitord en geëvalueerd te worden, conform een cyclisch proces. Dit zijn de zogenaamde procescriteria. Daarnaast zijn er ook criteria die zien op de zogenaamde kritische massa. In deze criteria is

bepaald hoeveel medewerkers een bevoegd gezag in dienst moet hebben voor een bepaalde taak, hoeveel jaren ervaring deze medewerker moet hebben en welke relevante opleiding(en) deze genoten moet hebben ten aanzien van de specifieke taakuitoefening.

In de Wet VTH is bepaald dat bevoegd gezagen verplicht zijn om ten aanzien van de kwaliteitscriteria een verordening op te stellen, waarin zij bepalen welke kwaliteit zij van toepassing verklaren bij de uitvoering van hun taken op het gebied van omgevingsrecht. In de wet is in ieder geval bepaald dat de hiervoor genoemde kwaliteitscriteria in ieder geval in een verordening moeten worden vastgesteld voor wat betreft de taken die door een gemeente bij een regionale omgevingsdienst zijn ondergebracht. De gemeenteraad heeft op 13 juli 2016 deze verordening ten aanzien van de bij de OFGV ondergebrachte milieutaken vastgesteld.

Ten aanzien van de eigen taken dient Gooise Meren een en ander nog in een verordening vast te leggen. In 2016 heeft BMC een onderzoek uitgevoerd om te bepalen in hoeverre Gooise Meren voldoet aan de kritische massa van de kwaliteitscriteria. Uit de rapportage hiervan is gebleken dat Gooise Meren niet voldoet aan alle criteria. Dit is echter niet uitzonderlijk. Slechts een zeer beperkt aantal Nederlandse gemeenten voldoet aan alle criteria. Uit het onderzoek door BMC is gebleken dat Gooise Meren aan verreweg de meeste deskundigheidsgebieden voldoet. Slechts op de volgende drie punten kan niet worden voldaan.

Behandelen juridische aspecten afwijkingsbesluit

Van de drie medewerkers die de taak behandelen juridische aspecten afwijkingsbesluit uitvoeren voldoet er slechts één aan de taakfrequentie van 445. Volgens de criteria zouden dit er twee moeten zijn. De andere twee medewerkers besteden gezamenlijk slechts 282 uur aan deze taak. Om aan de criteria te voldoen zou deze taak moeten worden geconcentreerd bij één van deze medewerkers en zou deze bovendien ook nog 163 uur extra aan deze taak moeten besteden. Dit is echter in het geval van Gooise Meren niet reëel. Van dit criterium zal dan ook in de verordening kwaliteitscriteria gemotiveerd worden afgeweken met een onderbouwing waarom dit voor Gooise Meren aanvaardbaar is.

Groen en ecologie

Van de twee medewerkers die belast zijn met deze taak voldoet slechts één van hen aan de taakfrequentie van 890 uur. Deze taak zou kunnen worden uitbesteed aangezien er één medewerker is die voldoet aan de criteria. Bekeken zal worden in hoeverre dit noodzakelijk is, of dat ook op dit punt gemotiveerd moet worden afgeweken.

Cultuurhistorie

Op het gebied van cultureel erfgoed is er slechts één medewerker werkzaam in Gooise Meren. Deze houdt zich echter vooral met de subtaken cultuurhistorie en welstand bezig houdt, in plaats met alle taken op dit gebied. Dit is het enige criterium waarvoor geldt dat Gooise Meren hieraan nooit zal kunnen voldoen. In de nog vast te stellen verordening zal hiervan gemotiveerd worden afgeweken. Aangezien geen enkele gemeente in de Gooi en Vechtstreek voldoet aan dit criterium zal tegelijkertijd gezocht worden naar regionale samenwerking om op die manier een betere invulling te kunnen geven aan deze taak.

Ten aanzien van de procescriteria geldt dat geen onderzoek heeft plaatsgevonden naar de vraag in hoeverre Gooise Meren hieraan voldoet. Evaluatie van het bestaande beleid, en de rapportage van de provincie Noord-Holland, hebben uitgewezen dat dit niet het geval is. Dit beleidsplan zal ertoe leiden dat Gooise Meren geheel aan deze criteria zal gaan voldoen. Gooise Meren zal nog dit jaar (2017) in een verordening de kwaliteitscriteria 2.1 van toepassing verklaring, waarbij specifiek het onderdeel cultureel erfgoed benoemd zal worden als zijnde een criterium waarvan gemotiveerd afgeweken zal worden.

4.5 Bereikbaarheid

De gemeente is uiteraard, op verschillende manieren, bereikbaar op kantoor tijden. Vragen en meldingen kunnen ook buiten kantoor tijd gedaan worden via de website. Om ook bereikbaar te zijn voor spoedeisende klachten en/of meldingen buiten kantoor tijden is het belangrijk om een bereikbaarheidsregeling te hebben. Op de website van de gemeente staat een speciaal telefoonnummer voor klachten en meldingen buiten kantoor tijden voor spoedeisende meldingen. Buiten kantoor tijden is er een piketdienst bereikbaar. De

dienstdoende ambtenaar beschikt over telefoonnummers van collega's op diverse vakgebieden die hij kan benaderen indien dat nodig mocht zijn. Klachten en/of meldingen die niet spoedeisend zijn worden zo snel mogelijk aan de vakafdeling doorgegeven. Hiermee is de gemeente 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar.

Voor milieu gerelateerde klachten en meldingen heeft de OFGV eveneens een zogenaamde piketdienst. Deze regeling geldt 24 uur per dag, 365 dagen per jaar. Op de website van de OFGV staat een telefoonnummer dat 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar is. Op de gemeentelijke website staat dit nummer vermeldt en wordt verwezen naar de website van de OFGV.

CONCEPT

5 Relevante wet- en regelgeving

In dit hoofdstuk wordt de voor deze beleidsnota relevante wet- en regelgeving kort uitgelegd. Het gaat om de taken op het gebied van het omgevingsrecht die uitgevoerd moeten worden. In 2017 zal een productenboek VTH worden opgesteld waarin de dienstverlening van VTH en haar producten nader zullen worden uitgewerkt.

5.1 Wabo/omgevingsrecht

Vergunningen

In landelijke wetgeving- en regelgeving zoals de Wabo, Bor en Mor is bepaald in welke gevallen burgers, bedrijven en instellingen een omgevingsvergunning nodig hebben. Een aanvraag voor een omgevingsvergunning kan digitaal bij het landelijke omgevingsloket (OLO) aangevraagd worden. Er geldt daarbij een procedure waarop een besluit volgt voor mogelijk meerdere activiteiten. In het productenboek VTH zullen de specifieke vergunningen, ontheffingen, vrijstellingen, toestemmingen en meldingen worden benoemd.

Bij vergunningverlening worden activiteiten preventief getoetst. Hierbij worden de wettelijke (indienings)eisen van onder andere de Bor, Mor en de Wabo gehanteerd. In het productenboek staat per activiteit omschreven waar de speerpunten per toets liggen. Zo wordt bijvoorbeeld voor de activiteit bouwen getoetst op constructieve veiligheid en welstand en voor een in-/uitritvergunning op verkeersveiligheid en bruikbaarheid van de weg.

Toezicht en handhaving

Verleende vergunningen, ontheffingen en meldingen worden door toezichthouders gecontroleerd. Daarnaast zijn er toezichts- en handhavingstaken in de fysieke leefomgeving zoals controle op vergunningvrij bouwen, gebruik in relatie tot het bestemmingsplan, etc. Bij de activiteit bouwen is het van belang dat bouwwerken constructief- en brandveilig, bruikbaar en energiezuinig worden gebouwd en voldoen aan de eisen van welstand. De kwaliteit van bestaande gebouwen wordt gecontroleerd, zodat deze voldoen aan wet- en regelgeving. Wat betreft het gebruik van het bouwwerk (wonen of werken) is het van belang dat dit past binnen het bestemmingsplan. Daarnaast wordt op basis van meldingen, klachten en eigen waarnemingen toegezien op illegale bouwwerken en gebruik.

5.2 Milieu

Zoals reeds eerder is aangegeven worden alle milieutaken voor Gooise Meren uitgevoerd door de OFGV. Daarbij geldt wel dat de gemeente altijd het bevoegd gezag is en blijft voor deze taken. De van toepassing zijnde wet- en regelgeving heeft betrekking op milieuwetgeving uit de Wabo, de Wet milieubeheer, het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) en specifiekere besluiten zoals het Besluit bodemkwaliteit, het Vuurwerkbesluit en het Besluit mobiel puin breken. Ook voert de OFGV taken uit op het gebied van asbestverwijdering. Namens het college neemt de OFGV aanvragen om omgevingsvergunning voor de activiteit milieu in behandeling en verstrekt deze, beoordeelt zij meldingen in het kader van het Activiteitenbesluit en voor het Besluit mobiel puin breken. Daarnaast oefent de OFGV toezicht uit en, waar nodig, handhaaft zij regelgeving. Tenslotte heeft de OFGV een belangrijke adviserende rol op diverse gebieden in relatie met milieu: zij adviseert over milieuaspecten bij het opstellen van bestemmingsplannen en het wijzigen hiervan, bij diverse geluidsaspecten, in het kader van externe veiligheid, luchtkwaliteit, etc. Milieuklachten worden door de OFGV in behandeling genomen. Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma in samenwerking met de gemeente opgesteld en wordt gerapporteerd over de uitgevoerde werkzaamheden. Beiden worden ter informatie voorgelegd aan de gemeenteraad.

5.3 Brandveiligheid

Om de kans op brand in gebouwen, en de gevolgen daarvan, te beperken worden aan gebouwen en het gebruik ervan brandveiligheidseisen gesteld. De brandweer adviseert in het geval van vergunningen en meldingen brandveilig gebruik, niet alleen bij bouwwerken maar ook bij bijvoorbeeld evenementen. In het geval van bouwaanvragen en brandveilig gebruik gaat het om compartimentering van het gebouw om ontstane branden te isoleren en daarnaast om brandblusmiddelen en maatregelen die ervoor moeten zorgen dat personen in het geval van brand zo snel en veilig mogelijk kunnen vluchten. De controles op brandveilig gebruik worden uitgevoerd door de regionale brandweer. In het geval van overtredingen wordt in overleg met de juristen van de afdeling VTH een handhavingsprocedure gestart. Overigens doet de brandweer ook heel veel aan preventie in de vorm van voorlichting, onder andere op scholen.

5.4 Algemene Plaatselijke Verordening

Vergunningen

De gemeente heeft de bevoegdheid om regels te stellen voor de openbare ruimte in het kader van leefbaarheid en openbare orde en veiligheid. In de APV is de gemeentelijke regelgeving op het gebied opgenomen. Het gaat met name om onderwerpen en activiteiten die in de openbare buitenruimte plaatsvinden: exploitatievergunningen, grote evenementen, collectievergunningen, plaatsen van containers, etc. Regelmatig moet de APV worden aangepast: soms omdat de landelijke regelgeving gewijzigd is, soms omdat de situatie hierom vraagt en inzichten gewijzigd zijn. De APV wordt door de gemeenteraad vastgesteld en is grotendeels gebaseerd op de modelverordening van de VNG. In Gooise Meren wordt ernaar gestreefd om de lokale regelgeving te minimaliseren en dus ook het aantal regels in de APV te beperken. Niet voor alle zaken is het college het bevoegd gezag. Voor sommige zaken, zoals de exploitatievergunning en sexinrichtingen, is de burgemeester het bevoegd gezag.

Toezicht en handhaving

Zoals hierboven aangegeven gaat het bij de APV veelal om onderwerpen en activiteiten die in de openbare buitenruimte plaatsvinden en waar burgers direct hinder van kunnen ondervinden. Enkele voorbeelden hiervan zijn geluidsoverlast bij evenementen, loslopende honden, het stallen van caravans en aanhangers, etc. De gemeente ontvangt regelmatig klachten en meldingen van burgers over APV gerelateerde zaken. Dit geeft dan ook een goed beeld van de overlast die in de openbare ruimte wordt ondervonden. De Boa's nemen klachten in behandeling en zijn in eerste instantie ook verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van verleende vergunningen en ontheffingen. Los daarvan bestaat een groot deel van hun werkzaamheden ook uit vrije veld surveillance.

5.5 Drank- en Horecawet

Vergunningen

De burgemeester is het bevoegd gezag als het gaat om het verstrekken van vergunningen op grond van de Drank- en Horecawet. Horecabedrijven waar alcohol verstrekt wordt voor gebruik ter plaatse (cafés, restaurants, sportkantines, etc.) mogen niet in werking zijn zonder vergunning. Dat geldt ook voor slijterijen waar sterke alcoholische drank (meer dan 15% alcohol) verkocht wordt. Daarnaast worden er ook ontheffingen verleend, bijvoorbeeld in verband met het tijdelijk verstrekken van alcohol. Dit gaat vaak samen met evenementen. Het toetsingskader voor aanvragen op grond van de DHW is vastgesteld in de wet. Vaak wordt ook aandacht besteed aan de Wet Bibob en worden er eisen gesteld aan de verplichte opleiding sociale hygiëne (SHV) en de inrichting zelf. Bij sportkantines geldt dat barvrijwilligers een instructie verantwoord alcohol (IVA) schenken gehad moeten hebben.

Toezicht en handhaving

Per 1 januari 2013 is de burgemeester, naast vergunningverlening, ook belast met toezicht en handhaving op grond van de DHW. Voorheen werd dit uitgevoerd door de NVWA. De gemeenten in de Gooi en Vechtstreek hebben door middel van een samenwerkingsovereenkomst de toezichtstaak ondergebracht bij de gemeente Hilversum. Gespecialiseerde Boa's voeren, op grond van een jaarplanning, controles uit bij

alcoholverstrekpunten. Het kan daarbij gaan om het controleren van de vergunning (is deze nog up-to-date, is de leidinggevende aanwezig, etc.). Ook wordt toegezien op het (niet) schenken van alcoholhoudende dranken aan minderjarigen. Van de controlebezoeken wordt een rapportage opgesteld. Bij overtredingen wordt door de jurist van de afdeling VTH een handhavingprocedure opgestart. Welke dit is, is afhankelijk van de overtreding. Er is een regionaal stappenplan, waarin is vastgelegd welke waarschuwing of sanctie volgt na een overtreding. Het vaststellen of het bedrijf voldoet aan de inrichtingseisen gebeurt door het team bouwtoezicht.

5.6 Wet op de kinderopvang

Vergunningen

Het college draagt zorg voor actuele registratie van kinderdagverblijven, centra voor buitenschoolse opvang, gastouderbureaus, voorzieningen voor gastouderopvang (gastouders) en peuterspeelzalen. Hiervoor werkt de gemeente met het Landelijke Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP). Het register is openbaar toegankelijk via www.landelijkregisterkindopvang.nl.

De gemeente is verantwoordelijk voor het actueel houden van dit register. Zodra een aanvraag tot exploitatie voor kinderopvang ontvangen is, wordt deze aangemeld in het LRKP en wordt aan de GGD een opdracht tot inspectie gegeven. Op basis van het advies van de GGD wordt besloten de aanvraag tot exploitatie toe te kennen dan wel af te wijzen. Behalve het advies van de GGD kan echter ook andere wet- en regelgeving de exploitatie in de weg staan. Er wordt dan ook al direct bij de aanvraag tot exploitatie door de gemeente gecontroleerd of dit het geval is. Zo wordt nagegaan of de kinderopvang wel is toegestaan op grond van de bestemmingsplanregels. Ook wordt gecontroleerd of een omgevingsvergunning voor het brandveilig gebruik benodigd is. De beslistermijn wordt in dat geval opgeschort.

Verzoeken tot wijzigen van de gegevens in het LRKP kunnen bestaan uit administratieve handelingen zonder rechtsgevolg, uit verzoeken met rechtsgevolg waarop een besluit genomen dient te worden en verzoeken met rechtsgevolg waarvoor de GGD eerst een inspectie dient uit te voeren. Dit kan bijvoorbeeld zijn het uitbreiden van het aantal kindplaatsen, een houderwijziging of een verzoek tot beëindiging van de exploitatie. Op basis van het advies van de GGD wordt vervolgens besloten het verzoek tot wijzigen van de gegevens in het LRKP toe te kennen dan wel af te wijzen.

Toezicht en handhaving

Voor het naleven van de kwaliteitseisen van de Wko en aanvullende regelgeving houdt de gemeente toezicht. Hiertoe heeft de gemeente de directeur van de GGD Gooi en Vechtstreek aangewezen als toezichthouder. Deze aanwijzing is wettelijk verplicht. De toezichthouder beoordeelt de kinderopvang en peuterspeelzalen aan de hand van landelijk opgestelde toetsingskaders. Zij rapporteert via een model inspectierapport haar bevindingen en afspraken met houders aan de gemeente.

Indien uit het rapport van de toezichthouder blijkt dat de kinderopvang niet aan de kwaliteitseisen voldoet, zal de gemeente in principe handhavend optreden. Er zijn verschillende handhavingssacties waaruit de gemeente een keuze kan maken. In het handhavingbeleid wordt verder uitgewerkt welke overtredingen om welke acties vragen en welke hersteltermijnen daarvoor geadviseerd worden (zie bijlage 10). Jaarlijks stelt het college van burgemeester en wethouders een verslag vast van de toezichts- en handhavingssacties die de gemeente in het kader van de Wko heeft verricht. Dit verslag wordt ter informatie voorgelegd aan de gemeenteraad en de minister. Vanwege dit laatste (verzending naar het Ministerie) wordt dit verslag separaat vastgesteld.

5.7 Overige

Vergunningen

Naast bovenstaande worden er ook vergunningen en toestemmingen verleend op grond van bijzondere wetten en lokale regelgeving. Enkele vergunningen worden hier apart genoemd, hoewel ze op grond van de APV verleend worden. Dit betreft de exploitatievergunningen voor een sexinrichting (waarvan er twee in werking zijn in Gooise Meren) en voor een coffeeshop (één inrichting). Met aanvragen hiervoor of wijzigingen wordt uiterst zorgvuldig omgegaan. Dit gebeurt ook in nauw overleg met de politie. Daarnaast worden er vergunningen verstrekt in het kader van de Wet op de kansspelen (veelal speelautomaten, naast de ene amusementshal in

Gooise Meren) en marktplaatsen op grond van de marktverordening. Tenslotte worden er diverse parkeervergunningen en –onthefingen verleend.

Toezicht en handhaving

Het toezicht op parkeren, zowel fiscaal als op grond van de Wegenverkeerswet, gebeurt door de Boa's. Het toezicht bij de markt wordt uitgevoerd door de marktmeester. Sexinrichtingen worden gecontroleerd door de politie, vaak in samenwerking met de GGD en het team mensenhandel van de politie Midden-Nederland.

CONCEPT

6 Omgevings- en probleemanalyse, prioriteiten en doelen

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de prioriteiten en operationele doelen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor Gooise Meren voor de periode tot en met 2020 worden bepaald. De basis voor deze prioriteitenstelling wordt gevormd door een omgevings- en probleemanalyse. Hierin worden de problemen en risico's binnen de fysieke leefomgeving van de gemeente in kaart gebracht. Vervolgens zullen deze in een matrix voor zowel vergunning als toezicht en handhaving geplaatst worden en zal bepaald worden welke prioriteit ze krijgen. In het jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma VTH zullen de prioriteiten en operationele doelen nader uitgewerkt worden.

6.1 Omgevings- en probleemanalyse

Door middel van een analyse wordt inzicht verkregen in de problemen en risico's die zich in de gemeente Gooise Meren voor (kunnen) doen op het gebied van het omgevingsrecht. Ook de rol van VTH bij het aanpakken en beheersen van deze risico's komt met behulp van een dergelijke analyse in beeld. Deze analyse vormt de basis voor het stellen van prioriteiten, het formuleren van doelstellingen en uiteindelijk het hieruit voortvloeiende jaarlijkse uitvoeringsprogramma. De analyse bestaat uit een probleem- en risicoanalyse.

De omgevingsanalyse bestaat uit een beschrijving van de gemeente Gooise Meren: uit welke kernen bestaat deze nieuwe gemeente en wat is daarbij kenmerkend? Hoe ziet het woningen- en bedrijvenbestand eruit, is er sprake van veel horecagelegenheden, wat is de kwaliteit van de natuur en is er sprake van agrarische activiteiten? Het beeld dat deze beschrijving oplevert geeft een indruk van de te verwachten werkzaamheden. Dit wordt gevolgd door een analyse van vergunningverlening, waarbij inzicht gegeven wordt in het aantal te verwachten aanvragen om vergunningen en meldingen. Tenslotte wordt toezicht en handhaving nader bekeken: welke problemen worden grofweg onderscheiden in Gooise Meren op het gebied van de fysieke leefomgeving? Men zou kunnen spreken van een actuele inventarisatie en daardoor een probleemgerichte benadering. In hoofdstuk 4 is reeds een beschrijving gegeven van de ambtelijke organisatie en meer specifiek de afdeling die de taken op het gebied van het omgevingsrecht uitvoert.

Profiel van de gemeente Gooise Meren

Gooise Meren is ontstaan op 1 januari 2016 na samenvoeging van de vroegere gemeenten Bussum, Muiden en Naarden. De gemeente ligt in het zuidoosten van de provincie Noord-Holland, in de regio Gooi en Vechtstreek. Op 1 januari 2017 telde de gemeente 56.687 inwoners. De gemeente bestaat uit vier kernen: Muiden, Muiderberg, Naarden en Bussum. De laatste twee vormen de stedelijke kern, die geheel aaneengegroeid is.

De naam Gooise Meren verwijst naar de gezamenlijke geografische ligging van de kernen. In het noorden grenst Gooise Meren aan de randmeren IJmeer en Gooimeer. Dit laatste gebied, Gooimeer Zuidoever, is tevens een Natura 2000-gebied. Aan de zuidkant ligt het natuurmonument en Natura 2000-gebied Naardermeer. Daarmee is de nieuwe gemeente zeer waterrijk: ongeveer de helft van het oppervlak van de gemeente (in totaal 73,54 km²) bestaat uit water. Naarden- en Muiden vesting zijn twee historische vestingsteden die een belangrijke schakel vormden in de Hollandse waterlinie. Het meer stedelijke deel wordt gevormd door het aaneengesloten bebouwde gebied van Naarden en Bussum. Hier wonen samen ongeveer 50.000 inwoners. Aansluitend op dit stedelijke gebied is er binnen de gemeente ook veel open en groene ruimte. Bussum wordt aan drie zijden omgeven door groen: in het westen de meentlanden, aansluitend op het Naardermeer, in het zuiden de bos- en heidegebieden van de Franse Kamp, het Spanderswoud en de Bussumerheide en tenslotte in het oosten de uitgestrekte voormalige landgoederen Crailo, de Beek en Oud Bussem. In het noorden van de gemeente, parallel aan de kustlijn van het Gooimeer, ligt het uitgestrekte bosgebied Valkeveen.

De gemeente kent qua infrastructuur goede voorzieningen. Het treinstation Naarden-Bussum is gelegen aan de spoorlijn van Amsterdam naar Amersfoort/Utrecht. Deze spoorlijn loopt via het Naardermeer, waar het dwars door heen loopt, door de woonkernen van Bussum en Naarden. In het noorden loopt de snelweg A1, waarvan het Gooise deel voor het grootste deel door de gemeente loopt. Ook de aansluiting op en vertakking vanaf de A1 naar de A6 richting Flevoland/Almere (knooppunt Muiderberg) ligt geheel op het grondgebied van de gemeente, nabij Muiderberg. Daar loopt overigens ook de aftakking van de spoorlijn richting Flevoland.

Bussum

Het meest dichtbevolkte deel van de gemeente met zo'n 33.000 inwoners, Bussum, heeft een centrum met een groot winkelbestand. Opvallend is de grote hoeveelheid horecabedrijven in het centrum. Nabij het centrum ligt ook een klein horeca uitgaansgebied. Bussum heeft een zwembad, een groot theater en een aantal instellingen voor voortgezet onderwijs. Er is een grote wekelijkse markt. Wat verder opvalt zijn enkele kleine bedrijventerreinen midden in dichtbevolkte wijken. De wijk Spiegel is beschermd dorps- en stadsgezicht. Het woningbestand van Bussum is zeer gevarieerd.

Naarden

Naarden (ongeveer 17.000 inwoners) is bekend van de volledig in tact gebleven stervormige vesting. Dit deel van de stad is volledig beschermd dorps- en stadsgesicht. In dit deel van Gooise Meren vinden vaak grote evenementen plaats zoals de jaarlijkse Mattheus Passion, de Sinterklaasoptocht, het tweejaarlijkse fotofestival en een groot aantal andere evenementen in de Grote Kerk van Naarden. In Naarden-vesting bevindt zich relatief veel horeca. Buiten Naarden-vesting bevinden zich woonwijken zoals het in de jaren '80 gebouwde Naarderwoonbos en het in de jaren '60 gebouwde Jac. Thijssesepark. Nabij het Naarderwoonbos bevindt zich een grote jachthaven en een 18-holes golfbaan. Ten noordoosten van Naarden-vesting ligt een groot (akoestisch gezoned) bedrijventerrein met een grote variatie aan diverse bedrijvigheid. Nabij het Jac. Thijssesepark ligt een kliniek/ziekenhuis welke zich gespecialiseerd heeft in met name orthopedische operaties. Ook in de kern Naarden bevindt zich een groot bedrijf voor de productie van geur- en smaakstoffen (Givaudin).

Muiden

Muiden ligt aan de monding van de Vecht in het IJmeer (de voormalige Zuiderzee). Het is een historische kern (beschermd dorps- en stadsgesicht) met als blikvanger het Muiderslot. In het IJmeer ligt het eiland Pampus dat ook tot de gemeente Gooise Meren behoort. Hier is een horeca uitspanning, waar regelmatig activiteiten plaatsvinden. Ook in Muiden is sprake van relatief veel horeca. Buiten Muiden, richting Amsterdam, ligt een groot winkelcentrum (Maxis) met grote detailhandelszaken van diverse landelijke ketens.

Muiderberg

Muiderberg is de kleinste kern van Gooise Meren en gelegen op een zogenaamde stuwwal. Naast een oudere kern heeft Muiderberg ook een nieuwbouwwijk. Muiderberg ligt aan de kust van het Gooimeer. Hier vindt in de zomer veel strandrecreatie plaats. In Muiderberg ligt ook de grootste, in 1642 gestichte, Joodse begraafplaats van Nederland.

Gooise Meren kent in totaal 36.936 panden. Hiervan is het overgrote deel (namelijk 31.846 woningen) gebouwd voor het jaar 2000. Er zijn 68 ligplaatsen en 39 standplaatsen. Het aantal straatnamen bedraagt 729 met 33.056 huisnummeraanduidingen. De gemeente kent 4 beschermde stads- en dorpsgezichten. In totaal heeft de gemeente 288 rijksmonumenten en 154 gemeentelijke monumenten. Daarnaast zijn er nog 7 provinciale monumenten. Het woningbestand is zeer gevarieerd, van vooroorlogse arbeiderswijken tot villawijken, van VINEX-locaties tot historische kernen.

Vergunningverlening

De registratie in 2016 is weliswaar ten opzichte van de wijze waarop dat in de voormalige kernen Muiden, Bussum en Naarden gebeurde verbeterd, maar helaas nog niet optimaal. Het is daarom nog niet mogelijk om heel gespecificeerd aantallen te geven van alle ontheffingen en vergunningen en ook niet op het gebied van toezicht en handhaving. Dit geldt des te meer voor klachten en meldingen. Van dit laatste zijn momenteel geen cijfers te geven. Vanaf 2017 zal, mede op grond van dit beleidsplan, de registratie verder verbeterd worden. Waar bekend zijn de cijfers hieronder aangegeven. Deze zijn uiteraard correct.

Omgevingsvergunning Wabo

Gooise Meren kent geen grootschalige locaties voor woningbouw. Veelal gaat het om inbreiding. In 2017 staat wel de bouw van de Krijgsman in de kern Muiden in de planning. Desondanks is er sprake van een grote hoeveelheid aanvragen om omgevingsvergunning. In totaal werden er in 2015 en 2016 respectievelijk 768 en 672 aanvragen ingediend. Hiervan ging het om respectievelijk 149 en 140 keer om een kapvergunning. Van de overige bestaat de overgrote meerderheid uit aanvragen om omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen: resp. 587 en 485. In totaal zijn er in 2015 515 omgevingsvergunningen verleend. In 2016 waren dat er 434. Er waren in die jaren respectievelijk 227 en 234 sloopmeldingen. In 2016 ging het bovendien 27 keer om bouwactiviteiten rond een monument. Opvallend tenslotte is het aantal aanvragen om vooroverleg: in 2015 114 keer en in 2016 113 keer. Het aantal omgevingsvergunningen om een inritvergunning is onbekend, maar niet hoog.

Milieu

Verder kent de gemeente een groot aantal bedrijven die staan ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. In totaal betreft dit 15.762 bedrijven en instellingen (zowel hoofd- als nevenvestigingen). Het aantal bedrijven en instellingen dat onder de Wet milieubeheer valt is echter veel lager. Dit zijn er 1.068. Hiervan zijn er slechts 9 (milieu)vergunningplichtig. De gemeente kent 14 agrarische bedrijven. Verreweg het grootste deel van het inrichtingenbestand is meldingsplichtig (type B) op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer, namelijk 819. Daarnaast zijn er 223 inrichtingen die wel onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit vallen, zoals kantoren, maar die niet meldingsplichtig zijn. Een groot deel van de bedrijven is gevestigd op het bedrijventerrein Gooimeer Zuid, waar een grote variatie aan grotere bedrijven gevestigd is. Een aantal bedrijven die in Gooise Meren gevestigd zijn, vallen onder het bevoegd gezag van de provincie Noord-Holland, zoals Alfa Fry en Givaudin in Naarden en Den Ouden Groenrecycling in Muiderberg. De eerste twee bedrijven komen naar alle waarschijnlijkheid in 2017 vanwege gewijzigde bedrijfsvoering onder het bevoegd gezag van de gemeente te vallen.

Drank- en Horecawet

Gooise Meren heeft circa 240 punten waar alcoholische dranken tegen betaling verstrekt wordt. Hiervan is het merendeel vergunningplichtig op grond van de Drank en Horecawet. Een klein deel, zoals supermarkten en cafetaria's zijn dat niet, maar deze moeten wel voldoen aan de relevante voorschriften uit de DHW. In 2015 is 24 keer een DHW-vergunning verleend, in 2016 was dit 13 keer het geval. Het afgelopen is 23 keer een exploitatievergunning verleend, naast nog een aantal losse terrasvergunningen. Dit vanwege het feit dat het beleid op dit punt nog niet geharmoniseerd is. Verder is in 2016 15 keer het aanhangsel leidinggevend bij de DHW-vergunningen gewijzigd, tegen 27 keer in 2016. Verder is in 2015 35 keer ontheffing verleend voor het tijdelijk schenken van alcohol, tegen 40 keer in 2016.

Wet kinderopvang

In Gooise Meren bevinden zich 248 instellingen die zich met kinderopvang (peuterspeelzalen, kinderopvang, etc.) bezig houden. Jaarlijks vinden hier mutaties plaats maar die zijn op dit moment onbekend. Hoeveel aanvragen om inschrijving in het Landelijk Register er binnen komen, ook om wijzigingen, is niet duidelijk.

APV/Evenementen

Opvallend is het grote aantal evenementen dat plaatsvindt in Gooise Meren. Dat loopt uiteen: van grote evenementen met grote aantallen mensen (de sinterklaasintocht met circa 20.000 bezoekers en het tweejaarlijkse fotofestival met eveneens duizenden bezoekers) tot kerstmarkten, wielerrondes en hardloopwedstrijden). In 2015 ging het om een niet nader gespecificeerd aantal van 357 vergunningen en ontheffingen op grond van de APV. In 2016 gaat het om 120 aanvragen om een evenementenvergunning. Daarnaast is er een groot aantal andere vergunningen en ontheffingen verleend: 140 meldingen openbare ruimte, 55 vergunningen voor het plaatsen van voorwerpen op de openbare weg in Naarden-vesting en Muiden-vesting, 6 vergunningen voor de verkoop van consumentenvuurwerk, 100 ontheffingen inrijverbod en nog diverse andere kleine vergunningen.

Toezicht en handhaving

In 2016 zijn er door de toezichthouders van het team bouwtoezicht 1.269 toezichtcontroles uitgevoerd. Daarbij zijn 360 bouwwerken gereed gemeld. De cijfers over 2015 zijn niet bruikbaar als indicatie voor te verwachten controles in 2017. Op het gebied van de Drank en Horecawet hebben de toezichthouders van Hilversum in 2015

76 basiscontroles uitgevoerd, 145 leeftijdcontroles en hebben ze 5 keer gecontroleerd tijdens evenementen. In 2016 waren deze aantallen respectievelijk 64, 159 en 12. Enkele malen is geconstateerd dat er alcohol geschonken werd aan personen jonger dan 18 jaar. Diverse keren is vastgesteld dat de verplichte leidinggevende niet aanwezig was. De brandweer heeft in 2015 in totaal 339 controles brandveilig gebruik gebouwen uitgevoerd. In vele malen zijn er kleine, en soms grote, overtredingen geconstateerd maar precieze aantallen zijn niet bekend. Ook gaf zij adviezen: 46 keer ten aanzien van APV/evenementen en 89 keer in verband met brandveiligheid in relatie tot bouwactiviteiten. De cijfers over 2016 zijn (nog) niet bekend. De Boa's tenslotte verbaliseerden in 2015 een aantal van 3.787 automobilisten in verband met foutief parkeren. Daarnaast werd 4.585 maal een naheffing opgelegd in verband met onbetaald parkeren. In dat jaar werd 88 keer een bestuurlijke strafbeschikking opgelegd vanwege overlastfeiten, naast een groot aantal waarschuwingen hiervan, namelijk 833 keer. Voor 2016 zijn de cijfers nog niet duidelijk, behalve dat ook het afgelopen jaar de aantallen proces-verbalen voor niet juist parkeren en de naheffingen fiscaal parkeren onverminderd hoog zijn. Verder valt op het aantal malen dat ze constateren dat er sprake is van minderjarigen, jonger dan 18 jaar, die in de openbare ruimte in het bezit zijn van alcoholische drank. Dat is ruim 50 maal geconstateerd.

Probleemanalyse

Concluderend en samenvattend kan van Gooise Meren gezegd worden dat het een nieuwe gemeente die juist door de recente fusie heel veelzijdig en gemêleerd van karakter is. Eigenlijk heeft de gemeente van alles wat, sommige dingen in meerdere, andere in mindere mate: een gemengde populatie, diverse verschillende typen wijken, beschermd dorps- en stadsgezicht, natuur, belangrijke infrastructuur, bedrijventerreinen met zowel grote als kleine bedrijven, een grote hoeveelheid evenementen, sportverenigingen, etc. Op het gebied van het omgevingsrecht is dan ook een veelheid van allerlei risico's en problemen te verwachten. Het spreekt voor zich dat, voordat een prioriteitenstelling kan plaatsvinden, eerst de mogelijke items in termen van problemen onderscheiden moeten worden. Dit is gedaan door uit te gaan van de leefomgeving en de taken die hiermee verbonden zijn aan de uitvoeringstaken van de afdeling VTH. In samenwerking met de betreffende ambtenaren zijn vervolgens per werkveld items benoemd die in een prioriteitenmatrix zijn opgenomen. Voor deze items wordt naar bijlage 3, 4 en 5 van dit beleidsplan verwezen waarin deze zijn opgenomen.

Uit het bovenstaande kan nog een andere conclusie getrokken, namelijk dat de registratie van werkzaamheden verbeterd moet worden. De bovenstaande cijfers moeten verfijnd worden. Zo is er onvoldoende onderscheid in de types aanvragen om omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen: om wat voor bouwwerken gaat het daarbij eigenlijk. Waaruit bestaan de bouwcontroles en hoe kunnen deze onderverdeeld worden? Dit is noodzakelijk om inzicht te krijgen in de dingen die er op het gebied van het omgevingsrecht spelen in Gooise Meren en om, in het kader van monitoring, evaluatie en beleidsbijstelling, de juiste keuzes te kunnen maken. Dit geldt evenzeer voor de registratie van klachten en meldingen.

De inwoners van Gooise Meren zijn zich over het algemeen goed bewust van hun rechten. Dit komt onder andere tot uiting in de grote hoeveelheid bezwaar- en beroepzaken die door hen wordt aangespannen tegen gemeentelijke besluiten. Ook het relatief grote aantal handhavingsverzoeken is hier een voorbeeld van. Dit heeft tot gevolg dat een belangrijk deel van de juridische capaciteit ingezet moet worden voor het behandelen en afhandelen van dergelijke juridische procedures. Capaciteit die als gevolg daarvan niet ingezet kan worden voor andere zaken

6.2 Prioriteitenstelling

Het spreekt voor zich dat de middelen waarmee de taken uitgevoerd moeten worden niet oneindig zijn. Hierbij moeten keuzes gemaakt worden. De beschikbare middelen worden zo effectief en efficiënt mogelijk ingezet om risico's voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Dit gebeurt door prioriteiten te stellen op basis van een inventarisatie en weging van risico's. Dit wil overigens niet zeggen dat de inzet uitsluitend gericht is op deze prioriteiten. Het betekent wel dat de grootste inspanning gericht is op deze prioriteiten. Om verder richting aan te geven aan de inspanningen worden doelen gesteld. Doelen die realistisch en meetbaar zijn.

Het is onmogelijk om in onze samenleving alle risico's uit te sluiten. Het absoluut voorkomen van risico's door middel van vergunningverlening of door toezicht en handhaving is niet voor 100% mogelijk. Niet elk detail van een vergunningverlening kan diepgaand getoetst worden, net zo min als het onmogelijk is om overal en altijd

aanwezig te kunnen zijn om toezicht te houden op de naleving van wet- en regelgeving. Daarom worden doordachte keuzes gemaakt in wat wel en niet gedaan wordt en hoe dat uitgevoerd wordt.

Voor het uitvoeren van de risicoanalyse wordt gebruik gemaakt van het landelijk veel gebruikte risicomodel zoals dat door het voormalige ministerie van Justitie ontwikkeld is. Dit model heeft de volgende definitie:

Risico = negatief effect x de kans dat dit effect voorkomt

Het gaat hier kort om de, naar maatschappelijke normen, ongewenste gevolgen van een activiteit (het negatieve effect), verbonden met de kans dat deze zich bij niet naleven van de wet- en regelgeving zullen voordoen. Van alle te onderscheiden activiteiten wordt de kans bepaald dat dit voorkomt en vervolgens afgezet tegen de ernst van de gevolgen daarvan. De risicoanalyse resulteert in een matrix waarin de omvang van het risico van de verschillende activiteiten inzichtelijk is gemaakt, zowel voor vergunningverlening als voor toezicht en handhaving. Met vergunningverleners en toezichthouders zijn de prioriteitenmatrixen ingevuld. De score die hieruit voortvloeit is vervolgens bepalend voor de mate van prioriteit die aan een item wordt toegekend.

Voor wat betreft het brandveilig gebruik van gebouwen wordt een andere systematiek gevolgd. Het toezicht op brandveilig gebruik wordt namens de gemeente uitgevoerd door de Regionale Brandweer Gooi en Vechtstreek (BGV). De BGV hanteert voor het bepalen van de risico's en het stellen van prioriteiten de landelijk gebruikte PREVAP methode. De bouwwerken worden op basis van functies van het bouwwerk, omvang van het bouwwerk, aantal aanwezige personen, hun zelfredzaamheid, etc. ingedeeld in een viertal prioriteitsklassen. In de omgevingsanalyse is de PREVAP risicoanalyse integraal opgenomen. Hieruit resulteert een planning van controles brandveilig gebruik, waarbij gebouwen, zoals verzorgingshuizen, met de grootste risico's vaker gecontroleerd zullen worden. Dit resulteert in een jaarlijkse lijst van controles.

6.3 Operationele doelen

Op basis van de probleemanalyse zijn prioriteiten gesteld en zijn de onderstaande operationele doelen geformuleerd. In het jaarlijks vast te stellen uitvoeringsprogramma worden deze doelen verder geconcretiseerd.

Vergunningverlening

Gooise Meren handelt vergunningen, meldingen en ontheffingen op een kwalitatief hoog en adequaat niveau af:

- Alle aanvragen om vergunningen, meldingen en ontheffingen worden binnen de (wettelijke) termijnen afgehandeld. Bij voorkeur gebeurt dit nog sneller. Zeker als er sprake is van een wettelijke termijn geldt dat er geen van rechtswege verleende vergunningen zijn;
- De registratie van vergunningen, meldingen en ontheffingen wordt verbeterd;
- 95% van de verleende vergunningen houdt stand in een eventuele bezwaar- of beroepsprocedure.

Toezicht en handhaving

Gooise Meren voert het toezicht en de handhaving van de VTH-taken op een professionele wijze uit en op een kwalitatief hoog en adequaat niveau uit. Het effect hiervan is dat de naleving van regelgeving wordt verhoogd en dat het aantal incidenten, klachten en handhavingsverzoeken vermindert:

- 95% van alle klachten en meldingen met betrekking tot de openbare ruimte worden binnen 5 werkdagen in behandeling genomen. In samenspraak met partijen wordt gezocht naar een passende oplossing waarbij de eigen verantwoordelijkheid van een ieder wordt gestimuleerd;
- De registratie van toezicht en handhaving wordt verbeterd;
- 95% van de handhavingsbeschikkingen houden stand in een eventuele bezwaar- of beroepsprocedure.

6.4 Landelijke prioriteiten

Voorheen werden ieder jaar in de landelijke overleggen voor handavingssamenwerking meerjarige handavingssprioriteiten vastgesteld, die de regionale partners verplicht dienden mee te nemen in provincie

brede samenwerkingsprogramma's. Binnen de landelijke herziening van het VTH-stelsel voor 2016 en verder heeft dit nog niet geleid tot landelijke prioriteiten. De enige landelijke afspraak tussen het Rijk en koepelorganisaties is dat alle betrokken instanties in hun uitvoering van hun VTH-taken ook uitvoering geven aan de afspraken uit het in 2013 afgesloten energieakkoord. Dit betekent dat er aandacht is voor energie en duurzaamheid. In 2016 is een extra pakket maatregelen overeengekomen om de doelen uit het Energieakkoord te kunnen bereiken, zoals een verplichte energiebesparing voor de energie-intensieve industrie (per 1 januari 2018) en een pakket aan maatregelen voor energiebesparing in de gebouwde omgeving.

Andere landelijke handhavingsprioriteiten waar organisaties bij de uitvoering van hun werkzaamheden aandacht aan kunnen besteden zijn de volgende:

- Asbest (milieu)
- Bodem (milieu)
- Risicovolle inrichtingen (milieu)
- Brandveiligheid opslag gevaarlijke stoffen (milieu)
- Indirecte lozingen (milieu)
- Brandveiligheid (bouwtoezicht, brandweer)
- Constructieve veiligheid (bouwtoezicht)
- Handhaving bestemmingsplannen (ruimtelijke ordening, bouwtoezicht)

Een groot aantal van deze prioriteiten heeft betrekking op (milieu) taken die zijn ondergebracht bij de OFGV. Dat geldt ook voor energiebesparing. De hierboven genoemde opmerkingen hebben namelijk voor een belangrijk deel betrekking op de energie-intensieve industrie. Deze taken krijgen een plaats in het beleid dat de OFGV in samenwerking met de partners zal opstellen en vastgesteld zal worden door het college.

De afhandeling van meldingen sloop met asbest en het toezicht daarop is gedeeltelijk ondergebracht bij de OFGV. Voor Bussum geldt dat de OFGV deze taken uitvoert. Dat is anders voor Naarden en Muiden. Deze taken zijn door de voormalige gemeenten niet ondergebracht bij de OFGV en daarom voert het team bouwtoezicht deze taken zelfstandig uit. Met de OFGV vinden gesprekken plaats hoe deze taak ook ondergebracht kan worden bij de OFGV. De afhandeling van meldingen of eigen constatering van asbestdumpingen worden in samenwerking met de afdeling BORG afgehandeld. Indien dit noodzakelijk is vindt in het kader van ketentoezicht afstemming met de OFGV en/of de politie plaats. Het thema asbest heeft bij de uitvoering van werkzaamheden een hoge prioriteit.

In het uitvoeringskader van de OFGV hebben risicovolle inrichtingen een hoge prioriteit. Dat geldt ook voor de opslag van gevaarlijke stoffen. Indirecte lozingen worden meegenomen in de reguliere controles die de OFGV uitvoert bij inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer. De OFGV heeft met Waternet afspraken gemaakt hierover.

Brandveiligheid en constructieve veiligheid zijn onderwerpen die in de uitgevoerde risicoanalyses zijn meegenomen en die, vanwege de veiligheidsrisico's, een hoge prioriteit hebben gekregen. Het toezicht op strijdig gebruik met bestemmingsplannen vindt niet actief plaats. Hier wordt veelal geacteerd op grond van meldingen, klachten en handhavingsverzoeken. Daar waar strijdigheden met het bestemmingsplan geconstateerd worden, wordt handhavend opgetreden conform de sanctiestrategie van deze beleidsnota.

7 Vergunningenstrategie

In dit hoofdstuk wordt de strategie uitgewerkt voor vergunningverlening. Hier zijn visie, uitgangspunten en doelstellingen opgenomen ten aanzien van de be- en afhandeling van aanvragen om vergunning, ontheffingen en meldingen. Het gaat daarbij niet alleen om omgevingsvergunningen op grond van de Wabo. Ook vergunningen en ontheffingen op grond van de APV en de DHW vallen hieronder. Ook wordt hier besproken op welke wijze vergunningaanvragen, ontheffingen en meldingen worden getoetst in relatie tot prioritering en diepgang van de te toetsen elementen van iedere aanvraag, ontheffing of melding.

7.1 Visie op vergunningverlening

Gooise meren hanteert een aantal uitgangspunten als het gaat om professionele en zorgvuldige dienstverlening ten aanzien van vergunningen en meldingen

Kwalitatief goede dienstverlening

Gooise Meren kiest voor een klantgerichte benadering, waarbij een goede, zoveel mogelijke digitale, dienstverlening en een snelle en zorgvuldige afhandeling van de vergunningaanvraag, aanvraag om ontheffing of melding centraal staan. Aanvragers worden daarbij op een deskundige en vriendelijke wijze van informatie voorzien en het vergunning traject is voor hen herkenbaar en transparant. Gooise Meren streeft naar een voortdurende verbetering van de dienstverlening richting aanvragers van vergunningen en ontheffingen.

Rechtszekerheid voor burgers en ondernemers

Rechtszekerheid voor burgers en ondernemers is van groot belang. Degene die een vergunning krijgt van de gemeente moet ervan uit kunnen gaan dat deze stand houdt bij eventueel bezwaar en beroep door derden. Gooise Meren streeft er dan ook naar vergunningen te verstrekken die helder, duidelijk en niet voor meerdere uitleg vatbaar zijn en daardoor de rechterlijke toets kunnen doorstaan. Daarnaast geldt als uitgangspunt dat het van rechtswege verlenen van vergunningen, als gevolg van overschrijding van de wettelijke afhandelingstermijn, voorkomen wordt.

Nut en noodzaak centraal

Gooise Meren kijkt bij gemeentelijke beleidsvrijheid voortdurend naar nut en noodzaak ten aanzien van het aanvraagproces en de vergunningsvoorwaarden. Overbodige toetsingskaders, procedurestappen en indieningsvereisten worden geschrapt indien deze niet noodzakelijk zijn voor een objectieve toets van de aanvraag. Echter, niet vergeten mag worden dat de gemeente een belangrijke taak heeft om het algemeen belang te bewaken. Dat kan uiteraard op gespannen voet staan met de belangen van een individuele aanvragen om een vergunning of ontheffing.

Redeneren vanuit oplossingen

Bij het beoordelen van vergunningaanvragen wordt gezocht naar de mogelijkheden om de aangevraagde activiteiten te vergunnen. De focus ligt dus niet op de beperkingen die voort kunnen vloeien uit wet- en regelgeving, maar juist op het zoeken naar wegen en oplossingen om binnen de wet en rekening houdend met de wensen van aanvrager en omgeving de activiteiten toch mogelijk. Dit laat uiteraard onverlet dat het landelijke wettelijke kader, of gemeentelijke regels, desondanks er toch de reden van kunnen zijn dat aanvragen geweigerd dienen te worden.

Gedeelde verantwoordelijkheid

De gemeente is verantwoordelijk voor het tijdig afgeven van kwalitatief goede vergunningen. De initiatiefnemers van vergunningaanvragen zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor het (tijdig) indienen van een complete aanvraag. Ook zijn initiatiefnemers zelf verantwoordelijk voor het creëren van draagvlak en acceptatie van de voorgenomen plannen bij belanghebbenden zoals burens. Gooise Meren heeft begrip voor de wensen van de initiatiefnemer. Omgekeerd verwacht de gemeente ook begrip van de aanvrager indien een initiatief niet vergunbaar is. Van burgers en bedrijven mag worden verwacht dat zij zelf verantwoordelijkheid

nemen om problemen op te lossen, bijvoorbeeld door overleg. Oplossingen die in gezamenlijkheid worden gevonden hebben de voorkeur boven oplossingen die van bovenaf worden opgelegd vanwege het grotere draagvlak dat hierdoor ontstaat.

7.2 Uitgangspunten en doelstellingen

Ten aanzien van vergunningverlening gelden de volgende uitgangspunten:

Vergunningverlening binnen de wettelijke termijnen

Voor veel aanvragen om vergunning geldt een wettelijke termijn waarbinnen de gemeente een besluit moet nemen, de zogenaamde fatale termijnen. Overschrijding van deze termijnen leidt tot vergunningen van rechtswege of mogelijke aansprakelijkheidsstellingen. Gooise Meren streeft ernaar besluiten te nemen binnen de wettelijke termijnen en geen vergunningen van rechtswege te verlenen. Daar waar geen wettelijke termijnen gelden hanteert Gooise Meren een zogenaamde fatsoens- of redelijke termijn. Deze is afgestemd op de algemene regels zoals die zijn vastgelegd in de Awb.

Vergunningverlening controleert in principe op hoofdlijnen

Aanvragen om vergunningen en meldingen/ontheffingen kunnen meer of minder diepgaand beoordeeld worden. Het uitgangspunt is dat de beoordeling plaatsvindt op grond van de aangeleverde documenten. Een meer diepgaande beoordeling vindt alleen plaats indien uit de risicoanalyse blijkt dat een activiteit een hoog risico meet zich meebrengt.

Vergunningverlening vindt zorgvuldig plaats

Besluiten die door de gemeente genomen worden en waar bezwaar en/of beroep tegen kan worden ingesteld zijn zorgvuldig genomen en houden in het geval van dergelijke procedures bij de commissie bezwaarschriften en rechterlijke instanties stand.

Bovenstaande visie en uitgangspunten leiden ertoe dat ten aanzien van vergunningverlening de volgende doelstellingen zijn geformuleerd:

- Bouwwerken worden gerealiseerd op plaatsen conform het bestemmingsplan, voldoen aan redelijke eisen van welstand en zijn constructief veilig. Bouwwerken waar langere tijd mensen verblijven moeten ook gezond, bruikbaar en energiezuinig zijn.
- Sloopwerkzaamheden worden veilig uitgevoerd in relatie tot de directe omgeving en gevaarlijke stoffen zoals asbest.
- Bij activiteiten wordt voldoende rekening gehouden met aanwezige cultuurhistorische-, landschappelijke- en natuurwaarden.
- Waar mogelijk worden vergunningen voor onbepaalde tijd of voor meerdere jaren verleend in plaats van deze jaarlijks te laten aanvragen.

Het spreekt voor zich dat de prioritering een doorwerking moet hebben bij vergunningverlening. Een hoge prioriteit betekent een relatief groot mogelijk risico in het geval er iets fout mocht gaan en/of een grote kans op een slecht ingediende en onderbouwde vergunningaanvraag. Aanvragen met een hoge prioriteit worden intensiever getoetst door de vergunningverleners dan aanvragen met een lage prioriteit.

In het geval van een **lage prioriteit** worden geen bijzondere eisen gesteld aan de volledigheid. De aanvraag doorloopt het reguliere werkproces. Indien nodig vindt er afstemming plaats met toezicht en handhaving. Bij een toetsaspect met lage prioriteit wordt een sneltoets uitgevoerd en vinden er steekproefgewijs een intensievere toetsing plaats.

Bij een **gemiddelde prioriteit** worden er eveneens normale eisen aan de volledigheid gesteld. Dat is immers wettelijk geregeld. Ook wordt de aanvraag op de normale wijze inhoudelijk getoetst. Zo nodig vindt er afstemming met toezicht en handhaving.

Bij een **hoge prioriteit** is een goede en volledige aanvraag belangrijk. De volledigheidstoets wordt uitgebreid uitgevoerd. Een vooroverleg is hier een goed instrument om te bewerkstellingen dat de aanvraag volledig en correct is. De aanvraag wordt inhoudelijk uitvoerig getoetst.

7.3 Toetsingskaders vergunningaanvragen

In deze paragraaf zal per onderwerp kort worden aangegeven op welke wijze aanvragen om vergunningen of ontheffing en de behandeling van meldingen getoetst worden. Dit betreft de wijze waarop dit gebeurt, de prioritering en diepgang van de te toetsen elementen. Uitgangspunt is dat burgers, bedrijven en instellingen verantwoordelijk zijn voor het indienen van goede en volledige aanvragen. De aanvraag vormt immers de basis voor de te verlenen vergunning of ontheffing. De gemeente houdt zich bij de taakuitvoering aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, zoals het zorgvuldigheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

De gemeente heeft de taak om de verschillende belangen vanuit de verschillende disciplines te coördineren. De komst van de Wabo heeft ertoe geleid dat bij het aanvragen van een omgevingsvergunning wordt gewerkt met casemanagement: bij elke aanvraag wordt een behandelend ambtenaar toegewezen. De aanvrager beschikt hierdoor over één vast aanspreekpunt. Deze draagt zorg voor het vragen van interne en externe adviezen en dat deze verwerkt worden in de aanvraag. Op deze manier ontstaat een integraal verleende vergunning, waarbij tegenstrijdige voorschriften in principe niet mogelijk zijn. Deze werkwijze is ook doorgevoerd bij de niet Wabo-vergunningen, zoals de Drank- en Horecawet en APV-vergunningen en –ontheffingen.

Omgevingsvergunning

Aanvragen om omgevingsvergunning op grond van de Wabo kennen verschillende aspecten waaraan getoetst kan worden. Afhankelijk van de prioriteit wordt er meer of minder diepgaand getoetst. Zo heeft een dakkapel in de prioriteitenmatrix een lage prioriteit toegekend gekregen en zal deze dus minder diepgaand getoetst worden. Een aanvraag voor de bouw van een zorginstelling echter scoort juist hoog. Een dergelijke aanvraag zal dus diepgaand getoetst worden.

Toetsing aan ruimtelijke ordening/bestemmingsplan

Bij iedere aanvraag om omgevingsvergunning wordt altijd getoetst of deze past binnen het vigerende bestemmingsplan. Indien dit niet het geval is kan vergunning verleend worden indien het een binnenplanse afwijking betreft. Voor het overige dienen aanvragen dan ook beschouwd te worden als een vergunningaanvraag om af te wijken van ruimtelijke regels. Dit zal in het besluitproces rond de aanvraag dan een onderdeel van de aanvraag zijn, maar kan ook betekenen dat er sprake is van een uitgebreide, en dus langere, procedure. Het merendeel van de afwijkingen van de regels van bestemmingsplannen vallen echter onder de reguliere procedure van de Wabo. In veel bestemmingsplannen zijn afwijkingsbevoegdheden opgenomen. Daarnaast zijn er de buitenplanse afwijkingsmogelijkheden. Hiervoor is geen beleid geformuleerd, waardoor iedere afwijking individueel beoordeeld en getoetst moet worden en ook het college hierover moet besluiten.

Toetsing aan welstand

Indien een aanvraag om omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen voldoet aan het bestemmingsplan en/of er geen sprake is van planologisch strijdig gebruik, wordt het plan voorgelegd ter advisering aan de CRK&E, waar het getoetst wordt aan redelijke eisen van welstand. Concreet betekent dit dat het plan moet voldoen aan de criteria die zijn opgenomen in de Welstandsnota. Het voornemen bestaat om in 2017 een nieuwe welstandsnota vast te stellen. Zolang deze nog niet is vastgesteld geldt dat alle aanvragen worden voorgelegd aan de welstandscommissie. Overigens geldt voor monumenten, zowel rijks als gemeentelijke, dat er altijd een welstandstoets wordt uitgevoerd, ook als die zich bevinden in de eventuele welstandsvrije gebieden.

Bouwtechnische toetsing/Bouwbesluit 2012

Het Bouwbesluit 2012 geeft landelijk geldende regels voor de technische eisen waaraan bouwwerken dienen te voldoen. Gooise Meren hanteert voor het toetsen van vergunningaanvragen aan het Bouwbesluit 2012 de methodiek van het landelijk toetsprotocol (LTP) zoals dit ontwikkeld is onder de verantwoordelijkheid van de

Vereniging BWT Nederland (Vereniging BWT). Van deze vereniging is ook Gooise Meren lid. Het LTP is speciaal ontwikkeld om te kunnen differentiëren in toetsintensiteit per onderdeel van het Bouwbesluit, naar gelang het bouwwerkttype en de risico's die men daarbij voorziet. Hierdoor hoeft een aanvraag niet meer op alle onderdelen volledig aan het Bouwbesluit getoetst te worden. Binnen de methodiek van de LTP is landelijk een toetsniveau vastgesteld, dat door de beroepsgroep als een minimaal acceptabel niveau wordt gezien.

De LTP-methodiek biedt echter gemeenten de ruimte om in afwijking ervan zelf een toetsniveau op de verschillende onderdelen vast te stellen, op basis van de eigen risico-inschattingen, naleefgedrag en beschikbare toetscapaciteit. Gooise Meren sluit aan bij het toetsniveau van het LTP, maar zal 2017 gebruiken om deze in overeenstemming te brengen met de prioriteitenstelling zoals die naar voren is gekomen uit de matrix. Het gaat er dan vooral om, om de categorieën bouwwerken aan te passen.

Toetsing aan Bouwverordening Gooise Meren 2016

Een aantal bouwregels zijn lokaal en daardoor opgenomen in een vastgestelde bouwverordening. Aangezien steeds meer regelgeving landelijk geregeld is, is het aantal regels in de bouwverordening nog maar minimaal. Het betreft met name normen en regels ten aanzien van de plaats van gevelaanzichten en rooilijnen voor zover bestemmingsplannen daarin niet voorzien. De verwachting is dat de bouwverordening op termijn helemaal zal verdwijnen. De aspecten die de gemeente met deze verordening probeert te regelen zullen zoveel mogelijk worden ingebracht in de bestemmingsplannen en/of omgevingsplannen en bijbehorende regelgeving die onder het regime van de nieuwe Omgevingswet een groot aantal ruimtelijke plannen en verordeningen zullen gaan vervangen. Zolang echter de bouwverordening bestaat zal iedere aanvraag aan de daarin opgenomen voorschriften worden getoetst.

Beoordelingskader monumenten

Aanvragen om omgevingsvergunningen voor monumenten (het wijzigen ervan) vraagt bijzondere aandacht om te voorkomen dat onomkeerbare schade wordt toegebracht aan cultuurhistorisch erfgoed. Dergelijke aanvragen worden altijd ter advisering voorgelegd aan de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit & Erfgoed (CRK&E). Verder wordt aangesloten bij de strategie voor aanvragen om omgevingsvergunning activiteit bouwen, aangezien voor vrijwel alle veranderingen aan een monument ook een dergelijke vergunning vereist is. Door de intensiteit van toetsing en toezicht ten aanzien van monumenten te vergroten worden voldoende waarborgen verkregen tegen onherstelbare schade aan of vernietiging van monumentale waarden in Gooise Meren.

Meldingen sloop en asbestverwijdering

Toetsing vindt plaats aan de hand van de hiervoor bestemde regelgeving. Deels wordt bij asbest dit gedaan door de OFGV. Dit geldt als het gaat om asbestverwijdering in Bussum. Voor Naarden en Muiden geldt dat dit door de eigen vergunningverleners getoetst wordt.

Bodem, bouwstoffen en grondstromen

Voor deze aspecten wordt advies gevraagd bij de OFGV. Als het om zelfstandige aanvragen of meldingen gaat dan worden deze in behandeling genomen door de OFGV.

Natuurbescherming, flora en fauna

Indien een aanvraag betrekking heeft op de activiteit handelen in een natuurbeschermingsgebied of dat deze activiteit nadelige gevolgen kan veroorzaken voor de aanwezige flora en fauna vanwege verstoring of vernietiging van de habitat van soorten dan dient hiervoor een verklaring van geen bedenkingen te worden aangevraagd bij de provincie. De activiteit maakt onderdeel uit van de vergunning. De inhoudelijke toetsing ten aanzien van natuurbescherming en/of flora en fauna vindt plaats door de provincie. De resultaten van deze toets worden opgenomen in de uiteindelijke vergunning.

Bouwleges

De gemeente heft leges voor de behandeling van aanvragen om omgevingsvergunningen waarin sprake is van activiteiten zoals bouwen, kappen, wijzigen van monumenten, etc. Ook voor andere vergunningen worden leges in rekening gebracht, zoals bij DHW-vergunningen en besluiten op grond van de APV zoals bij evenementen. De hoogte van de leges en de berekening ervan is geregeld in de legesverordening van Gooise Meren die ieder jaar opnieuw wordt vastgesteld.

De gemeente neemt in principe de door de aanvrager opgegeven bouwsom als basis voor de legesberekening voor de bouwactiviteiten. Alleen bij vermoedens van significante benadeling van de gemeente door onrealistisch laag opgegeven bouwkosten zal de gemeente aan de hand van de bouwkosten-berekeningsmethode "Bouwkostencompas Woning- en Utiliteitsbouw" van IGG Bointon de Groot zelf een berekening van de bouwsom maken. Op grond hiervan zal overleg met de aanvrager plaatsvinden met het verzoek om de opgegeven bouwsom nader te motiveren. Indien deze motivatie onvoldoende is zal de legesheffing ambtshalve gebaseerd worden op de eigen berekening. Onder een significante behandeling van de gemeente wordt verstaan een verschil tussen de opgegeven bouwsom van de aanvrager en de berekening van de gemeente van meer dan 10%.

Indien de verwachting is dat een vergunning geweigerd zal worden neemt Gooise Meren contact op met de aanvrager. Deze wordt in dit geval geadviseerd om de aanvraag in te trekken. Door intrekking van de aanvraag is deze dan geen leges verschuldigd. Keerzijde hiervan is dat de aanvrager dan geen juridische mogelijkheden heeft om tegen de weigering bezwaar in te dienen.

Aanleggen van een uitrit, vellen van een houtopstand en reclamevergunning

Voor aanvragen om omgevingsvergunningen op grond van de Wabo, die als wettelijke basis in de APV zijn geregeld, vindt toetsing primair plaats op grond van de bepalingen in de APV. Naast deze publiekrechtelijke toetsing dienen ook privaatrechtelijke afspraken gemaakt te worden als de activiteiten plaatsvinden op publieke gronden. Dit is met name het geval bij het aanleggen van inritten. De casemanager bij dergelijke aanvragen is een bouwvergunningverlener. Hiervoor is gekozen omdat de omgevingsvergunningen behandeld worden in het registratiesysteem Squit XO. De casemanager neemt de aanvraag in behandeling, zet adviesvragen uit en zorgt uiteindelijk voor het opstellen en verzenden van de vergunning.

In het geval van uitritten wordt de aanvraag getoetst aan het bestemmingsplan en wordt advies gevraagd aan een van de verkeersdeskundigen. Van kappen is sprake als een boom of houtopstand geveld wordt of indien er zeer drastisch gaat worden gesnoeid, zoals bijvoorbeeld het verwijderen van een kroon uit een boom. In Gooise Meren geldt alleen een vergunningplicht voor bomen die op de lijst waardevolle bomen zijn opgenomen. Bij iedere aanvraag hiervoor wordt advies gevraagd aan boomdeskundige van de afdeling BORG die altijd ter plaatse gaat om zich te informeren en die vervolgens advies uitbrengt aan de casemanager.

De beoordeling van aanvragen voor bovenstaande activiteiten wordt altijd 100% getoetst aan het hiervoor gestelde toetsingskader.

Brandveilig gebruik

De toets op de brandveiligheidsaspecten die betrekking hebben op het brandveilig gebruik van een bouwwerk wordt, in het geval van complexe en risicovolle aanvragen, uitgevoerd door de regionale brandweerorganisatie (RBO). De eenvoudiger gevallen worden getoetst en beoordeeld door de behandelende vergunningverleners. Deze toets vindt plaats conform het hierboven benoemde LTP en op grond van het Bouwbesluit 2012. De vraag ligt uiteraard voor wanneer advies gevraagd wordt aan de brandweer. Op dit moment zijn hiervoor geen criteria opgenomen, waardoor het aan de individuele vergunningverlener is om dit te beoordelen. Om hierin uniformiteit te scheppen zullen hiervoor eenduidige criteria ontwikkeld gaan worden.

Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

In de APV heeft de gemeente de mogelijkheid om activiteiten die in de leefomgeving plaatsvinden aan extra regels te binden. Voor een aantal activiteiten eist de APV expliciet dat vooraf een vergunning wordt aangevraagd. Voor andere activiteiten dient een ontheffing te worden aangevraagd en bij weer andere kan volstaan worden met een melding. Het spreekt voor zich dat risicovolle evenementen, of evenementen die (grote) overlast veroorzaken voor de omgeving of die veiligheidsrisico's met zich meebrengen, vergunningplichtig zijn. Op die manier kan preventief het risico en de overlast voor de omgeving tot een minimum beperkt worden. Door deregulering is het aantal vergunningplichtige activiteiten in de APV al afgenomen en het voornemen bestaat om, waar mogelijk, dit nog verder terug te dringen. De activiteiten die nog steeds vergunningplichtig zijn onder de APV worden als volgt getoetst.

Evenementen

Gooise Meren onderscheidt drie categorieën evenementen, te weten A, B en C. Deze indeling wordt landelijk veel gebruikt:

- De A-evenementen hebben een beperkte impact op de directe omgeving en zijn alleen meldingsplichtig. Deze meldingen worden door de gemeente getoetst op eventuele meldingsplichtige elementen. Dit kan bijvoorbeeld een verkeersbesluit zijn of een ontheffing in het kader van de Drank- en Horecawet. De melder ontvangt een bericht van de acceptatie van zijn melding met daarbij eventuele aanvullende voorschriften en/of aandachtspunten bij het organiseren van het evenement.
- De B-evenementen hebben een grotere impact op de directe omgeving en zijn om die reden vergunningplichtig. Aanvragen worden standaard getoetst op volledigheid, veiligheid en of er overlast beperkende maatregelen worden getroffen. Indien er constructies zoals tribunes of tenten geplaatst worden, dan wordt advies gevraagd aan de bouwvergunningverleners. Indien een organisator nog niet bekend is bij de gemeente als evenementenorganisator, dan wordt altijd een afspraak gemaakt voor een overleg. Zo mogelijk wordt dit gedaan voordat de aanvraag formeel ingediend wordt.
- De C-evenementen hebben een grote impact op de omgeving en kennen bovendien een hoog risico voor wat betreft veiligheid en openbare orde. Standaard wordt een vooroverleg gepland met de organisator om alle aspecten van het evenement met elkaar door te nemen. Vaak zijn ook hulpdiensten zoals politie, brandweer en GHOR bij dit overleg betrokken. In ieder geval wordt deze categorie evenementen standaard besproken in de evenementen werkgroep: een overleg tussen gemeente, politie en brandweer. Indien er constructies zoals tribunes of tenten geplaatst worden, dan wordt ook hier advies gevraagd aan de bouwvergunningverleners.

Voor bekende evenementenorganisaties kan een uitzondering op de vooroverlegverplichting worden gemaakt indien het betreffende evenement op dezelfde manier wordt uitgevoerd als het jaar ervoor. Overigens bestaat het voornemen om in de APV op te nemen dat voor dergelijke evenementen, die jaarlijks identiek zijn, een vergunning af te geven voor een periode van 5 jaar.

Overig APV-vergunningen, -ontheffingen en – meldingen

Alle overige vergunningen, ontheffingen en meldingen die op basis van de APV worden aangevraagd worden in principe getoetst aan de geldende regels. Zo nodig wordt bij collega's en externe partijen om advies gevraagd. De diepgang van die toetsing hangt af van de prioriteit die hieraan is toegekend. Zeker voor aanvragen voor seks-inrichtingen, speelautomatenhallen en coffeeshops geldt een diepgaande toetsing. Dergelijke inrichtingen zijn op grond van het bestemmingsplan in aantal zeer beperkt in Gooise Meren, maar indien hiervoor aanvragen binnen komen, hetzij voor een nieuwe vergunning dan wel een wijziging, worden deze uitgebreid behandeld vanwege het hoge risico voor zowel overlast en veiligheid van de (wijde) omgeving.

Overige gemeentelijke regelgeving

Aanvragen voor alle overige gemeentelijke regelgeving wordt altijd volledig getoetst op volledigheid. Het gaat hier bijvoorbeeld om (markt)standplaatsvergunningen en vergunningen voor de aanwezigheid van kansspelautomaten.

Drank- en Horecawet

De Drank- en Horecawet vereist dat ieder bedrijf of instelling die alcoholhoudende dranken schenkt en/of verkoopt voor gebruik ter plaatse hiervoor een vergunning heeft. Voor slijterijen, waar alcohol verkocht wordt met een promillage van meer 15% voor gebruik elders dan ter plaatse geldt eveneens een vergunningplicht. Aanvragers van een DHW-vergunning worden altijd in persoon uitgenodigd om hun aanvraag toe te lichten. Bovendien is dit een gelegenheid om toe te lichten welke stukken op grond van de wet aangeleverd moeten worden bij de aanvraag en de aanvrager te wijzen op grond van andere regelgeving waarvoor wellicht ook een vergunning aangevraagd moet worden. Dit kan bijvoorbeeld een exploitatievergunning zijn, een melding op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer of een aanwezigheidsvergunning in verband met de aanwezigheid van een speelautomaat. Bij wijziging van een bestaande vergunning, meestal het wijzigen van het aanhangsel vanwege een verandering in de leidinggevenden, wordt de aanvraag alleen getoetst aan het onderdeel dat gewijzigd wordt.

De Drank- en Horecawet bepaalt uitputtend welke bijlagen bij de aanvraag om vergunning gevoegd moeten worden. Elke aanvraag wordt volledig getoetst en zo nodig worden er voorschriften aan de vergunning verbonden. De inrichting wordt voor dat deze in gebruik wordt genomen altijd gecontroleerd op de inrichtingseisen door een bouwtoezichthouder. Bovendien worden politie en brandweer altijd om advies gevraagd.

Wet op de Kinderopvang

Zodra de gemeente een aanvraag tot exploitatie ontvangt in het kader van deze wet wordt deze aangemeld in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP). De GGD Gooi en Vechtstreek wordt vervolgens opdracht gegeven een inspectie uit te voeren om na te gaan of de betreffende kinderopvang aan de minimale kwaliteitscriteria welke in de wet en nadere regelgeving hiervoor zijn opgenomen. Op basis van het advies van de GGD besluit de gemeente de aanvraag tot exploitatie van een kinderopvang, een gastouderbureau, een peuterspeelzaal of een voorziening voor gastouderopvang toe te kennen dan wel af te wijzen. De exploitant ontvangt hierover een besluit van de gemeente.

Omdat naast een advies van de GGD ook andere wet- en regelgeving de exploitatie in de weg kan staan wordt hieraan door de gemeente al in het voorportaal gecontroleerd. Zo wordt getoetst of exploitatie wel past binnen de regels voor het bestemmingsplan en wordt gecontroleerd of een omgevingsvergunning voor brandveilig gebruik nodig is. De beslistermijn ten aanzien van de aanvraag wordt in dat geval opgeschort.

Verzoeken tot het wijzigen van de gegevens in het KRKP kunnen bestaan uit administratieve handelingen zonder rechtsgevolg, maar ook uit verzoeken op grond waarvan een besluit genomen moet worden. Soms moet op grond van een dergelijk verzoek de GGD opnieuw een inspectie uitvoeren. Voorbeelden van mogelijke wijzigingen zijn uitbreiding van het aantal kindplaatsen, een houderwijziging en een verzoek tot het beëindigen van de exploitatie. In de wet is uitputtend behandeld hoe aanvragen en verzoeken om wijziging door de gemeente beoordeeld, gecontroleerd en afgehandeld dienen te worden. De beleidsruimte voor de gemeente is op dit punt vrijwel nihil.

7.4 Wet Bibob

De Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob) geeft de gemeente de mogelijkheid de achtergrond van een bedrijf of persoon te laten onderzoeken. Als er ernstig gevaar dreigt dat de vergunning of subsidie wordt misbruikt kan de gemeente de aanvraag weigeren of de afgegeven vergunning of subsidie intrekken. Op dit moment zijn de beleidsregels ten aanzien van de Wet Bibob, waarin het toetsingskader ten aanzien van het voorgaande is uitgewerkt, nog niet geharmoniseerd. In 2017 zal dit beleid geharmoniseerd worden. Echter, uit de huidige beleidsregels komt een redelijk uniform toetsingskader naar voren. Volgens dit toetsingskader zal er een toets door het landelijk bureau Bibob plaatsvinden bij:

- Elke aanvraag waarover de gemeente informatie ontvangt of heeft ontvangen van Justitie;
- Elke aanvraag waarover de gemeente een tip heeft ontvangen van andere overheden of bestuursorganen;
- Elke aanvraag die betrekking heeft op het verkrijgen van een exploitatievergunning voor een seks-inrichting, speelautomatenhal of een coffeeshop;
- Alle andere aanvragen waarin handhavingsgegevens of indicaties die de vergunningverlener krijgt bij een aanvraag om een vergunning en/of ontheffing, aanleiding kunnen geven tot het instellen van een onderzoek.

De Wet Bibob zal niet worden toegepast op aanvragen die direct afkomstig zijn van een instantie waarover een andere overheidsdienst het bevoegd gezag is.

8 Nalevingstrategie

In dit hoofdstuk wordt aangegeven op welke wijze het naleefgedrag onder burgers, bedrijven en instellingen bevorderd wordt en zo nodig afgedwongen. De nalevingstrategie laat zien op welke wijze en met de inzet van welke instrumenten, naleving van wet- en regelgeving en de daarmee samenhangende gestelde doelen, kan worden bereikt. Het effectief bevorderen van naleving van wet- en regelgeving begint bij een bewuste keuze van het instrument om die naleving te beïnvloeden. Dat betekent dat de verschillende instrumenten moeten zijn afgestemd op de doelgroep. Soms kan voorlichting en informeren voldoende zijn. In andere gevallen zal er meer druk moeten worden uitgeoefend om naleving af te dwingen. Er zijn veel factoren die invloed hebben op het naleefgedrag: is men bekend met de regelgeving, is er sprake van sociale controle door derden, wat is de afweging van iemand ten aanzien van de pakkans bij overtreding van een regel, etc.

De nalevingstrategie bestaat uit een viertal instrumenten:

- de preventiestrategie
- de toezichtstrategie
- de handhavingstrategie
- de gedoogstrategie

Het spreekt voor zich dat deze instrumenten niet los van elkaar gezien kunnen worden, maar dat ze complementair zijn en elkaar aanvullen en versterken. Per doelgroep kan de mate van inzet van een instrument verschillen maar het is onmogelijk om als uitgangspunt te hebben dat een bepaald instrument voor een bepaalde doelgroep kan volstaan. Ook binnen doelgroepen verschillen individuen in motivatie en mate van spontane naleving. Ten aanzien van de Drank- en Horecawet hebben gemeenten, en dus ook Gooise Meren, een zogenaamd Preventie- en Handhavingsplan alcohol vastgesteld. Ook de brandweer combineert toezicht op brandveiligheid met voorlichting en preventie in het kader van het programma Veilig Leven. Hieronder zullen de verschillende instrumenten besproken worden, waarbij dus nadrukkelijk geldt dat een combinatie van deze instrumenten tot een betere naleving moet leiden.

8.1 Preventiestrategie

Preventieve handhaving is een breed begrip. Er valt alles onder dat bijdraagt aan het voorkomen van overtredingen. Een voorwaarde voor het goed kunnen werken van dit instrument is dat wet- en regelgeving dusdanig is opgesteld dat deze handhaafbaar is. Om handhaafbaar te zijn, moeten regels helder en duidelijk zijn. Deze regels moeten bovendien op acceptatie kunnen rekenen. Als de regels bekend en begrijpelijk zijn, ze handhaafbaar zijn en als er draagvlak bestaat voor deze regels zal dit leiden tot een betere naleving. Om die reden is goede communicatie over wet- en regelgeving een belangrijk instrument. In het algemeen geldt dat bij een geringe acceptatie de handhavingsinspanning meer inzet (tijd en middelen) kost.

Communicatie

Waar mogelijk wordt communicatie op verschillende manieren ingezet binnen de gemeentelijke organisatie. Actieve communicatie draagt bij aan een leefbare en veilige leefomgeving. Actieve communicatie kan een positief effect hebben op het veiligheidsgevoel van inwoners en kan ook bijdragen aan begrip. Zo wordt er door middel van het organiseren van voorlichtingsavonden informatie verstrekt over nieuwe regelgeving, bijvoorbeeld bij het op- en vaststellen van nieuwe bestemmingsplannen. Een ander voorbeeld hiervan is het voorlichten van sportverenigingen in het kader van een nieuwe verordening op het gebied van de Drank- en Horecawet waarin de schenktijden bepaald worden. Dit draagt bij aan de bekendheid van geldende regelgeving. Preventie moet ertoe leiden dat irritaties waaraan argumenten kunnen worden ontleend om niet norm-conform te handelen weggenomen worden, dat het gewenste maatschappelijke gedrag bevestigd wordt en de redenen voor slecht naleefgedrag worden weggenomen.

De middelen die ingezet worden ten aanzien van dit instrument hangen af van de over te brengen boodschap. Waar mogelijk worden voorlichting en communicatie ingezet als middel van preventieve handhaving om naleving te bevorderen. Bij nieuwe wet- en regelgeving worden inwoners en bedrijven geïnformeerd. Dit kan zowel collectieve voorlichting zijn als individueel met inwoners en/of bedrijven of met afgebakende doelgroepen, zoals de hierboven genoemde sportverenigingen.

Communicatie wordt dus op verschillende manieren ingezet door Gooise Meren. Een aantal voorbeelden hiervan zijn:

- gebruik maken van de gemeentelijke website voor actuele informatie over diverse wet- en regelgeving;
- vergunningverleners informeren aanvragers over wet- en regelgeving en over de achtergronden daarvan. Ook maken zij duidelijk waarom bepaalde voorwaarden gesteld worden. Bij gecompliceerde aanvragen heeft het de voorkeur om vooroverleg of een intakegesprek te houden, zoals bijvoorbeeld bij aanvragen om een Drank- en Horecawetvergunning of bij grote evenementen;
- tijdens toezichtcontroles wordt eveneens ingegaan op de achtergronden van wet- en regelgeving;
- in samenwerking met collega's van de afdeling communicatie worden zo nodig brochures en folders opgesteld en worden voorlichtingsbijeenkomsten voorbereid en gegeven;
- beleid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving wordt openbaar gemaakt, net als het jaarlijkse uitvoeringsprogramma en het jaarverslag;
- media-aandacht voor handhavingszaken kan eveneens een preventief effect hebben. Het informeren van media over handhavingsacties gebeurt echter met enige terughoudendheid en met oog voor de privacybelangen van betrokkenen.

Met de afdeling communicatie zal actief overlegd worden over de inzet van dit instrument in de nalevingsstrategie. Dit moet uiteindelijk resulteren in een communicatieplan.

8.2 Toezichtstrategie

In de toezichtstrategie worden de verschillende vormen van toezicht onderscheiden en wat daarbij de basiswerkwijze is. Niet voor elke situatie kan het toezicht hetzelfde zijn. De soort controle moet afgestemd zijn op de situatie. Indien gecontroleerd moet worden in hoeverre een vergunninghouder zich houdt aan het verbod om aan minderjarigen alcohol te schenken is het zinloos om dit tevoren aan te kondigen en/of dat de toezichthouder zich bekend maakt bij binnenkomst. Bij de meeste milieucontroles daarentegen is het juist wel zinvol om tevoren aangekondigd te zijn, zodat met de juiste persoon gesproken kan worden. Bij dit soort controles is juist ook sprake van een grote mate van voorlichting.

Grofweg kan er een onderscheid gemaakt worden in actief toezicht en passief toezicht. Actief toezicht vindt planmatig plaats en kan onderverdeeld worden in routinematig toezicht, projectmatig toezicht en ook toezicht op tijdelijke activiteiten. Dit zijn de controles bouwtoezicht bij te realiseren bouwwerken en –werkzaamheden en bij evenementen. Routinematige controles vinden plaats bij doorlopende activiteiten. Voorbeelden hiervan zijn controles in het kader van milieutoezicht bij bedrijven en DHW-controles. De frequentie en intensiteit waarop deze controles uitgevoerd worden is afhankelijk van de prioriteitenanalyse van het betreffende onderwerp. Projectmatig toezicht richt zich op een specifiek thema, branche of gebied en vraagt om een projectmatige aanpak.

Passief toezicht wordt ook wel ad hoc toezicht genoemd en dit vindt plaats naar aanleiding van klachten, meldingen, calamiteiten en handhavingsverzoeken. Klachten en meldingen van inwoners en bedrijven vormen een waardevolle aanvulling op het actieve toezicht. Immers, het is onmogelijk dat de toezichthouders altijd alles zelf kunnen constateren. Klachten en meldingen worden binnen vijf werkdagen na binnenkomst opgepakt: er wordt contact opgenomen met de indiener van klacht en/of melding, waarna de zaak inhoudelijk onderzocht wordt. Zo nodig wordt er handhavend opgetreden en de indiener wordt van de resultaten op de hoogte gesteld. Voor spoedeisende klachten en meldingen is de gemeente ook buiten kantooruren 24 uur per dag bereikbaar (zie paragraaf 4.5). Ook de resultaten van de wijkschouwen die regelmatig gehouden worden in de wijken van Gooise Meren kunnen als input dienen voor het uitvoeringsprogramma en waardevolle informatie opleveren over mogelijke problemen en naleefgedrag.

In bijlage 6 en 7 worden de verschillende toezichtsvormen en de basiswerkwijze voor de voorbereiding van een toezichtsbezoek, de feitelijke uitvoering en de rapportage van het toezichtbezoek beschreven.

Integraal toezicht omgevingsrecht

Gooise Meren streeft naar het invoeren van integraal toezicht, waarbij zoveel mogelijk tussen de verschillende toezichthouders wordt samengewerkt, waardoor het aantal contactmomenten met inwoners en bedrijven wordt beperkt. Integraal toezicht kan echter op verschillende manieren plaatsvinden, waarbij de vorm afhankelijk is van de complexiteit en context van de activiteit waarop het toezicht wordt gehouden. Niet elke taak leent zich namelijk voor een volledig integrale aanpak waarbij één toezichthouder op alle aspecten controleert. Zo kan het toezicht in de openbare ruimte eenvoudiger integraal worden uitgevoerd dan het toezicht bij complexe bedrijven. De eerste richt zich op relatief eenvoudig vast te stellen overtredingen, terwijl de tweede meer specialistische kennis vraagt van de toezichthouder en er dan al snel meerdere toezichthouders bij een controle betrokken moeten zijn. De meeste winst in vermindering van de toezichtslasten zit in het toezicht op de omgevingsvergunning, waarbij gelijktijdig meerdere handhavingstaakvelden betrokken zijn, zoals bouwen, brandpreventie, milieu en eventueel APV en bijzondere wetgeving. Dit vraagt om organiseren en afstemming. Dit is met name van belang bij meervoudige complexe omgevingsvergunningen waarbij de inzet van externe partners vereist is. Gooise Meren zal hier de komende jaren verder uitvoering aan geven.

Het integraal toezichtsmodel maakt onderscheid in drie niveaus van toezicht en is afhankelijk van de complexiteit van de wijze waarop toezicht wordt gehouden:

1. **Samen controleren:** gezamenlijk controles uitvoeren in het kader van bouwen, brandpreventie, milieu en andere regelgeving. Dit is vooral van belang in complexere situaties waar de relevante aandachtspunten vragen om meerdere specialismen voor een goede beoordeling van de situatie;
2. **Voor elkaar controleren:** integrale controle voor bouwen, brandpreventie, milieu en andere aspecten door één toezichthouder, vooral in relatief eenvoudige situaties waar geen bijzondere of specialistische kennis van de diverse vakgebieden vereist is;
3. **Voor elkaar signaleren:** facetcontrole door één toezichthouder, waarbij deze op hoofdpunten ook kijkt naar andere aspecten en bijzonderheden en deze meldt aan de betrokken collega's. Dit is vooral relevant in situaties waar een aspect om specialistische kennis vraagt en waar de overige aspecten op basis van meer algemene kennis en vaardigheden kunnen worden gecontroleerd. De collega die op de hoogte gesteld wordt kan natuurlijk vervolgens zelf altijd ook een controle uitvoeren naar aanleiding van het signaal dat hij ontvangen heeft als dat nodig wordt geacht.

Integraal wijkgericht toezicht

Om zo goed mogelijk in te kunnen spelen op de problemen die inwoners en bedrijven ervaren, zet Gooise Meren in op integraal wijkgericht of gebiedsgericht toezicht. Afhankelijk van de aard van de problematiek die uit de probleemanalyse volgt, wordt jaarlijks bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma bepaald in welke wijken en/of gebieden welke inzet benodigd is, hoeveel daarvan nodig is en welke thema's daarbij relevant zijn. Hierbij wordt samen gewerkt tussen de verschillende toezichthouders, zowel intern als extern, om de resultaten van de inzet zo effectief mogelijk te laten zijn. Dit is vooral relevant voor de Boa's.

8.3 Toezichtstrategie per VTH-taakveld

In bijlage 4 is de prioriteitenmatrix toezicht en handhaving opgenomen. Hieronder zal in het kort de toezichtstrategie per taakveld nader toegelicht worden.

Wabo/omgevingsrecht

Voor het toezicht op de realisatie van initiatieven, waarvoor een omgevingsvergunning is afgegeven, wordt voor de activiteit bouwen gebruik gemaakt van het landelijk toezichtsprotocol (ITP). Gooise Meren zal in 2017 dit protocol aanpassen aan de onderscheiden items uit de prioriteitenmatrix en dan ook bepalen in hoeverre het toezichtsniveau in het ITP overeenkomt hiermee. Het kan mogelijk zijn dat er een lager toezichtsniveau vastgesteld dient te worden. Er kunnen aspecten zijn die niet door de gemeente gecontroleerd gaan worden omdat deze geen prioriteit hebben. Het waterdicht zijn van een woning is toch met name een zaak tussen

opdrachtgever en aannemer. Er mag vanuit gegaan worden, ook al op grond van de eigen verantwoordelijkheid, dat de eigenaar van een woning dit zelf regelt. Aan de andere kant is het mogelijk dat het ITP aangepast wordt zodat er juist meer toezicht plaatsvindt op het gebied van duurzaamheid en energie, aangezien dit een speerpunt vormt in Gooise Meren.

Het toezicht op de realisatie van bouwwerken vormt voor het team bouwtoezicht de grootste taak. Daarnaast is uit de prioriteitenmatrix gebleken dat ook toezicht bij bestaande gebouwen aandacht verdient. Het gaat dan met name om gebouwen waar veel (kwetsbare) mensen verblijven. In het uitvoeringsprogramma zal hier ook aandacht voor zijn. Het zal dan met name gaan om thematisch toezicht, dat samen met de brandweer uitgevoerd zal worden.

Ook andere zaken zullen de nodige aandacht krijgen. Met de afdeling BORG zullen afspraken gemaakt worden voor de controles in het kader van omgevingsvergunningen kappen. Hetzelfde geldt voor inritvergunningen, maar dan met de afdeling ROB.

Brandveiligheid

Uit de risico-inventarisatie komt naar voren dat brandveiligheid een hoge prioriteit heeft. De brandweer stelt op basis van het landelijke Prevac-model, die eveneens een sterke risicobenadering heeft, zelf een lijst op met te controleren gebouwen en instellingen. In het jaarlijkse uitvoeringsprogramma zal het aantal voor dat jaar vastgestelde aantal controles worden opgenomen. In sommige gevallen zullen de controles samen met een toezichthouder uit het team bouwtoezicht worden uitgevoerd.

APV/evenementen

Het toezicht op bepalingen uit de APV, of naar aanleiding van verleende vergunningen en/of ontheffingen op grond van de APV, ligt bij de Boa's. In hun werkplan (zie hieronder) zal dit onderdeel speciaal worden opgenomen. Zeker als het gaat om zaken met een hoge prioriteit zal er tijd voor vrij gemaakt hiervoor worden. De APV-vergunningverleners zetten alle verleende vergunningen en ontheffingen door naar de Boa's zodat zij op de hoogte zijn. Zo nodig worden de Boa's gevraagd naar de handhaafbaarheid van eventuele vergunningvoorschriften. Verder speelt de samenwerking met politie en andere hulpdiensten een rol als het gaat om bijvoorbeeld verkeersbesluiten of besluiten die invloed kunnen hebben op het verkeer. Dat geldt des te meer voor grote evenementen.

Drank en Horecawet

Zoals reeds eerder is aangegeven worden de controles Drank- en Horecawet bij inrichtingen voor de hele regio uitgevoerd door toezichthouders van de gemeente Hilversum. Op grond van de prioriteitenmatrix, maar ook door zogenaamde hotspots te onderscheiden, wordt jaarlijks een controlelijst opgesteld met te bezoeken alcoholverstrekkpunten. Hotspots zijn plaatsen waarvan bekend is dat jongeren er proberen alcohol te kopen of er veel komen of waarvan bekend is dat het naleefgedrag slecht is. In het jaarlijkse uitvoeringsprogramma wordt het aantal controles en de soort controle opgenomen.

Wet kinderopvang (Wko)

De GGD Gooi en Vechtstreek voert de toezichtcontroles op voor de Wko. Met de GGD zullen afspraken gemaakt worden hoe de planning van deze controles verloopt, of dit in het uitvoeringsprogramma meegenomen moet worden en hoe de relatie met de gestelde prioriteiten in de matrix gelegd kan worden.

Boa's

Voor de Boa's wordt in het uitvoeringsprogramma eveneens een planning van activiteiten gemaakt, dat dienst doet als werkplan. In dit werkplan zal de prioritering terug te vinden zijn uit de matrix. De werkzaamheden van de Boa's lenen zich bij uitstek voor een gebiedsgerichte benadering, waarbij dan specifiek aandacht uit kan gaan naar de items die volgens de prioriteitenmatrix extra aandacht moeten krijgen. De Boa's verrichten daarnaast ook werkzaamheden ten aanzien van de controles op en het toezicht bij evenementen en andere APV-vergunningen en –ontheffingen. Ook zijn zij belast met het toezicht op kansspelautomaten en het hebben van een aanwezigheidsvergunning hiervoor.

Marktmeester

Het toezicht op een juist verloop op de markten ligt bij de marktmeester. Hij is verantwoordelijk voor een ordelijk verloop van de markt en dat men zich houdt aan de marktverordening. Hoe dit toezicht wordt ingevuld zal in 2017 nader ingevuld worden.

8.4 Handhavingstrategie

Indien toezicht niet leidt tot beëindiging van de overtreding is de gemeente in beginsel verplicht om hiertegen op te treden. Professionele handhaving kenmerkt zich onder andere door een consequente uitvoering. Handhaving kan zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk. Voor het laatste zijn de mogelijkheden beperkt: naast de politie kunnen alleen de Boa's strafrechtelijk optreden. Als zij dat doen, handelen zij echter niet in naam van het college van B&W maar doen zij dat namens het Openbaar Ministerie. Strafrechtelijk optreden zal, als het om andere werkvelden gaat dan de APV en de Wegenverkeerswet, veelal in samenwerking met externe partners als de politie moeten plaatsvinden. Onder handhaving zoals dat bedoeld is in dit beleidsplan wordt de bestuursrechtelijke handhaving verstaan: het afdwingen van normconform gedrag door de inzet van juridische/bestuursrechtelijke maatregelen zoals het opleggen van een last onder dwangsom, bestuursdwang, het intrekken van de vergunning, de bestuurlijke boete en de bestuurlijke strafbeschikking. Handhaving is een bevoegdheid. Dit betekent dat het college, of in sommige gevallen de burgemeester, ook kan afzien van handhaving. Vanwege capaciteitsgebrek moeten er keuzes gemaakt worden met betrekking tot de zaken die men wel en niet oppakt. In deze paragraaf worden de kaders geschetst op basis waarvan keuzes gemaakt kunnen worden.

In 2014 is de definitieve versie van de Landelijke Handhavingstrategie (LHS) vastgesteld. Deze strategie is opgesteld door IPO en het OM, in samenwerking met de VNG, de UvW, het ministerie van I&M, de Inspectie Leefomgeving en Transport, ISZW, politie en de vereniging van omgevingsdiensten. De LHS komt voort uit de wens van alle betrokken instanties om de organisatie en uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving te verbeteren en om een gelijk speelveld te creëren voor natuurlijke personen en rechtspersonen voor wie bepaalde voorschriften gelden. Een ander doel van de LHS is dat de samenleving ervan uit mag gaan dat handhavers zo optreden dat het rechtsgevoel wordt gerespecteerd en de leefomgeving veilig, schoon en gezond blijft. De LHS geeft hier inhoud aan door een kader te scheppen voor het passend interveniëren bij iedere bevinding. Een korte samenvatting van de LHS is weergegeven in bijlage 2.

Afhankelijk van de situatie kan op basis van de LHS weloverwogen gekozen worden welk instrument ingezet wordt. Om de strategie van sanctie-instrumenten te bepalen wordt in de LHS enerzijds naar het gedrag van de overtreder gekeken en anderzijds naar de ernst van de overtreding. Bewust gemaakte overtredingen met ernstige gevolgen worden zwaarder aangepakt, bijvoorbeeld met een mix van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke middelen. Bij de inzet van strafrechtelijke middelen is nauwe samenwerking met politie en Openbaar Ministerie vereist.

Gooise Meren onderschrijft de LHS en geeft hier op onderstaande wijze invulling aan. Op het gebied van het omgevingsrecht wordt het volgende stappenplan gevolgd:

1. Na constatering van de overtreding ontvangt betrokkene een waarschuwingsbrief waarin deze geïnformeerd wordt over de geconstateerde overtreding. Betrokkene krijgt de gelegenheid om binnen een bepaalde termijn de overtreding ongedaan te maken. Ook wordt aangekondigd dat als bij hercontrole blijkt dat de overtreding niet ongedaan is gemaakt, er bestuursrechtelijke maatregelen kunnen worden getroffen.
2. Indien bij hercontrole blijkt dat de overtreding niet of niet geheel ongedaan is gemaakt, ontvangt de betrokkene een voornemen tot het opleggen van een bestuursrechtelijk maatregel. Dat is meestal een last onder dwangsom. Betrokkene krijgt de mogelijkheid om ten aanzien van dit voornemen binnen een gestelde termijn een zienswijze in te dienen.
3. Indien na beoordeling van de zienswijze niet wordt afgezien van handhaving, en de overtreding voortduurt, wordt het besluit genomen tot het opleggen van een bestuursrechtelijke maatregel.

Dit stappenplan is het uitgangspunt bij reguliere situaties. Er zijn echter situaties waarbij hiervan kan worden afgeweken:

- Gevaar: bij acuut gevaar voor personen en/of de omgeving, is direct optreden noodzakelijk;
- Onherstelbare schade: indien onherstelbare schade plaatsvindt of dreigt plaats te vinden zal direct dan wel versneld optredende meest aangewezen werkwijze zijn;
- Ernstige hinder: in deze situatie wordt stap 1 overgeslagen om de overtreding snel ongedaan te laten maken;
- Herhaling van (vergelijkbare) overtredingen: indien optreden tegen een eerdere overtreding geen effect heeft gehad, kan bij herhaling van de overtreding gekozen worden voor een versnelde/direct aanpak. Het informeren van de betrokkene (stap 1) is in deze gevallen weinig zinvol omdat de eerdere waarschuwing niet tot het gewenste gedrag heeft geleid.

In een schema ziet dit er als volgt uit:

Stappenplan	Aantal stappen	Omschrijving stappen
Regulier	3	De 3 stappen zoals hierboven omschreven worden doorlopen.
Versneld	2	Stap 1 uit het reguliere stappenplan wordt overgeslagen. Bij de eerste constatering van de overtreding wordt stap 2 ingezet (nemen voorgenomen besluit).
Direct	1	Stap 1 en 2 uit het regulieren stappenplan worden overgeslagen. Bij de eerste constatering van de overtreding volgt direct stap 3 (nemen besluit).

Voor de hoogte van dwangsommen en de verleende begunstigingstermijn zal Gooise Meren een leidraad in de vorm van een beleidsregel opstellen, waarin deze per constatering zijn vastgelegd. Zoals in de vorige paragraaf (toezichtstrategie) al is aangegeven wordt in het geval van geconstateerde overtredingen door overheidsorganen, ook als dit de eigen gemeente is, niet afgeweken van bovenstaande handelwijze.

Voor een aantal beleidsvelden wordt een ander kader gevolgd. In het kader van de **Drank- en Horecawet** is regionaal een handhavingsstrategie en stappenplan opgesteld. Deze zijn door alle drie de burgemeesters van de voormalige gemeenten vastgesteld. Dit jaar zullen sanctiestrategie en stappenplan DHW, in het kader van de harmonisatie, opnieuw vastgesteld worden. Bij overtredingen zijn bestuurlijke boetes aan de orde die rechtstreeks voortvloeien uit het landelijke Besluit bestuurlijke boete Drank- en Horecawet. Ook voor de **Kinderopvang** geldt een andere strategie. Hiervoor gelden de regionale beleidsregels die ook door Gooise Meren worden onderschreven. Deze regels geven duidelijkheid over de wijze van handhaving aan ouders en houders van kindercentra, gastouderbureaus, voorzieningen voor gastouderopvang en peuterspeelzalen, nadat een inspectierapport van de GGD is ontvangen. Indien blijkt dat de kwaliteitseisen niet worden nageleefd, kan een handhavingstraject worden gestart waarvoor de gemeente een aantal handhavingsinstrumenten beschikbaar heeft. Deze kunnen bestaan uit het geven van een aanwijzing, een last onder dwangsom, een bestuurlijke boete, een exploitatieverbod of uitschrijving uit het LRKP. Ook deze strategie zal dit jaar opnieuw worden vastgesteld. Voor het beleidsveld **milieu** wordt, zoals reeds aangegeven, het beleidskader van de OF

Eigen gebouwen en inrichtingen en andere overheidsinstellingen

De gemeente heeft zelf ook gebouwen en activiteiten, waarvoor zij zelf op grond van wetgeving het bevoegd gezag is. Zo vallen gemeentelijke gebouwen zoals het gemeentehuis en de gemeentewerven onder het Activiteitenbesluit milieubeheer en moet de gemeente zelf ook in geval van bouwen en gebruik voldoen aan de regelgeving uit de Wabo en het Bouwbesluit (brandveiligheid). Ook bezit de gemeente diverse gebouwen, zoals scholen en buurtcentra, waar deze regelgeving van toepassing is en waar de gemeente verantwoordelijk is voor naleving ervan. Het kan soms lastig zijn omdat toezichthouders en handhavers met collega's te maken kunnen krijgen en het college in principe zich zelf aanschrijft om een overtreding ongedaan te maken.

Het uitgangspunt is echter dat de eigen instellingen, maar ook andere overheidsinstellingen die eventueel binnen Gooise Meren gevestigd zijn, op gelijke wijze behandeld worden als inwoners, bedrijven en instellingen. Dit niet in de laatste plaats vanwege de voorbeeldfunctie en de geloofwaardigheid die de gemeente heeft in dit

opzicht. Beheerders van gebouwen dienen de voorschriften na te leven en eventuele geconstateerde overtredingen zo spoedig mogelijk ongedaan te maken. De resultaten van het toezicht op eigen inrichtingen worden in het jaarverslag gerapporteerd.

8.5 Gedoogstrategie

Volgens inmiddels vaste jurisprudentie heeft een bevoegd gezag in principe de beginselplicht om te handhaven in het geval van overtredingen van wet- en regelgeving. Gedogen is het niet optreden tegen overtredingen door een orgaan dat tot zodanig optreden juridische gezien bevoegd is. Er wordt in dat geval bewust afgezien van het sanctioneren van overtredingen. Het uitgangspunt in Gooise Meren is dat er altijd handhavend opgetreden wordt. Echter, er kunnen altijd bijzondere situaties voorkomen. De praktijk is weerbarstig en zit vaak vol met onverwachte verrassingen. Er zijn situaties denkbaar waarbij een uitzondering verantwoord is en het inzetten van een handhavingstraject niet in alle redelijkheid kan plaatsvinden. Er zijn dan twee mogelijkheden, namelijk gedogen of afzien van handhaving.

- Afzien van handhaving volgt als uit de belangenafweging is gebleken dat handhaven zo onevenredig zwaar de belangen van de overtreder schaadt in verhouding tot het te beschermen belang, dat je niet meer mag handhaven. Indien wordt afgezien van handhaving wordt dit kenbaar gemaakt aan de overtreder middels een vrijwaringsbrief, die tevens in het (digitale) dossier wordt opgeslagen.
- Gedogen is aan de orde als ook het te beschermen belang zwaar weegt en er uiteindelijk wel handhavend mag en moet worden opgetreden. Hieronder kan ook het voorkomen van precedentwerking vallen. In dat geval wordt (tijdelijk) bewust afgezien van handhavend optreden en wordt het gedogen schriftelijk vastgelegd in een gedoogbeschikking.

Gooise Meren onderschrijft het in 1996 door de Minister van het toenmalige ministerie van VROM en het ministerie van V&W vastgestelde beleidskader "Grenzen aan gedogen" (TK 1996-1997, 25 085, nr. 2). Daar waar ruimte is voor een afweging volgt Gooise Meren dit kader. Volgens deze nota is grote terughoudendheid geboden bij gedogen en is dit slechts in uitzonderlijke gevallen aanvaardbaar. Dit betekent ook dat er nooit sprake kan zijn van passief gedogen maar dat dit altijd actief dient plaats te vinden. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeente bewust en schriftelijk besluit tot het (onder voorwaarden) niet handhavend optreden in situaties van een overgangssituatie of overmacht. Gedogen kan in uitzonderlijke gevallen en met een zorgvuldige belangenafweging, indien dit zoveel mogelijk in omvang en tijd beperkt wordt. In 2017 zal het gedoogbeleid van Gooise Meren vastgesteld worden.

Het is onmogelijk om op een zinvolle manier allerlei specifieke en concrete situaties te gaan omschrijven waarop het gedoogbeleid van toepassing kan zijn. Het is veel meer van belang om vast te leggen langs welke lijn, op een met rechtswaarborgen omklede wijze, naar het oordeel van het bestuur in sommige situaties gedogen kan plaatsvinden.

Uitgangspunt voor gedogen is het uitzonderlijke karakter en is alleen mogelijk als wordt voldaan aan een of (liefst) meerdere van de volgende voorwaarden:

1. De te gedogen activiteit is verantwoord uit het oogpunt van bescherming van de fysieke leefomgeving;
2. Er bestaat concreet zicht op legalisatie van de te gedogen activiteit;
3. Indien vooruitlopend op besluitvorming rond vergunningverlening wordt gedoogd, is een ontvankelijke vergunningaanvraag ingediend;
4. Er dient sprake te zijn van bijzondere omstandigheden die gedogen in het concrete geval rechtvaardigen.

Naast deze inhoudelijke criteria zijn er ook nog procedurele criteria waaraan moet worden voldaan in het geval er wordt gedoogd:

- gedogen dient schriftelijk en uitdrukkelijk te gebeuren en is een besluit in de zin van de Awb;
- gedogen moet zoveel mogelijk worden beperkt in omvang en/of in tijd;

- er moet een zorgvuldige, expliciete en kenbare belangenafweging (inspraak, publicatie, etc.) hebben plaatsgevonden;
- gedogen dient aan controle onderhevig te zijn;
- aan de gedoogbeschikking kunnen voorwaarden verbonden worden.

Indien mogelijk wordt in de beschikking aangegeven onder welke omstandigheden het besluit zal worden ingetrokken en alsnog handhavend opgetreden zal worden. Wanneer blijkt dat de voorwaarden die zijn opgenomen in de gedoogbeschikking niet worden nageleefd, dan moet deze worden ingetrokken en dient er handhavend te worden opgetreden om de overtreding te beëindigen.

CONCEPT

9 Samenwerking

Gooise Meren is voor de realisatie van haar doelen mede afhankelijk van andere organisaties. Dat kan zijn op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving maar ook op het gebied van advisering. Op het gebied van de Wabo worden diverse taken door andere partijen uitgevoerd en/of mee samengewerkt, maar niet alleen op dat gebied. Deze samenwerkingen zijn vaak gebaseerd op een opdrachtgever-opdrachtnemer relatie. De uitvoeringpartners hebben ook eigen wettelijke bevoegdheden en –taken. Samenwerking bestaat bij die taken voor een belangrijk deel uit signaaltoezicht, waarbij men elkaar attendeert op mogelijke overtredingen. Door regelmatig overleg en afstemming, zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau, wordt een goede relatie met deze samenwerkingspartners onderhouden. Afspraken over procedures en verantwoordelijkheden worden zo nodig vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten (DVO's). Zo is er een DVO met de OFGV en met de Brandweer Gooi en Vechtstreek. Met de gemeente Hilversum is er een samenwerkingsovereenkomst voor de controles DHW. In overleg met deze partners worden jaarlijkse werk- en uitvoeringsprogramma's opgesteld, zodat de gemeentelijke prioriteiten en doelen ook op de gebieden waar zij afhankelijk is van samenwerkingspartners gewaarborgd zijn.

9.1 Externe samenwerking

Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV)

Een deel van de Wabo-taken, namelijk het verlenen en wijzigen van milieuvergunningen, de toezichttaken bij inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer in Gooise Meren, de bodemtaken en het be- en afhandelen van milieuklachten en –meldingen wordt namens het college uitgevoerd door de OFGV. Verder heeft de OFGV een belangrijke adviserende taak op milieugebied. Dat geldt bijvoorbeeld voor geluidaspecten bij evenementen, diverse milieuaspecten bij aanvragen om bouwvergunningen, het vaststellen van nieuwe bestemmingsplannen, ruimtelijke plannen, externe veiligheid, toezicht bij slopen met asbest, etc. Tenminste vier keer per jaar vindt overleg plaats over de lopende zaken op het gebied van vergunningverlening en handhaving. Daarnaast is er regelmatig overleg met de accounthouders van de OFGV. Tenslotte is de wethouder met de portefeuille vergunningen en handhaving lid van het Dagelijks Bestuur van de OFGV. Ambtelijk is Gooise Meren vertegenwoordigd in het opdrachtgeversoverleg OFGV en nauw betrokken bij diverse andere overlegsgremia 's rond de OFGV. Gooise Meren heeft in het voorjaar van 2016 een verordening kwaliteitscriteria vastgesteld waarin is bepaald dat de OFGV voor wat betreft de taken die de gemeente bij haar heeft ondergebracht dient te voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1. De OFGV stelt, in overleg met Gooise Meren, jaarlijks een uitvoeringsprogramma op, evenals een jaarverslag.

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (NZKG)

Binnen het grondgebied van Gooise Meren (Naarden) bevindt zich het bedrijf Givaudin. Dit bedrijf is een zogenaamd BRZO-bedrijf (vallend onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen), waardoor dit valt onder het bevoegd gezag van de provincie Noord-Holland. Door wijzigingen in de bedrijfsvoering zal dit bedrijf in de nabije toekomst niet langer onder de BRZO vallen. De NZKG heeft hiertoe inmiddels een nieuwe aanvraag om milieuvergunning ontvangen. Zodra deze verleend is, valt het bedrijf niet langer onder het bevoegd gezag van de provincie maar onder de gemeente Gooise Meren. Dit betekent dat in de loop van 2017 Givaudin door de OFGV zal worden gecontroleerd op grond van de Wet milieubeheer. Hetzelfde gaat waarschijnlijk gelden voor het bedrijf Alfa Fry.

Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek

De Veiligheidsregio (te weten de regionale brandweerorganisatie Gooi en Vechtstreek, hierna: RBO) adviseert bij groter bouwaanvragen en ruimtelijke plannen voor wat betreft de brandveiligheidsaspecten. Ook adviseert de RBO bij vergunningen en meldingen ten aanzien van brandveilig gebruik. De gemeente verleent deze vergunningen en handelt de meldingen af. De RBO geeft een advies en bijbehorende voorschriften die in de vergunningen worden opgenomen. Daarnaast adviseert de RBO ook bij aanvragen in verband met grootschalige evenementen. Indien wordt afgeweken van het advies van de RBO wordt deze hiervan op de hoogte gesteld.

De RBO houdt ook toezicht op de regels rond brandveilig gebruik en adviseert de gemeente in het geval van handhaving. Bij overtreding van voorschriften verstuurt de RBO zelf een eerste waarschuwingsbrief, waarin een hersteltermijn gegeven wordt. Bij het niet ongedaan maken van de overtreding, en constatering hiervan door de RBO, start de gemeente op advies van de RBO een handhavingprocedure. Afspraken hierover vloeien voort uit de dienstverleningsovereenkomst, die in 2017 opnieuw vastgesteld zal worden. De RBO geeft ook veel aandacht aan preventie (project Brandveilig Leven), waardoor een accentverschuiving plaatsvindt van toezicht naar preventie.

Waternet

Met de inwerkingtreding van de Waterwet in 2009 is de gemeente het bevoegd gezag geworden voor de zogenaamde "indirecte lozingen". Dit zijn de wat grotere lozingen van bedrijven, die voorheen vielen onder de Wet verontreinigingen oppervlaktewater (Wvo)" en die aan de regelgeving hiervan moesten voldoen. Een indirecte lozing is een lozing die niet direct op het oppervlaktewater uitkomt, maar wordt geloosd via een bedrijfsriolering of ander tussenliggend (zuiverings)werk van een derde. Directe lozingen zijn lozingen die rechtstreeks door bedrijf, al dan niet na passage van een zuivering technisch werk van het bedrijf zelf, op het oppervlaktewater worden geloosd. In sommige gevallen, bijvoorbeeld bij directe lozingen op het oppervlaktewater, is een Watervergunning vereist. Vaak gaat het om bedrijfsmatige activiteiten. Waternet werkt dan samen met de OFGV op dit gebied. Dat geldt ook voor de toezichtcontroles. In overige gevallen adviseert Waternet de gemeente. Er is op het gemeentehuis een tweewekelijks spreekuur waarbij een medewerker van Waternet aanwezig is voor de beantwoording van vragen.

Provincie Noord-Holland

De provincie heeft verschillende rollen ten aanzien van Gooise Meren.

Bevoegd gezag Wet milieubeheer

In de eerste plaats is Noord-Holland het bevoegd gezag voor enkele inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer. Dat geldt voor het bovengenoemde bedrijf Givaudin en voor het bedrijf Alfa Fry. Het eerste bedrijf zal in 2017 onder het bevoegd gezag van de gemeente komen te vallen. Vanwege wijzigingen in de bedrijfsvoering zal dat naar alle waarschijnlijkheid in 2017 ook voor Alfa Fry gaan gelden. Dan blijft nog over dat Noord-Holland het bevoegd gezag blijft voor een voormalige vuilstortplaats in de voormalige kern Naarden, waaronder het huidige golfterrein, gelegen nabij de Rijksweg A6/Gooimeer.

Interbestuurlijk Toezicht (IBT)

Sinds oktober 2011 hebben de provincies een rol gekregen in het kader van het interbestuurlijk toezicht op de uitvoering van medebewindstaken. Voorheen werd deze rol uitgevoerd door de Inspectie Leefomgeving & Transport (ILT) en daarvoor door de VROM-Inspectie. Primair heeft de gemeenteraad de taak het college te controleren op het juist uitvoeren van haar taken op het gebied van het omgevingsrecht. Dit wordt horizontaal toezicht genoemd. De provincie voert in principe haar taak in het kader van het verticale toezicht om die reden terughoudend uit. De provincie heeft in een verordening vastgelegd welke gegevens gemeenten aan de provincie moet overleggen. Verder is de provincie op grond van paragraaf 5.2 van de Wabo verantwoordelijk voor de coördinatie tussen alle organisaties in de provincie die zich bezig houden met omgevingsrecht. Hiertoe dienen zij een of meerdere overlegorganen in te stellen. Tenslotte is de provincie op grond van dezelfde paragraaf in de Wabo de wettelijk regisseur kwaliteitseisen en ziet zij erop toe dat hieraan voldaan wordt.

Naast deze rollen is de provincie, net als Gooise Meren, mede-eigenaar en opdrachtgever van de OFGV en in die rol een partner van de gemeente.

Politie en Openbaar Ministerie

Naast een bestuursrechtelijke aanpak van overtredingen van de Wabo kan een strafrechtelijk optreden gewenst zijn en daardoor bijdragen aan een betere naleving. Gooise Meren beschikt over een aantal Boa's, die bevoegd zijn om strafrechtelijk op te treden. Opgemerkt moet worden dat Boa's weliswaar in dienst zijn van de gemeente maar dat zij, als zij strafrechtelijk optreden, dat doen onder de verantwoordelijkheid en uit naam van het Openbaar Ministerie. Strafrechtelijk optreden vindt vooral plaats ten aanzien van milieuovertredingen. Gooise Meren heeft een samenwerkingsovereenkomst bestuurlijke strafbeschikking milieu ondertekend met de OFGV. De Boa's van de OFGV kunnen daardoor strafrechtelijk optreden ten aanzien van milieuovertredingen. De eigen Boa's treden, naast de Wegenverkeerswet, strafrechtelijk op ten aanzien van openbare orde feiten op

grond van de APV. Er is jaarlijks overleg met het CJIB over de uitwisseling van gegevens hierover. Daarnaast is er een jaarlijkse bijeenkomst met werkgevers van Boa's in de politieregio Midden-Nederland, georganiseerd door de politie.

In het driehoeksoverleg vindt ook zeer regelmatig overleg plaats tussen politie, brandweer, de officier van Justitie en burgemeester. Het zwaartepunt van dit overleg is openbare orde en veiligheid. Specifieke handhavingsproblemen kunnen worden ingebracht, met name wanneer een strafrechtelijke aanpak gewenst is.

De politie-eenheid Midden-Nederland heeft ook agenten die zich vooral met milieufeiten bezig houden. Echter, deze activiteiten richten zich met name op de zware milieucriminaliteit, bijvoorbeeld ten aanzien van illegale grondstromen. Als dat nodig is vindt er overleg plaats tussen politie en Boa's of andere medewerkers van Gooise Meren. Dit gebeurt bijvoorbeeld ook op het gebied van de Drank- en Horecawet en met name voor wat betreft advisering bij vergunningverlening van de Drank en Horecawet. De OFGV onderhoudt zelf het contact met de politie als het gaat om milieufeiten.

Gemeente Hilversum

Alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek hebben in een samenwerkingsovereenkomst vastgelegd dat de controles in het kader van de Drank- en Horecawet uitgevoerd worden door hiervoor gespecialiseerde toezichthouders van de gemeente Hilversum. Jaarlijks wordt een lijst opgesteld van te bezoeken alcoholverstrekkpunten. De toezichthouder stelt naar aanleiding van een controle een rapport op en stuurt dit naar de gemeente. De jurist van de gemeente handelt, in het geval van een overtreding, verder de handhavingsprocedure af op grond van het stappenplan handhaving Drank- en Horecawet. Tenminste vier keer per jaar vindt er een stuurgroep overleg plaats waarbij vertegenwoordigers van alle gemeenten aanwezig zijn.

GGD en GHOR Gooi en Vechtstreek

De GGD is een belangrijke samenwerkingspartner op het gebied van de kinderopvang. Wettelijk is bepaald dat de directeur van de regionale GGD toezichthouder is. De feitelijke handhaving in het geval van overtredingen wordt uitgevoerd door de gemeente. Hierdoor ontstaat een belangrijke samenwerkingsrelatie. De GHOR tenslotte is een belangrijke partner als het gaat om advisering bij grote evenementen.

Samenwerking met andere gemeenten

Zowel op formele als informele wijze wordt samengewerkt binnen de regio op diverse gebieden. Zo is bijvoorbeeld het preventie- en handhavingsplan op grond van de Drank- en Horecawet in regionaal verband opgesteld. Dat geldt ook voor de sanctiestrategie en het stappenplan handhaving van deze wet. De beleidsregels rond handhaving Wet op de Kinderopvang wordt ook regionaal opgesteld. Dit zijn slechts voorbeelden van de regionale samenwerking. De komende tijd zal deze samenwerking ook op het gebied van het omgevingsrecht verder gezocht worden. Dit is onder andere nodig om te kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria VTH, die momenteel nog in gebreke blijven.

9.2 Interne samenwerking

De vergunningverlenende en toezichthoudende taken worden uitgevoerd binnen de afdeling VTH, afgezien van een klein aantal taken. Zo zijn de adviseurs in het kader van kapvergunningen werkzaam bij de afdeling BORG. Dat geldt ook voor de marktmeester. Met deze toezichthouders wordt nauw contact onderhouden. Een aantal kleinere ontheffingen en vergunningen voor de APV worden in behandeling genomen en verstrekt door het Klant Contact Centrum (KCC). Ook met deze afdeling vindt regelmatig overleg plaats, zowel ten aanzien van lopende zaken als over meer beleidsmatige aspecten. Voor het overige worden er, voor wat betreft de uitvoering van de Wabo-taken, ook ondersteunende taken uitgevoerd door andere afdelingen. Daarbij moet gedacht worden aan financiële diensten (legesheffing, invordering verbeurde dwangsommen), juridische diensten (Wob-verzoeken, commissie voor de bezwaarschriften) en administratieve diensten (postregistratie) en automatisering. Tenslotte vindt er met de afdeling ROB wekelijks overleg plaats om bouwplannen te bespreken.

Op bestuurlijk niveau vindt wekelijks een portefeuillehouderoverleg plaats met de ambtelijke organisatie. De afdeling VTH is daarbij vertegenwoordigd door het afdelingshoofd en de beleidsadviseur. In deze overleggen komen zo nodig ook individuele vergunningen en handhavingszaken aan de orde. Ook wordt de voortgang van het jaarprogramma besproken en ontwikkelingen op het gebied van het omgevingsrecht en de OFGV en worden bestuurlijk gevoelige zaken hier besproken.

CONCEPT

10 Programmering, monitoring en evaluatie

In paragraaf 2.4 is de beleidscyclus besproken, waarbij ook is aangegeven dat op grond van deze beleidsnota een jaarlijks uitvoeringsprogramma op- en vastgesteld zal worden. Gooise Meren wil een lerende organisatie zijn en vanuit dat principe zal regelmatig moeten worden terug gekeken naar zaken als de effectiviteit van het beleid in de praktijk en de mate waarin de doelen bereikt zijn. Ook dient het gemeentebestuur door middel van verslaglegging op de hoogte gesteld te worden van de resultaten van de inspanningen op het gebied van VTH. Dit vereist programmering, monitoring en evaluatie.

10.1 Programmering

De in deze beleidsnota geformuleerde strategische doelen, prioriteiten en operationele doelen vormen het kader van de programmering van de VTH-taken van Gooise Meren. De programmering is uitgewerkt in het jaarlijkse op te stellen uitvoeringsprogramma VTH, dat bestuurlijk wordt vastgesteld. Dit programma komt tot stand in samenwerking met de samenwerkingspartners. In het uitvoeringsprogramma wordt aangegeven welke activiteiten in het betreffende uitvoeringsjaar worden uitgevoerd. De OFGV stelt in samenwerking met de afdeling VTH ieder jaar een uitvoeringsprogramma op voor de milieutaken die zij namens Gooise Meren uitvoert. Ook dit programma wordt door het college vastgesteld. Voor de Boa's wordt een jaarwerkplan opgesteld dat een onderdeel vormt van het uitvoeringsprogramma. Met Hilversum wordt een jaarlijkse lijst opgesteld met te bezoeken alcoholverstrekkpunten.

Aan de hand van de doelen en budgetten uit de programmabegroting, de omgevingsanalyse, de prioriteitenstelling en het naleefgedrag wordt het jaarlijkse uitvoeringsprogramma VTH opgesteld. Daarbij wordt zoveel mogelijk aangegeven wat de verwachte productie is in termen van aantal te verlenen vergunningen, ontheffingen en meldingen, uit te voeren controles en binnengekomen en afgehandelde meldingen en klachten. In het uitvoeringsprogramma wordt ook rekening gehouden met de organisatorische en financiële mogelijkheden en de bestuurlijke ambitie.

In het uitvoeringsprogramma VTH worden de volgende elementen opgenomen:

- Een inschatting van het soort en aantal vergunningen, ontheffingen en meldingen;
- De voorgenomen uit te voeren toezichts- en handhavingsactiviteiten voor dat jaar;
- De te realiseren productie in termen van controlebezoeken en handhavingsacties;
- De relatie met de gestelde ambities, doelen en prioriteiten in dit beleidsplan.

Het bovenstaande geldt voor alle werkvelden VTH zoals die in dit beleidsplan zijn besproken.

10.2 Monitoring

Om te kunnen beoordelen of de beleidsdoelstellingen en de geplande werkzaamheden uit het uitvoeringsprogramma gehaald en uitgevoerd zijn, is het belangrijk dat de activiteiten geregistreerd worden. Monitoring is het stelselmatig en systematisch verzamelen, bewerken en verstrekken van gegevens om na te gaan of en in hoeverre het gevoerde beleid slaagt en of de gestelde doel- en taakstellingen behaald zijn of gaan worden. Om verantwoording te kunnen afleggen over de inspanningen en resultaten zijn verschillende gegevens nodig. Deze gegevens moeten periodiek opvraagbaar zijn voor zowel managementdoeleinden (voortgang van de uitvoering) als voor periodieke verantwoording naar het college en de gemeenteraad.

Bij de registratie van werkzaamheden wordt van verschillende systemen gebruik gemaakt. Allereerst is er het brede zaaksysteem Mozard dat in Gooise Meren gebruikt wordt. Als het gaat om activiteiten op Wabo-gebied (omgevingsvergunningen activiteit bouwen, slopen, kappen, in- en uitrit, etc.) wordt gebruik gemaakt van

Squit XO. Zowel de vergunningverleners als de toezichthouders registreren hierin alles. De vergunningprocedure wordt hierin in zijn geheel doorlopen, compleet met alle documenten. De toezichthouders maken bij hun toezichtcontroles gebruik van een tablet waardoor zij alle informatie over een vergunning kunnen uploaden en hun bevindingen registreren. Dit wordt tenslotte weer in Squit XO geregistreerd. Squit XO en Mozard kennen een koppeling waardoor informatie over een vergunning ook in Mozard is terug te vinden.

Het proces rond de Drank- en Horecawet zal worden ingericht in Mozard door middel van een zogenaamde objectregistratie. Dit betekent dat alle informatie (vergunning, leidinggevend, controles, handhaving, etc.) gekoppeld zal worden aan de inrichting. Uiteindelijk moet het hierdoor ook mogelijk worden om managementinformatie te vergaren ten behoeve van het jaarverslag. Als het gaat om toezichtcontroles verzorgt de gemeente Hilversum ieder kwartaal een overzicht van de uitgevoerde controles en de bevindingen. Na afsluiting van het jaar resulteert dit in een jaaroverzicht, dat opgenomen zal worden in het jaarverslag VTH. Vergunningen en ontheffingen in het kader van de APV (evenementen en andere vergunningen) worden eveneens geregistreerd in Mozard.

De gegevens rond kinderopvang worden geregistreerd in een landelijk systeem, dat geraadpleegd wordt door de gemeente. De GGD rapporteert haar bevindingen in het kader van toezicht aan de gemeente. Dit resulteert in een separaat jaarverslag, dat toegevoegd zal worden aan het jaarverslag VTH.

De Boa's verwerken de gegevens van de uitgeschreven strafbeschikkingen in de transactiemodule van het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB). Het CJIB verstrekt jaarlijks een overzicht van de strafbeschikkingen en processen verbaal die door de gemeentelijke Boa's zijn uitgevaardigd. Daarnaast registreren de Boa's hun werkzaamheden en bevindingen in het Boa registratiesysteem (BRS), waaruit jaarlijks een rapportage wordt samengesteld. Daarnaast werken de Boa's voor wat betreft parkeerfeiten met het softwarepakket BySpye. In dit systeem is het mogelijk om ieder moment van de dag tot op straatniveau inzicht te krijgen in het toezicht rond parkeren in Gooise Meren.

De OFGV tenslotte stelt ieder jaar een jaarverslag op dat gebaseerd is op het uitvoeringsprogramma. Dit jaarverslag wordt ter vaststelling naar het college gestuurd en wordt vervolgens, samen met het jaarverslag VTH, ter kennisname voorgelegd aan de gemeenteraad.

10.3 Evaluatie

Met een goede verantwoording over de uitvoering van de activiteiten kan zowel de effectiviteit als de efficiëntie van de uitgevoerde taken worden beoordeeld en kan zo nodig tijd worden bijgestuurd. Jaarlijks wordt door het college verantwoording afgelegd over de uitvoering van de VTH-taken en het behalen van de doelstellingen. Deze verantwoording vindt plaats door het vaststellen van het jaarverslag VTH. In dit verslag wordt gerapporteerd over de in het uitvoeringsprogramma geplande en werkelijk uitgevoerde activiteiten. Ook wordt in dit verslag het in deze opgenomen beleid geëvalueerd, waarbij met name beoordeeld wordt in hoeverre de uitgevoerde activiteiten hebben bijgedragen aan het realiseren van de doelstellingen. Hiermee wordt de beleidscyclus van de BIG8 gesloten. Het jaarverslag VTH wordt ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad. Dit is in lijn met de structuur van de horizontale verantwoording die door de rijksoverheid wordt nagestreefd. Daarnaast wordt het jaarverslag aan de interne en externe partners ter kennisname aangeboden. Het jaarverslag wordt tenslotte ook nog doorgestuurd naar de provincie Noord-Holland in het kader van het IBT.

Bijlagen

- Bijlage 1: Toekomstige en andere (landelijke) ontwikkelingen
- Bijlage 2: Korte samenvatting Landelijke Handhavingsstrategie
- Bijlage 3: Prioriteitenmatrix vergunningverlening
- Bijlage 4: Prioriteitenmatrix toezicht en handhaving
- Bijlage 5: Toelichting prioriteitenmatrixen
- Bijlage 6: Vormen van toezicht
- Bijlage 7: Basiswerkwijze toezicht

CONCEPT

Bijlage 1: Toekomstige en andere (wettelijke) ontwikkelingen

Omgevingswet

De Omgevingswet en bijbehorende uitvoeringsregelgeving (AMvB's en Ministeriele Regelingen) is onderdeel van een vergaande stelselherziening van alle regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving. De wet bundelt en vereenvoudigt regels op het gebied van het omgevingsrecht. Het doel is onder meer ruimte voor maatwerk en minder regels. Dat spreekt ook uit het wetsvoorstel: van 26 wetten naar één wet en van 120 AMvB's naar nog maar 4 AMvB's. De Omgevingswet vervangt de Wabo volledig en zal daarnaast grote delen van onder andere de Woningwet en de Wet milieubeheer vervangen. De ruimtelijke visies worden minder versnipperd: zowel Rijk als provincie mogen ieder maximaal één omgevingsvisie vaststellen. Ook gemeenten komen voor een enorme taak te staan: alle lokale regelingen met betrekking tot de fysieke leefomgeving, waaronder de bestemmingsplannen en (delen van) verordeningen dienen te worden omgevormd tot één omgevingsplan. De wet is op 16 maart 2016 door de Eerste Kamer aangenomen, maar kan pas in werking treden als ook de uitvoeringsregelingen zijn vastgesteld. De AMvB's hebben inmiddels ter consultatie gelegen, evenals de invoeringswet. De voorziene inwerkingtreding staat nu gepland voor 2019.

Samen met IPO, VNG en UvW stelt het kabinet nog een implementatieprogramma op. De stelselherziening is zeer complex. Het is niet alleen een grote wetswijziging, maar vraagt ook een cultuuromslag in denken en werken. De grootste impact van de Omgevingswet komt voort uit de vergroting van de flexibiliteit en afwegingsruimte, meer algemene regels en een meer integrale benadering van de leefomgeving. Dit zal een groot beroep doen op de werkwijze van gemeenten. Het vraagt van medewerkers om met de initiatiefnemer mee te denken en in samenspraak met burgers en bedrijven oplossingen te bedenken. Dat zijn overigens zaken die ook in dit beleidsplan reeds opgenomen zijn. In die zin anticipeert dit plan op de nieuwe regelgeving. Het vraagt van bestuurders om de afwegingsruimte die de Omgevingswet biedt in te vullen. Hierin zal ook aan de gemeenteraad om richtinggevende uitspraken gevraagd moeten worden.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb): private kwaliteitsborging

Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft een wetsvoorstel ingediend bij de Tweede Kamer dat ziet op een nieuw stelsel voor het bouwtoezicht in Nederland. Private kwaliteitsborging is een stelsel van kwaliteitseisen en –procedures waarmee marktpartijen aantoonbaar garanderen dat het te realiseren bouwplan bij oplevering een bepaald kwaliteitsniveau heeft. Dit kwaliteitsniveau is gerelateerd aan de bouwtechnische voorschriften van het Bouwbesluit 2012. Dit betekent een andere rol voor het bouw- en woningtoezicht. Kern van de wet is dat bouwpartners in de toekomst hun kwaliteitsborging zelf moeten regelen. Het bevoegd gezag, de gemeente dus, kijkt naar aspecten van welstand, ruimtelijke ordening en de veiligheid van derden. Private partijen zorgen zelf voor het voldoen aan de technische eisen uit het Bouwbesluit. De initiatiefnemer dient een aanvraag voor een bouwvergunning in met een bijbehorende gecertificeerde bouwplantoets. Het toezicht vindt vervolgens eveneens door private (gecertificeerde) partijen plaats. Met een certificaat wordt gegarandeerd dat het bouwwerk conform de kwaliteitseisen is gebouwd. De gemeente beoordeelt het certificaat en geeft vervolgens toestemming het gebouw in gebruik te nemen.

Voor de invoering van de wet is een fasering gepland, waarbij 3 risicoklassen van bouwen worden onderscheiden, variërend van licht tot zwaar risicovolle bouwwerken. In de eerste fase zal privatisering beperkt zijn tot de lichtste risicoklasse, waarna invoering voor de overige risicoklassen gefaseerd zal plaatsvinden. De invoeringsdatum is nog onduidelijk. Het Wetsvoorstel ligt momenteel bij de Tweede Kamer ter besluitvorming. De minister streeft ernaar de wet in werking te laten treden voor de Omgevingswet.

Zoals gezegd is ook hier de impact voor de gemeentelijke taakuitvoering groot:

- bouwplantoetsing is beperkt tot lokale regels (welstand, bestemmingsplan) en de controle of de technisch gecertificeerde toets voldoet aan de gestelde regels;
- het bouwtoezicht wordt beperkt naar bestaande bouwwerken, monumenten en op slopen, klachtenbehandeling en het bouwen zonder vergunning of strijdig gebruik;
- de impact op legesinkomsten omdat er niet meer technisch getoetst mag worden. Voor dit onderdeel zullen de leges verlaagd moeten worden.

De nieuwe wet kan ook van invloed zijn op de formatie. In 2017 zal binnen Gooise Meren een onderzoek hiernaar gedaan worden.

Andere ontwikkelingen

Een aantal andere zaken hebben ook invloed op de werkzaamheden die nu en in de nabije toekomst uitgevoerd moeten worden. Deze zullen in de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's benoemd worden. Het is echter goed om deze reeds hier te benoemen.

Wet VTH

De Wet VTH is reeds in april 2016 in werking getreden. Op grond hiervan worden Wabo, Bor en Mor aangepast. De wet maakt in ieder geval verplicht dat een aantal milieutaken verplicht wordt ondergebracht bij een omgevingsdienst. Ook dienen gemeenten voor de taken die daar zijn ondergebracht in samenwerking met de andere partners een verordening op te stellen over de kwaliteit van uitvoering van die taken. Gooise Meren heeft alle milieutaken bij de OFGV ondergebracht en de verordening omtrent de kwaliteitscriteria reeds vastgesteld. Ook ten aanzien van de eigen taken op het gebied van het omgevingsrecht dient de gemeente een kwaliteitsniveau in een verordening vast te stellen. Gooise Meren zal deze verordening vaststellen, waarbij wordt aangesloten bij de kwaliteitscriteria 2.1. Voor een aantal criteria zal gelden dat hier gemotiveerd van afgeweken wordt.

Asbestverwijderingsbesluit 2005

Per 1 januari 2024 geldt een algemeen verbod op asbestdaken in Nederland. Dit betekent dat op dat moment alle asbestdaken op gebouwen verwijderd moeten zijn. Dit houdt onder andere verband met de verwerking van daken, waardoor asbestdeeltjes vrij kunnen komen. Gebouweigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor het verwijderen van asbestdaken op hun gebouwen. Naar schatting gaat het in Nederland om 123 miljoen vierkante kilometer aan asbestdakoppervlak. Een deel hiervan (een vijfde) is inmiddels, met allerlei subsidies, verwijderd. Een groot deel is geplaatst op schuren en daken in de agrarische sector. Belangenorganisatie TLO heeft dit inmiddels uitgebreid gecommuniceerd in haar sector. Echter, asbestdaken zijn ook terug te vinden op daken van woningen en schuren in de private sector, zoals woningbouwverenigingen, bedrijven en particulieren. Gooise Meren heeft geen inventarisatie van de asbestdaken binnen de gemeentegrenzen. In 2017 zal allereerst gestart worden met een communicatietraject: in artikelen in de huis-aan-huisbladen zal aandacht gevraagd worden voor dit onderwerp en zal men erop gewezen worden dat asbestdaken uiterlijk 1 januari 2024 verwijderd dienen te zijn. Tegelijkertijd zal gestart worden met een inventarisatie van asbestdaken. In de handhavingsestafette van september 2016 is hiermee een voorzichtige start gemaakt, in samenwerking met de OFGV. Aangezien de gemeente belast is met het toezicht op verwijdering en de verplichting per 1 januari 2024 gaat het hier om een vraagstuk dat alle gemeenten raakt. Gooise Meren zal daarom de samenwerking met andere gemeenten en de OFGV zoeken in de aanpak hiervan.

Wijzigingen Bouwbesluit 2012

Naar aanleiding van een incident in Leeuwarden in 2011 waarbij een zogenoemde galerij van een flat is ingestort vanwege constructieve onvolkomenheden is in 2015 het Bouwbesluit aangepast. Uit onderzoek bleek dat de oorzaak een fout in de toegepaste constructie te zijn. Ook kan de bewapening gecorrodeerd zijn, onder andere door het gebruik van strooizout op de galerijen. Om te voorkomen dat eenzelfde incident ook elders voorkomt is in het Bouwbesluit de verplichting opgenomen voor eigenaren van galerijflats gebouwd voor 1974 een onderzoek te laten uitvoeren naar de sterkte van de galerijvloeren. Dit onderzoek moet voor 1 juli 2017 uitgevoerd worden en de rapportage dient ter beoordeling te worden voorgelegd aan de gemeente. Hoewel het een eigen verantwoordelijkheid is voor eigenaren dat dit onderzoek tijdig wordt uitgevoerd heeft Gooise Meren inmiddels de galerijflats die hieronder vallen binnen de eigen gemeentegrenzen in kaart gebracht. De eigenaren zijn vervolgens per brief geïnformeerd om tijdig dit onderzoek uit te laten voeren en de rapportage hiervan aan de gemeente voor te leggen. Ook is in de brief aangegeven worden dat bij het niet tijdig voorleggen van het rapport handhavend opgetreden zal worden.

Eveneens naar aanleiding van een incident, namelijk het omlaag vallen van een luidsprekerbox in een zwembad in Tilburg waarbij een peuter om het leven kwam in 2011, is het Bouwbesluit aangepast. Zwembadeigenaren zijn opgedragen om voor 1 januari 2017 alle constructies met roestvrijstaal in hun zwembad te laten onderzoeken op corrosie. In Gooise Meren gaat het om twee zwembaden die hiervoor in aanmerking komen

(De Lunet in Naarden en de Zandzee in Bussum). De rapportage van het onderzoek dient ter beoordeling aan het bevoegd gezag, de gemeente, voorgelegd te worden. De betreffende zwembaden zijn op de hoogte gesteld van deze verplichting en hebben inmiddels een dergelijk onderzoek laten uitvoeren. De gemeente zal na ontvangst van de rapporten deze beoordelen.

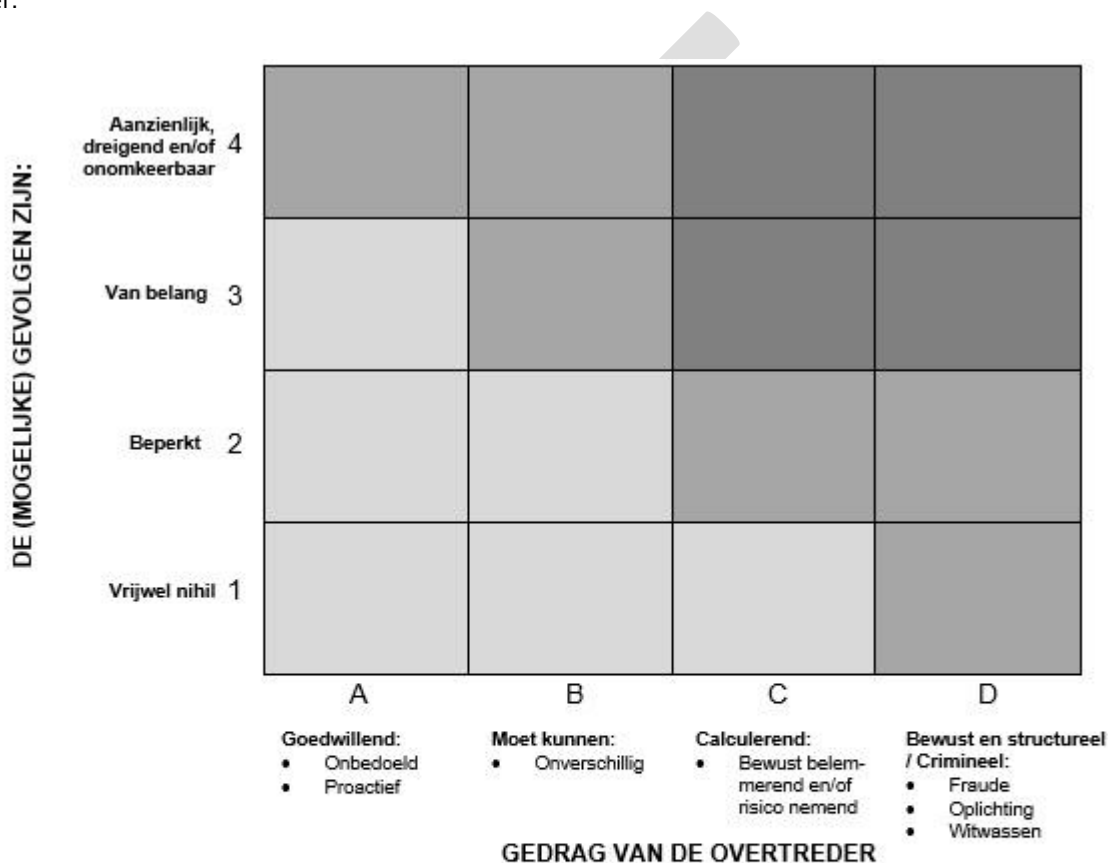
CONCEPT

Bijlage 2: Korte samenvatting Landelijke Handhavingsstrategie (LHS)

Als er een overtreding wordt geconstateerd, dan wordt uitvoering gegeven aan het 5-stappenplan, dat in landelijk verband is opgesteld (handhavingsstrategie):

Stap 1: positioneren bevindingen in de interventiematrix.

De handhaver bepaalt ten eerste in welk segment van de in de hieronder opgenomen figuur opgenomen interventiematrix hij de bevinding positioneert door: het beoordelen van de gevolgen van de bevinding voor milieu, natuur, water, veiligheid, gezondheid en/of maatschappelijke relevantie en het typeren van de overtreder.

Legenda

	Lichte segmenten. Bestuursrechtelijk optreden is aangewezen.
	Middensegmenten. Bestuursrechtelijk, bestuursrechtelijk én strafrechtelijk of strafrechtelijk optreden is aangewezen. Strafrechtelijk optreden komt vooral in beeld, naarmate er (meer) verzwarende aspecten zijn (zoals 'verkregen financieel voordeel').
	Zware segmenten. Strafrechtelijk optreden is in elk geval aangewezen, terwijl in veel gevallen ook bestuursrechtelijk optreden is aangewezen.

Bij de typering van de overtreder kijkt de handhaver dus verder dan de bevinding op zich en neemt hij diens gedrag en toezicht- en handhaving historie mee in beschouwing. Als de handhaver niet in staat is om de overtreder te typeren, dan is typering B (onverschillig/reactief) het vertrekpunt. De handhaver bepaalt tot slot of er sprake is van verzachtende of verzwarende argumenten. Bij verzachtende argumenten wordt de in de interventiematrix gepositioneerde bevinding één segment naar links en vervolgens één segment naar onder verplaatst. Bij verzwarende argumenten, waaronder

recidive, is de verplaatsing één segment naar rechts en vervolgens één segment naar boven. Als er meer verzachtende of verzwarende argumenten zijn, levert dit toch maar één verplaatsing op. Als legalisatie van de bevinding mogelijk is, is dat de aangewezen weg gelet op de hieruit voortvloeiende rechtszekerheid voor alle betrokkenen. Dit laat het toepassen van de landelijke handhavingstrategie en de interventiematrix onverlet, omdat er maatregelen nodig kunnen zijn om de overtreding te beëindigen en de gevolgen te beperken of weg te nemen. Bij het toepassen van de interventiematrix is de mogelijkheid van legalisatie een verzachtende omstandigheid. Er kunnen tot slot omstandigheden zijn om bij een bevinding van handhaven af te zien op basis van een vastgestelde gedoogstrategie. Onder gedogen wordt verstaan het expliciete besluit van een bestuursorgaan om tegen een bepaalde overtreding niet handhavend op te treden. De nota 'Gedogen in Nederland' bevat het landelijke kader voor gedogen: een gedoogsituatie is van tijdelijke aard doordat het handelen binnen afzienbare tijd ophoudt dan wel doordat waarschijnlijk een vergunning zal worden verleend. Ingeval tot gedogen wordt besloten dient het landelijke kader voor gedogen onverkort te worden gevolgd. Gedogen laat eventuele strafvervolgning door het OM overigens onverlet.

Stap 2: Bepalen verzwarende aspecten

De handhaver bepaalt of er verzwarende aspecten zijn die moeten worden betrokken bij de afweging om het bestuurs- en/of strafrecht toe te passen. Hoe meer verzwarende aspecten, des te groter de reden om naast bestuursrechtelijk ook strafrechtelijk te handhaven. Vooral voor bevindingen die na stap 1 in de middensegmenten van de interventiematrix zijn gepositioneerd (A₄, B₃, B₄, C₂ en D₂), kunnen de verzwarende aspecten reden zijn om naast bestuursrechtelijk ook strafrechtelijk op te treden. De volgende verzwarende aspecten worden afgewogen:

1. Verkregen financieel voordeel (winst of besparing). De overtreder heeft door zijn handelen financieel voordeel behaald of financieel voordeel halen was het doel.
2. Status verdachte / voorbeeldfunctie. De overtreder is: een regionaal of landelijk maatschappelijk aansprekende of bekende (rechts)persoon, een overheid, een toonaangevend brancheonderdeel, een certificerende instelling, een persoon die een openbaar ambt bekleedt, de eigen organisatie.
3. Financiële sanctie heeft vermoedelijk geen effect. Een bestuurlijke boete kan waarschijnlijk niet geïnd worden of is waarschijnlijk door de overtreder als (bedrijfs)kosten ingecalculeerd.
4. Combinatie met andere relevante delicten. Andere handelingen zijn gepleegd ter verhulling van de feiten, zoals valsheid in geschrift, corruptie of witwassen.
5. Medewerking van deskundige derden. De overtreder is bij zijn handelen ondersteund door deskundige derden, zoals vergunningverlenende of certificerende instellingen, keuringsinstanties en brancheorganisaties. De handhaver moet onderbouwen op grond van welke aanwijzingen hij het vermoeden heeft dat de deskundige derde op de hoogte was en/of medewerking heeft verleend aan de geconstateerde bevinding(en).
6. Normbevestiging. Bij dit aspect geldt dat het doel van de handhaving ligt in het onder de aandacht brengen van het belang van een bepaalde norm bij de branche of bij het bredere publiek. Strafrechtelijke handhaving vindt mede plaats in het kader van normhandhaving of normbevestiging met het oog op grotere achterliggende te beschermen rechtsbelangen. Hierbij speelt de openbaarheid van het strafproces een grote rol. Als in het openbaar, door middel van een onderzoek ter terechtzitting of de publicatie van een persbericht bij een transactie of strafbeschikking, verantwoording wordt afgelegd van gepleegde strafbare feiten krijgt de normhandhaving of normbevestiging het juiste effect.
7. Waarheidsvinding. Soms kan strafrechtelijk optreden met toepassing van opsporingsbevoegdheden met het oog op de strafrechtelijke waarheidsvinding en afdoening aangewezen zijn. Bijvoorbeeld als een controle of inspectie aanwijzingen aan het licht brengt dat er meer aan de hand is, maar de bestuursrechtelijke instrumenten ontoereikend zijn om de waarheid aan het licht te brengen.

Stap 3: Bepalen of overleg van het bestuur met politie en OM, dan wel van politie en OM met het bestuur, over de toepassing van het bestuurs- en/of strafrecht geïndiceerd is.

De handhaver bepaalt of overleg over de toepassing van het bestuurs- en/of strafrecht geïndiceerd is op basis van de beoordeling van de bevinding met de interventiematrix (stap 1) en de afweging

CONCEPT

van verzwarende aspecten (stap 2). Dit overleg beoogt een weloverwogen inzet van het bestuursrecht, het bestuurs- én strafrecht of alleen het strafrecht. Dit overleg is derhalve tweerichtingsverkeer: bestuursrechtelijke handhavers zoeken indien noodzakelijk het overleg op met politie en OM en omgekeerd.

Overleg over de toepassing van het bestuurs- en/of strafrecht is altijd noodzakelijk als de handhaver de bevinding na stap 1 heeft gepositioneerd in de middensegmenten (A4, B3, B4, C2, D2 en D1) of zware segmenten (C3, C4, D3 en D4) van de interventiematrix. Overleg kan ook zinvol zijn bij bevindingen die de handhaver weliswaar heeft gepositioneerd in de lichte segmenten van de interventiematrix (A1, A2, A3, B1, B2 en C1), maar waarbij er op grond van stap 2 sprake is van één of meer verzwarende aspecten.

In situaties waarin een handhavingsinstantie een BSBm oplegt is overleg met het OM niet geïndiceerd en is strafrechtelijk optreden door het OM niet aan de orde. Als de handhaver concludeert dat overleg over de toepassing van het bestuurs- en/of strafrecht geïndiceerd is, wordt gehandeld op basis van vooraf tussen bestuursrechtelijke handhavingsinstanties, politie en OM gemaakte algemene afspraken over hun samenspel. Alleen zo kan accuraat en effectief optreden in voorkomende gevallen worden gewaarborgd, in het bijzonder als er sprake is van spoed en heterdaad. Situaties waarin de vooraf gemaakte algemene afspraken niet voorzien zullen apart door handhavingsinstantie, politie en OM worden beoordeeld, in een regulier overleg of door middel van ad hoc overleg als snelheid vereist is. Uit het overleg volgt hoe de betreffende bevinding wordt opgepakt: alleen bestuursrechtelijk, bestuurs- én strafrechtelijk of alleen strafrechtelijk. Het laatste veelal startend met een opsporingsonderzoek onder leiding van de Officier van Justitie.

Tenslotte is, afgezien van de interventiematrix, aangifte bij het OM standaard als toezichthouder de volgende ernstige bevindingen doen:

- Situaties waarin bewust het toezicht onmogelijk wordt gemaakt, zoals het weigeren van toegang, intimidatie, geweldsdreiging, fraude vernietiging van bewijs en poging tot omkoping;
- Situaties waarin de toezichthouder constateert dat er opzettelijk mensen in gevaar worden gebracht, door onder andere: sabotage, vernieling of het bewust verstrekken van verkeerde informatie.

Stap 4: Optreden met de interventiematrix

De landelijke handhavingstrategie gaat uit van het in principe zo licht mogelijk starten met interveniëren gericht op herstel en het vervolgens snel inzetten van zwaardere interventies als naleving uitblijft. De handhaver gebruikt de interventiematrix van figuur 3 daarbij als volgt:

1. De handhaver kijkt naar de interventies in het segment van deze interventiematrix waarin hij de bevinding eerder met behulp van stap 1 (paragraaf 3.1) heeft gepositioneerd.
2. De handhaver kiest voor de minst zware (combinatie) van de in het betreffende segment opgenomen interventies tenzij de handhaver motiveert dat een andere (combinatie van interventie(s) in de betreffende situatie passender is.

De interventies in de (segmenten van de) matrix lopen van beneden naar boven op in zwaarte.

Waar in de matrix van figuur 3 'PV' staat betreft het de middelzware en zware segmenten die in stap 3 zijn afgestemd tussen handhavingsinstantie en OM. Als in overleg is besloten dat het OM niet optreedt, zijn er in deze situaties de onderstaande figuur aangegeven op herstel en/of op bestraffing gerichte bestuursrechtelijke interventies om te overwegen, en ook de BSBm als strafrechtelijke interventie.

Stap 4: Optreden met de interventiematrix

De (mogelijke) gevolgen	Aanzienlijk, Dreigend en/of onomkeerbaar	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD Verscherpt toezicht	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD Verscherpt toezicht	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Exploitatieverbod / sluiting, schorsen of intrekken vergunning certificaat of erkenning Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Exploitatieverbod / sluiting, schorsen of intrekken vergunning certificaat of erkenning Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD
	Van belang	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, Verscherpt toezicht	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, Verscherpt toezicht	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Exploitatieverbod / sluiting, schorsen of intrekken vergunning certificaat of erkenning Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD
	Beperkt	Bestuursrecht herstellend Aanspreken / informeren	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, Verscherpt toezicht	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD
	Vrijwel	Bestuursrecht herstellend Aanspreken / informeren	Bestuursrecht herstellend Aanspreken / informeren	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen
		Goedwillende: - Onbedoeld - Proactief	Moet kunnen: - Onverschillig	Calculerend: - Bewust belemmerd en of risico nemend	Bewust en structureel /Crimineel - Fraude - Oplichting - Witwassen
		Gedrag van de overtreder			

De handhaver zet de betreffende (combinatie van) interventie(s) in totdat sprake is van naleving. Als naleving binnen de door de handhaver bepaalde termijn uitblijft, pakt de handhaver direct door, door middel van het inzetten van een zwaardere (combinatie van) interventie(s). In algemene zin geldt voor termijnen het volgende:

- Gedragsvoorschriften dienen direct in acht genomen te worden. Hiervoor dient geen of hooguit een zeer korte termijn te worden gesteld om de overtreding te beëindigen en/of herhaling ervan te voorkomen.
- In alle andere gevallen – waaronder ook plannen of voorzieningen waarvoor investeringen vereist zijn – geldt: hoe urgenter de situatie des te korter de termijn. Daarbij rekening houdend met de technische en organisatorische realiseerbaarheid in die termijn.

Het optreden in stap 4, zoals tot nu toe beschreven, heeft betrekking op gedane bevinding(en) die op grond van de interventiematrix worden aangepakt. Uiteraard kunnen handhavingsinstanties aanvullend ook hun toezichtstrategie bij het betreffende bedrijf als zodanig aanpassen, in de zin van bijvoorbeeld het verhogen/verlagen van de toezichtfrequentie, het initiëren van de herijking van de vergunningensituatie, et cetera.

Stap 5: Vastlegging

De doorlopen stappen en genomen beslissingen worden verifieerbaar en transparant vastgelegd volgens de binnen de handhavingsinstantie geldende administratieprocedures en -systemen, zodanig dat hieruit kan worden afgeleid dat is voldaan aan: het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het verbod van willekeur en het verbod van misbruik van bevoegdheid.

Bijlage 3: Prioriteitenmatrix vergunningverlening

Prioriteitenmatrix VTH Gooise Meren 2017: vergunningen										
0,8 – 3,3 lage prioriteit (L) 3,4 – 5,5 gemiddelde prioriteit (M) 5,6 en hoger hoge prioriteit (H)	1.	2.	3.	4.	5.	6.				
	Fysieke veiligheid	Volkgezondheid	Natuur/milieu	Financieel-economisch	Leefomgeving	Bestuurlijk imago	Gemiddeld effect	Kans op volledige/goede aanvraag	Risicogetal	Risicowaardering
Omgevingsvergunning activiteit bouwen en ruimtelijke regels										
Aanvraag omgevingsvergunning activiteit bouwen voor:										
Woningen (grondgebonden, bijv. eengezinswoningen)	4	3	2	1	3	3	2,7	2	5,4	M
Woongebouwen, appartementen, kamerverhuur	5	3	3	3	4	4	3,7	2	7,4	H
Logiesgebouw, restaurant, café, horeca, bedrijf, kantoor, winkel	5	3	3	4	4	4	3,8	2	7,6	H
Maatschappelijke gebouwen, (kinder)dagverblijven, scholen, zorg, sport	5	3	3	4	4	4	3,8	2	7,6	H
Uitbouw, aanbouw, bijgebouw, dakkapel, gevelwijziging	1	2	1	1	2	1	1,3	2	2,6	L
Bouwwerken geen gebouw zijnde	1	1	1	1	2	1	1,2	2	2,4	L
Omgevingsvergunning slopen (meer dan 10 m ³ en/of in beschermd dorps- en stadsgezicht)	4	3	3	4	5	3	3,7	1	3,7	M
Aanvraag omgevingsvergunning wijzigen rijks- of gemeentelijk monument	1	1	1	3	3	4	2,2	2	4,4	M
Aanvraag omgevingsvergunning aanleggen	1	1	4	2	4	2	2,3	2	4,6	M
Aanvraag omgevingsvergunning afwijken ruimtelijke regels	1	1	3	3	4	3	2,5	2	5	M
Melding slopen	4	4	3	2	4	2	3,2	1	3,2	L
Melding slopen met asbest	4	5	2	3	4	3	3,5	1	3,5	L
Omgevingsvergunning activiteit brandveilig gebruik										
Aanvraag omgevingsvergunning brandveilig gebruik	5	5	1	3	3	3	3,3	2	6,6	H
Melding brandveilig gebruik	5	5	2	3	3	3	3,5	2	7	H

0,8 – 3,3 3,4 – 5,5 5,6 en hoger	lage prioriteit (L) gemiddelde prioriteit (M) hoge prioriteit (H)	1. Fysieke veiligheid	2. Volksgezondheid	3. Natuur/milieu	4. Financieel-economisch	5. Leefomgeving	6. Bestuurlijk imago	Gemiddeld effect	Kans op volledige/goede aanvraag	Risicogetal	Risicowaardering
Omgevingsvergunning in relatie tot APV											
Aanvraag omgevingsvergunning aanleg in-/uitrit		4	1	1	1	3	2	2	2	4	M
Aanvraag omgevingsvergunning vellen houtopstand		1	1	4	2	4	2	2,3	1	2,3	L
Aanvraag omgevingsvergunning reclameobject		1	1	1	1	4	2	1,7	2	3,4	M
APV											
Vergunningaanvraag/melding van een evenement type A		2	2	1	1	2	1	1,5	3	4,5	M
Vergunningaanvraag evenement type B		3	3	1	3	4	4	2	3	6	H
Vergunningaanvraag evenement type C		4	3	1	4	4	5	3,5	3	10,5	H
Aanvraag om standplaatsvergunning		2	1	2	1	3	1	1,7	2	3,4	M
Aanvraag om marktplaats		2	1	2	3	3	2	2,2	2	4,4	M
Aanvraag om collectevergunning*		2	1	1	1	3	1	1,5	1	1,5	L
Melding incidentele activiteiten/festiviteiten (6-dagenregeling)		1	2	1	1	3	1	1,5	1	1,5	L
Aanvraag vergunning sex-inrichting		2	4	1	2	4	5	3	3	9	H
Aanvraag aanwezigheidsvergunning		1	4	1	2	3	1	2	2	4	M
Aanvraag om vergunning plaatsen voorwerpen op de openbare weg		4	1	2	3	3	1	2,3	1	2,3	L
Aanvraag vergunning verkoop consumentenvuurwerk		5	4	4	4	4	4	2,5	1	2,5	L
Aanvraag ontheffing geluidhinder (art. 4.6 APV)		1	3	3	2	4	1	2,3	1	2,5	L

0,8 – 3,3 3,4 – 5,5 5,6 en hoger	lage prioriteit (L) gemiddelde prioriteit (M) hoge prioriteit (H)	1. Fysieke veiligheid	2. Volksgezondheid	3. Natuur/milieu	4. Financieel-economisch	5. Leefomgeving	6. Bestuurlijk imago	Gemiddeld effect	Kans op volledige/goede aanvraag	Risicogetal	Risicowaardering
Drank- en Horecawet											
Aanvraag Drank- en Horecawetvergunning, art. 3 DHH		2	5	2	3	4	4	3,3	3	9,9	H
Wijzigen Drank- en Horecawetvergunning		2	5	2	3	4	4	3,3	3	9,9	H
Aanvraag ontheffing verstrekken alcoholische dranken, art. 35 DHW		2	5	1	1	4	2	2,5	2	5	M
Wijzigen leidinggevende aanhangsel DHW-vergunning		1	3	1	1	2	1	1,5	3	4,5	M
Aanvraag exploitatievergunning APV		2	2	1	3	5	4	2,8	3	8,4	H

*Collectevergunningen moeten alleen aangevraagd worden door organisaties die niet ingeschreven staan bij het Centraal Bureau Fondswerving (CBF)

Bijlage 4: Prioriteitenmatrix toezicht en handhaving

Prioriteitenmatrix VTH Gooise Meren 2017: toezicht en handhaving											
0,8 – 3,3 3,4 – 5,5 5,6 en hoger	lage prioriteit (L) gemiddelde prioriteit (M) hoge prioriteit (H)	7. Fysieke veiligheid	8. Volksgezondheid	9. Natuur/milieu	10. Financieel-economisch	11. Leefomgeving	12. Bestuurlijk imago	Gemiddeld effect	Kans/naleefgedrag	Risicogetal	Risicowaardering
Wabo/omgevingsvergunning											
Handelen zonder of in strijd met een omgevingsvergunning voor het aanleggen		1	1	3	2	3	3	2,2	1	2,2	L
Strijdig gebruik bestemming: verkeerd gebruik grond/erf		1	1	2	1	4	3	2	2	4	M
Strijdig gebruik bestemming: wonen waar niet toegestaan		2	3	1	1	4	4	2,5	3	7,5	H
Strijdig gebruik bestemming: bedrijfsmatige activiteiten waar niet toegestaan		4	3	3	3	4	4	3,5	2	7	H
Bouwen zonder omgevingsvergunning		3	3	1	3	3	5	3,5	1	3,5	M
Veranderen van een Rijks of gemeentelijk monument zonder of in afwijking van omgevingsvergunning		3	1	3	4	3	5	3,2	1	3,2	L
Het splitsen van een woning zonder omgevingsvergunning		4	3	1	3	3	3	2,8	2	5,6	H
Slopen van een (deel van) een monument zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning		3	1	3	4	3	5	3,2	1	3,2	L
Slopen van een gebouw zonder voorafgaande melding		3	3	3	2	3	2	2,7	1	2,7	L
In gebruik hebben van een gebouw in strijd met de brandveiligheidseisen Bouwbesluit 2012		5	5	3	3	5	5	4,3	2	8,6	H
In gebruik hebben van een gebouw in strijd met de constructieve eisen Bouwbesluit 2012		5	3	1	1	3	5	3	2	6	H
Slopen met asbest zonder vergunning		5	5	5	4	5	4	4,7	2	9,4	H
Kamerbewoning		4	4	1	3	4	3	3,2	2	6,4	H
Wabo/omgevingsvergunning in relatie met APV											
Handelen zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning voor kappen		2	1	5	1	4	3	2,7	2	5,4	M
Handelen zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning aanleggen in-/uitrit		4	1	1	2	1	2	1,8	1	1,8	L
Handelen zonder of in afwijking van een reclamevergunning		1	1	1	1	4	1	1,5	2	3	L

0,8 – 3,3 3,4 – 5,5 5,6 en hoger	lage prioriteit (L) gemiddelde prioriteit (M) hoge prioriteit (H)	1. Fysieke veiligheid	2. Volksgezondheid	3. Natuur/milieu	4. Financieel-economisch	5. Leefomgeving	6. Bestuurlijk imago	Gemiddeld effect	Kans/naleefgedrag	Risicogetal	Risicowaardering
APV: Openbare ruimte											
		3	3	1	3	4	1	2,5	2	5	
		2	1	2	3	5	4	2,8	3	8,4	H
		1	1	1	1	4	1	1,5	2	3	L
		1	1	1	3	3	1	1,7	2	3,4	M
		1	1	1	3	3	1	1,7	2	3,4	M
		4	2	1	2	4	3	2,7	3	8,1	H
		1	1	5	4	3	4	3	2	6	H
		3	1	1	1	5	1	2	2	4	M
		1	4	1	3	1	1	1,8	1	1,8	L
		1	1	1	1	3	1	1,3	1	1,3	L
		1	1	1	1	5	2	1,8	2	3,6	M
		1	3	1	2	5	2	2,3	3	4,6	M
		2	3	2	5	4	3	3,2	2	6,4	H
APV: evenementen											
		1	1	1	1	3	1	1,3	1	1,3	L
		3	2	1	1	3	2	2	1	2	L
		5	3	1	3	5	4	3,7	2	7,4	H
Wegenverkeerswet											
		4	1	1	1	4	2	2,3	3	6,9	H
		1	1	1	5	1	1	1,7	3	5,1	M

0,8 – 3,3 3,4 – 5,5 5,6 en hoger	lage prioriteit (L) gemiddelde prioriteit (M) hoge prioriteit (H)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Gemiddeld effect	Kans/naleefgedrag	Risicogetal	Risicowaardering
		Fysieke veiligheid	Volksgezondheid	Natuur/milieu	Financieel-economisch	Leefomgeving	Bestuurlijk imago				
Drank- en Horecawet											
In werking zijn zonder Drank- en Horecawetvergunning, artikel 3		1	5	1	2	5	3	2,8	2	5,6	H
In werking zijn in afwijking van de verleende Drank- en Horecawetvergunning, art. 3 DHW		1	5	1	2	5	2	2,7	1	2,7	L
Alcoholische dranken verstrekken zonder ontheffing art. 35 DHW		1	5	1	2	3	1	2,2	1	2,2	L
Geen leidinggevende aanwezig conform art. 24 DHW		1	3	1	2	3	1	1,8	3	5,4	M
Alcoholische drank verstrekken aan minderjarigen (jonger dan 18 jaar), artikel 20. DHW		1	5	1	4	4	3	3	3	9	H
In bezit hebben van alcoholische drank in de openbare ruimte door minderjarigen, art. 45 DHW		2	5	1	4	3	4	3,2	3	9,6	H
Alcohol verstrekken na toegestane schenktijd verordening paracommerciële inrichtingen, art. 7 Alcoholverordening Gooise Meren		1	3	1	2	3	2	2	2	4	M

Bijlage 5: Toelichting prioriteitenmatrixen

Om gericht te werken aan beschermen van de leefomgeving is een risicoanalyse uitgevoerd. Er is daarbij een relatie gelegd tussen de kans dat een regel of voorschrift niet wordt nageleefd en de negatieve effecten die zich voor kunnen doen bij het uitvoeren van activiteiten. Deze risicoanalyse heeft als doel om objectief in beeld te brengen wat de risico's zijn als de regelgeving niet nageleefd en/of gehandhaafd wordt. In deze analyse worden dus de mogelijke negatieve gevolgen van regelovertreden, de ernst van deze effecten en de kans dat die negatieve effecten zich voordoen betrokken.

Er wordt gebruik gemaakt van de methodiek **risico = negatief effect x kans**, waarmee een mogelijk risico wordt berekend. Hierbij worden de volgende vragen gesteld:

- Hoe groot is de kans dat een regel of voorschrift wordt nageleefd?
- Hoe groot zijn de effecten op de leefomgeving bij niet naleving?

Deze methodiek is een gangbare landelijke risicobeoordelingsmethode, die door veel overheidsorganen wordt toegepast en is gebaseerd op de methode "Programmatisch handhaven – Gids voor gemeenten, waterschappen en provincies" van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV).

De negatieve effecten kunnen als volgt onderverdeeld worden:

- 1. Fysieke veiligheid**
In welke mate draagt het voldoen aan de voorschriften bij aan de fysieke veiligheid/zijn de gedragsvoorschriften bedoeld om de fysieke veiligheid te beschermen?
- 2. Kwaliteit sociale leefomgeving**
In welke mate draagt het voldoen aan de voorschriften bij aan de kwaliteit van de sociale leefomgeving/zijn de gedragsvoorschriften bedoeld om de kwaliteit van de sociale leefomgeving te beschermen?
- 3. Financieel-economische schade**
Hoe groot is de financieel-economische schade voor de gemeenschap/voor de gemeente als de bedoelde groepen de voorschriften overtreden?
- 4. Natuurschoon**
In welke mate draagt het voldoen aan de voorschriften bij aan de bescherming van het natuurschoon/zijn de gedragsvoorschriften bedoeld om het natuurschoon te beschermen?
- 5. Schade aan de volksgezondheid**
In welke mate draagt het voldoen aan de voorschriften bij aan de bescherming van de volksgezondheid/zijn de gedragsvoorschriften bedoeld om de volksgezondheid te beschermen?
- 6. Schade aan het bestuurlijke of gemeentelijke imago**
Hoe groot is de politiek-bestuurlijke afbreuk als de voorschriften uit dit thema niet worden nageleefd?

In de systematiek wordt per handhavingsthema aan de negatieve effecten een waarde toegekend aan de hand van een 5-puntsschaal:

- 1 = heel klein
- 2 = klein
- 3 = gemiddeld
- 4 = groot
- 5 = heel groot

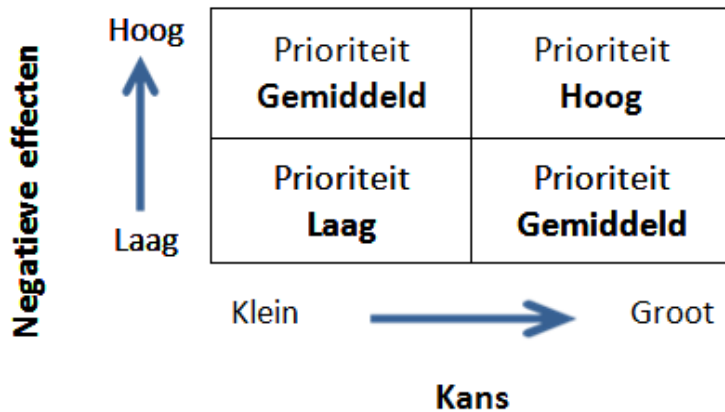
Ten aanzien van de vraag hoe groot de kans is dat een regel of voorschrift wordt nageleefd, wordt in de risicoanalyse ook de kans op niet spontane naleving betrokken. Immers, als de kans op spontane naleving heel groot is, is het risico

bij een mogelijk gevaarlijke situatie gering. In de beoordeling hiervan in de matrix wordt de volgende weging aan de kans op naleving gegeven:

- 1 = goed naleefgedrag, weinig kans op overtredingen
- 2 = gemiddeld naleefgedrag (niet goed, niet slecht)
- 3 = slecht naleefgedrag, grote kans op overtredingen

Het onderstaande schema maakt duidelijk hoe gekomen kan worden tot een prioriteitenstelling op grond van bovenstaande risico-elementen.

Prioriteitschema

De hoogte van de score bepaalt de prioriteit, variërend van laag (L), gemiddeld (M) en hoog (H). Daarbij gelden de volgende bandbreedten om te bepalen welke prioriteit een item krijgt:

- 0,8 – 3,3 lage prioriteit (L)
- 3,4 – 5,5 gemiddelde prioriteit (M)
- 5,6 en hoger hoge prioriteit (H)

Bijlage 6: Vormen van toezicht

Er zijn verschillende vormen van toezicht. De keuze voor een toezichtsvorm is afhankelijk van het onderwerp waarop toezicht wordt gehouden. Grofweg wordt onderscheid gemaakt in actief en passief toezicht. In onderstaand overzicht zijn de verschillende vormen van actief toezicht weergegeven:

Actief toezicht	Verbijzondering	Toelichting
1. Routinematig toezicht		Systematisch toezicht op eenzelfde object, bedrijf of gebied, waarbij de controlefrequentie jaarlijks (opnieuw) wordt bepaald. De controlefrequentie is afhankelijk van prioriteit en naleefgedrag.
	Volledig	Controle van alle aspecten op detailniveau
	Selectief	Aspectcontrole/diepteonderzoek
	Representatief	Beoordeling op hoofdlijnen en kenmerkende details
	Marginaal	Visuele inspectie, vluchtige beoordeling op het oog
	Steekproefsgewijs	Controle a.d.h.v. een aselecte of selecte steekproef
2. Toezicht op tijdelijke activiteiten		Toezicht op tijdelijke activiteiten, zoals bodemsaneringen en bouw- en sloopactiviteiten
	Volledig	Controle van alle aspecten op detailniveau
	Selectief	Aspectcontrole/diepteonderzoek
	Representatief	Beoordeling op hoofdlijnen en kenmerkende details
	Marginaal	Visuele inspectie, vluchtige beoordeling op het oog
	Steekproefsgewijs	Controle a.d.h.v. een aselecte of selecte steekproef
3. Projectmatig toezicht		Toezicht dat zich richt op een specifiek thema, branche of gebied en een projectmatige aanpak vergen. De basis voor de keuze van projectmatige aanpak kan liggen in landelijke en/of regionale thema's, zaken die binnen de gemeentegrenzen in een bepaald gebied of binnen een bepaalde branche spelen.
4. Surveillance/schouw		Betreft gebiedsgericht toezicht, zoals bij parkeertoezicht
5. Administratief toezicht		Beoordelen van administratieve bescheiden, zoals rapportages, bewijsstukken e.d. De beoordeling kan zowel tijdens een controlebezoek als vanachter het bureau (wanneer gegevens worden opgestuurd in geval van een rapportageverplichting).
6. Audits		In het geval dat een bedrijf over een (gecertificeerd) kwaliteitssystemen beschikt en zichzelf laat auditten door een externe daartoe erkende organisatie wordt alleen gecontroleerd op uitgevoerde audits.
Passief toezicht		
Controles naar aanleiding van klachten, meldingen, calamiteiten of een handhavingverzoek		

De toezichtstrategie wordt in sterke mate bepaald door de prioriteittoekenning. De gegeven prioriteit bepaalt hoe vaak (inspectiefrequentie) geïnspecteerd wordt, op welke thema's en met welke diepgang, of in het kader van surveillances, op welke aspecten specifiek gelet wordt.

In de toezichtstrategie wordt onderscheid gemaakt naar twee clusters van toezicht:

- toezicht op locatie gebonden objecten en activiteiten (kortdurend en voortdurend);
- gebiedsgericht toezicht.

Dit onderscheid wordt gemaakt omdat er wezenlijke verschillen zijn in de wijze waarop het toezicht wordt uitgevoerd. Het kenmerkende van toezicht op locatie gebonden objecten en activiteiten is dat deze objecten en activiteiten bij de gemeente bekend zijn en er gerichte inspecties kunnen worden uitgevoerd.

Bij gebiedsgericht toezicht zijn de activiteiten minder locatie gebonden en zijn surveillances en schouwen de meest geschikte toezichtsvorm.

Hieronder is aangegeven welke toezichtsvorm geschikt is afhankelijk van de prioriteit.

Toezicht op locatie gebonden objecten en activiteiten (kortdurend en voortdurend)

Afhankelijk van de problematiek rondom de naleving van de wet- en regelgeving wordt bepaald in welke fasen van de uitvoering, (inspectiefrequentie) wordt geïnspecteerd en op welke thema's met welke diepgang.

Aard toezicht	Toelichting
Volledige inspectie	Beoordeling van alle onderdelen op detailniveau
Aspectcontrole/ diepteonderzoek	Controle van specifieke thema's of aspecten
Representatief/bepikt	Beoordeling op hoofdlijnen en kenmerkende details
Marginaal	Visuele inspectie, vluchtige beoordeling op het oog
Steekproefsgewijs / Ad hoc	Er vinden geen, steekproefsgewijs of op basis van klachten, meldingen, handhavingsverzoeken of calamiteiten inspecties plaats. Dit kan ook gelden voor gevallen waarin een vergunning- of meldingsplicht ontbreekt.

Gebiedsgericht toezicht

Afhankelijk van de omvang van de problematiek wordt bepaald hoe vaak en op welke thema's een gebied wordt gecontroleerd.

Aard toezicht	Toelichting
Projectmatig	Gericht specifieke overtredingen opsporen op thema of gebied.
Surveillance/schouw	Controle op direct opvallende zaken tijdens een algemene toezichtronde (met auto, (brom-)fiets of lopend)
Ad-hoc controle	Controle op basis van klachten of meldingen

De gekozen vorm van toezicht kan variëren en is mede afhankelijk van het gewenste en reeds bereikte naleefgedrag.

Bijlage 7: Basiswerkwijze toezicht

Een onderdeel van de toezichtstrategie is de beschrijving van de basiswerkwijze voor toezichtsbezoeken of toezichtsacties. Hieronder wordt de basiswerkwijze voor de voorbereiding van een toezichtsbezoek, de feitelijke uitvoering en rapportage van het toezichtsbezoek beschreven.

a. Voorbereiding

Algemeen: afhankelijk van de toezichtstrategie wordt de toezichtactie voorbereid.

Type toezicht	Voorbereiding
Tijdelijke en voortdurende activiteiten	<p>Dossieronderzoek: vergunningen, bezoekrapportages, correspondentie en andere relevante documenten.</p> <p>☒ Inzicht in de voor handhaving relevante kenmerken van het bedrijf of object, zoals relevante technische aspecten van de bedrijfsvoering, de meest risicovolle aspecten en het naleefgedrag. Zo nodig vindt intern afstemming plaats met vergunningverlening.</p>
Gebiedsgericht werken	<p>Waar mogelijk dossieronderzoek: rapportages, klachten en meldingen, registratiesysteem en andere relevante bronnen.</p> <p>☒ Inzicht in de voor handhaving relevante kenmerken van het gebied, zoals de meest risicovolle locaties of probleemlocaties c.q. naleefgedrag. Zo nodig vindt intern afstemming plaats met relevante organisatieonderdelen die meer achtergrondinformatie hebben over het gebied, zoals de financiële administratie (o.a. parkeervergunningen) en ontheffing- en vergunningverleners.</p>

b. Uitvoering

Type toezicht	Uitvoering
Tijdelijke en voortdurende activiteiten	<p>De toezichthouder stelt zich waar mogelijk en wenselijk voor, legt het doel van het toezichtsbezoek uit en legitimeert zich op verzoek. De toezichthouder neemt ter plekke geldige regels (bezoekersreglement, etc.) in acht. De toezichthouder controleert of wordt voldaan aan de geldende (vergunning) voorschriften. De onder toezicht staande wordt geïnformeerd over de bevindingen van het toezichtsbezoek en welke vervolgacties hij of zij n.a.v. dit bezoek kan verwachten. Naast de feitelijke controle kan tijdens het toezichtsbezoek voorlichting (bijvoorbeeld actuele ontwikkelingen, de gehanteerde sanctiestrategie) en advies (wijze waarop verbetering/correctie kan worden doorgevoerd) gegeven worden. Er worden termijnen gesteld en meegedeeld waarbinnen overtredingen ongedaan gemaakt moeten worden. Ook wordt aangegeven wat de bezwaar- en beroepsmogelijkheden voor de overtreder zijn.</p>
Gebiedsgericht werken	<p>Bij het constateren van een overtreding wordt waar mogelijk de overtreder te woord gestaan en geïnformeerd over de overtreding en de sanctieprocedure. Daarnaast wordt eventueel voorlichting gegeven over het sanctiebeleid en advies gegeven over alternatieven (zoals parkeermogelijkheden). Ook wordt aangegeven wat de bezwaar- en beroepsmogelijkheden voor de overtreder zijn.</p>

c. Rapportage

Type toezicht	Rapportage
Tijdelijke activiteiten	<ul style="list-style-type: none">- Registratie controlegegevens in registratiesysteem.- Vanwege de vaak beperkte duur van de activiteit is het lang niet altijd zinvol om over de bevindingen met de overtreder te corresponderen. Er wordt wel een constateringsbrief verstuurd indien:<ul style="list-style-type: none">- de overtuiging bestaat dat afspraken niet zullen worden nagekomen;- het een politiek zeer gevoelig dossier betreft;- er sprake is van onwil / de betrokkene bekend staat als recidivist.
Voortdurende activiteiten	<ul style="list-style-type: none">- Registratie controlegegevens in registratiesysteem.- Toesturen constateringsbrief (goed- en foutbrief) naar gecontroleerde.
Gebiedsgericht werken	<ul style="list-style-type: none">- Registratie overtredingen in registratiesysteem.

CONCEPT